

TØNSBERG
KOMMUNE

Handlingsprogram 2025-2028

Budsjett 2025 - TØNSBERG KOMMUNE

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

www.tonsberg.kommune.no

Innholdsfortegnelse

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025 – Tønsberg kommune	1
Kommunedirektørens forord	5
Budsjettvedtak	10
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)	12
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)	12
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	13
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	14
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	14
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	15
1. Investeringer i varige driftsmidler	15
2. Tilskudd til andres investeringer.....	15
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16
4. Utlån av egne midler.....	16
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	16
Organisasjon.....	18
Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"	19
Føringer fra statsbudsjettet.....	23
Hovedtrekkene i budsjettforslaget.....	26
Oppsummering	26
Frie inntekter - skatt og rammetilskudd	27
Rammeområdene sin prosentvise fordeling.....	29
Driftsbudsjett	29
Investeringsbudsjett	32
Finans	33
Utvikling frie fond	36
Økonomiske mål.....	37
Risikovurdering.....	40
Tjenesteprofil og kommunens prioriteringer	44
Befolkningsprognoser.....	46
Klimabudsjett	49
Rammeområder	55
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	55
Oppvekst og læring	63
Mestring og helse.....	70
Kultur og samfunnsutvikling	79

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Plan, eiendom og teknikk.....	90
Satsingsområder.....	100
Mål fra kommuneplanens handlingsdel.....	104
Trygge oppvekstmiljø.....	104
Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling.....	104
Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling.....	105
Innovasjon og samskaping.....	105
Kommunen som organisasjon.....	106
Gebyrliste.....	108
Vedlegg.....	131
Vedlegg - Investeringer per program.....	131
Nye ønskede tiltak utenfor kommunedirektørens budsjettforslag.....	135
Tilskudd til private barnehager.....	136
Ord og uttrykk.....	137

Kommunedirektørens forord

Dette dokumentet utgjør kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2025-2028 og budsjett for 2025. Kommunens handlingsprogram og budsjett omfatter hele kommunens virksomhet, og skal gi en mest mulig realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i handlingsprogramperioden.

Det første året i handlingsprogrammet og økonomiplanen utgjør årsbudsjettet for 2025. Bevilgningene for 2025 er bindende, mens budsjettet som oppgis for de øvrige årene i økonomiplanperioden gir føringer for videre planlegging. Handlingsplan og budsjett presenteres både som et fysisk dokument, og i digital form i styringsverktøyet Framsikt.

Krevende tid

2024 er et av de mest krevende årene for kommuneøkonomien i Norge på lang tid. Det gjelder også for Tønsberg. Tidlig på året ble det klart at skatteinntektene ville bli lavere enn forutsatt, og allerede i februar ble det satt i gang et omstillingsprosjekt som har fått navnet «Sunn kommuneøkonomi».

Prosjektet har som mål å identifisere mulige innsparings- og effektiviseringstiltak i kommunen, og skal sette oss i stand til fortsatt å levere trygge og effektive tjenester i en tid med mindre ressurser tilgjengelig. Arbeidet med «Sunn kommuneøkonomi» har allerede ført til flere forslag som har vært til politisk behandling gjennom året.

Målet er å redusere kostnadene med nærmere 300 millioner kroner i løpet av fire år. Satsinger fremover må i større grad finansieres ved å omprioritere innenfor eksisterende budsjetttrammer. Det betyr at vi må være forberedt på å jobbe på nye måter.

Det tar tid å få til en omfattende omstilling i en så stor organisasjon som Tønsberg kommune, og kommunedirektøren har behov for å benytte 2025 til dette arbeidet. Derfor legges det opp til å benytte midler fra kommunens disposisjonsfond neste år, før kommunen igjen kan avsette midler til fondet fra og med 2026.

1. november avholdt regjeringen en pressekonferanse der det ble varslet et ekstra tilskudd til kommuner og fylkeskommuner fra og med inneværende år i salderingen av statsbudsjettet. Tilskuddet skal gjøre det lettere for kommunene å vedta et budsjett i balanse, og for Tønsberg kommune vil tilskuddet utgjøre 45,9 millioner kroner. Dette vil redusere behovet for bruk av fondsmidler noe, men det vil fremdeles være behov for å bruke 72 mill. kroner fra disposisjonsfondet i 2025.

Bærekraftig økonomi og behov for omstilling

Vi må sørge for at kommunen har en bærekraftig økonomi fremover. Befolkningen endrer seg, og vi opplever et stadig økende press på kommunale tjenester. Det blir flere eldre innbyggere, og om kort tid vil vi ha flere innbyggere over 65 år enn under 19 år i kommunen vår.

Eldre er en viktig ressurs i samfunnet, som blant annet bidrar med uvurderlig støtte og hjelp til barn, barnebarn og oldebarn, og som bidrar til å holde liv i store deler av organisasjonslivet og den frivillige

sektoren i kommunen. Samtidig vil en høyere andel eldre innbyggere føre til økt press på kommunens helse- og omsorgstjenester.

Når presset på de kommunale tjenestene øker, blir det nødvendig å gjøre bevisste prioriteringer. Vi vil verken ha økonomi eller nok arbeidskraft til å dekke det fremtidige behovet for tjenester uten å gjøre endringer. Derfor må vi være villige til å jobbe på nye måter. Når vi skal videreutvikle tjenestene våre og ruste oss for en ny tid, må de valgene som tas være basert på fakta og forankret i statistikk og analyser.

Kommunen som organisasjon må jobbe bevisst med kompetanseheving, og vi må være gode på å rekruttere, beholde og utvikle kompetente medarbeidere. For å lykkes, må vi også jobbe strategisk med innovasjon og samarbeid med innbyggere, frivillighet og næringsliv. Ansattes kompetanse må brukes der det er størst behov, og vi må tørre å ta i bruk enda mer teknologi.

Samtidig som vi tar nødvendig grep for å tilpasse tjenestene våre, må vi også sørge for at Tønsberg forblir en attraktiv kommune å etablere seg i for både innbyggere og bedrifter. På den måten får kommunen økte frie inntekter og dermed bedret økonomiske ramme som vil gi oss større handlingsrom.

Fra 130 millioner kroner i minus til 144 millioner kroner i pluss på fire år

Gjennom 2024 har det vært arbeidet godt med å sikre gode analyser av kommunens drift og handlingsrom. På flere områder har Tønsberg kommune en høyere servicegrad til innbyggerne enn sammenlignbare kommuner.

«Tønsbergtrappa» er et nytt verktøy som skal hjelpe oss med å se ulike tjenester i sammenheng og forvalte ressursene klokere. I trappa er kommunens ulike tjenester fordelt på 12 ulike trinn. På de laveste trinnene ligger universelle tiltak, forebyggende arbeid og lavterskeltilbud, mens de øverste trinnene består av tjenester som både er dyrere å drifte og mer inngripende i innbyggernes hverdag. Målet er å dreie ressursbruken mer i retning av forebyggende arbeid og tidlig innsats, og å kunne løse flere oppgaver på de lavere trinnene i trappa.

Mange ledere og ansatte i kommunen har vært med i utarbeidelsen av «Tønsbergtrappa», og konsultentselskapet Agenda Kaupang har bistått i arbeidet.

Kommunedirektøren legger frem et budsjett som er krevende, stramt og realistisk, og som gir et økonomisk handlingsrom i 2028. Kommunen vil fortsatt levere gode og forsvarlige tjenester i 2025 og fremover, selv med den store omstillingen som ligger foran oss.

Kostnadsreduksjonen tas først og fremst internt i organisasjonen og berører alle kommunalsjefområder. For å lykkes med prosjektet vil det være viktig å ta vare på kommunens ansatte, som er vår viktigste ressurs. Vi må skape gode arbeidsmiljøer gjennom medvirkning, tillit og gode relasjoner.

Kommunedirektøren følger opp kommunestyrets vedtak fra juni 2024, og skjærmer barnehagene for kostnadsreduksjoner.

I løpet av 2025 vil kommunedirektøren i prosjekt «Sunn kommuneøkonomi» legge frem konkrete tiltak for innsparing på de enkelte kommunalområder der det er behov for politiske vedtak.

Kommunen som samfunnsutvikler

Tønsberg er en god kommune å bo i, og kommunen leverer gode tjenester til innbyggerne. Dette bekreftes blant annet av en god plassering i Kommunebarometeret, som er Kommunal Rapports årlige rangering av kommuner etter nøkkeltall på tvers av 12 ulike sektorer. Tønsberg fikk også en god plassering blant kommunene i Vestfold og Telemark i NHOs Kommune-NM, der kommuner rangeres etter attraktivitet og lokal vekstkraft. I undersøkelsen Bærekraft 365, som er en nasjonal undersøkelse om bærekraft i kommunene gjennomført av PWC, kom Tønsberg på 1. plass av kommunene i Vestfold i 2024. Tønsberg har vært en av Oslofjordens mest populære byer over flere år, noe som bekreftes i omdømmeundersøkelsen i 2024 gjennomført av Opinionen på vegne av TønsbergLivet.

Vi skal bygge videre på den solide grunnmuren som er skapt, og kommunedirektøren legger opp til et budsjett for omstilling og utvikling. Vi skal legge til rette for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne våre, og investere videre i bygg og infrastruktur – alene, og sammen med private utbyggere.

Tønsberg kommune har satt seg et ambisiøst mål å kutte utslippene av klimagasser med 60 prosent innen 2030. Det jobbes med klimatiltak innenfor ulike virksomheter i kommunen, men tiltakene som er lagt inn i budsjett og økonomiplan er ikke tilstrekkelige for å nå målet. For å klare dette vil vi være helt avhengige av betydelig økt satsning i egen kommune, sammen med lokale effekter av nasjonale klimasatsinger. Klimabudsjettet som inngår i dette dokumentet, viser de senere års utvikling i klimautslipp i Tønsberg. Det er også redegjort for effekten av utslippsreducerende tiltak i budsjettet og økonomiplanen.

En inkluderende kommune

Vi må trappe opp innsatsen mot ulike former for utenforskap. Dette gjelder alle aldersgrupper. Når mennesker faller utenfor arbeidslivet, får det først og fremst store negative konsekvenser for den det gjelder – men det får også konsekvenser for samfunnet og for kommunens økonomi.

Arbeidet må bygge på et godt kunnskapsgrunnlag som sikrer at de rette tiltakene settes i gang og at riktige målgrupper nås.

Satsinger

Kommunedirektøren legger fram et budsjett for nytenking og omstilling, og budsjettforslaget inneholder også noen satsinger.

Satsingen på digitalisering fortsetter, og er en forutsetning for at vi skal lykkes med omstilling- og effektiviseringsarbeidet. Investering knyttet til velferdsteknologi økes med 10 mill. kroner i 2025.

I 2025 er også mestring og helse tilført 25 mill. kroner som følge av endret demografi. Den økte bevilgningen skal i hovedsak brukes til å styrke de laveste trinnene i Tønsbergtrappa, noe som legger til rette for en dreining av ressursbruken fra høye til lavere trappetrinn på sikt. Pengene skal blant annet gå til lengre åpningstider ved aktivitetshusene, transporttjenester og flere dagsenterplasser. I tillegg opprettholdes tidligere års satsinger og vedtak på kultur, frivillighet, samfunn og næring.

I juni vedtok kommunestyret at kommunedirektøren skulle forsøke å innarbeide 20 mill. kroner til forskuttering av spillemidler og momskompensasjon for lag og foreninger. Kommunedirektøren følger opp kommunestyrets intensjon om å støtte opp om lag og foreningers arbeid med kulturanlegg for innbyggerne, og foreslår i dette budsjettforslaget å omdisponere 20 mill. kroner fra disposisjonsfondet

til et fritt driftsfond til dette formålet. Kommunedirektøren vil tidlig i 2025 utarbeide retningslinjer for denne ordningen.

543 millioner på disposisjonsfond

Kommunens disposisjonsfond er bygget opp gjennom flere år, og skal fungere som en buffer for å sikre et stabilt tjenestenivå ved svingninger i inntektene. Samtidig skal fondet bidra til å sikre et handlingsrom ved behov for omstilling.

Tønsberg kommune har i flere år frem til 2023 hatt gode skatteinntekter, og dermed gode årsresultater som har blitt avsatt til disposisjonsfond. I 2023 snudde trenden, og Tønsberg fikk en skattesvikt på 44 millioner kroner.

Siste prognose for netto driftsresultat i 2024, er et underskudd på 130 mill. kroner. Det vil si at vi ved utgangen av 2024 vil ha et disposisjonsfond på ca. 543 mill. kroner. Det er fortsatt en stor usikkerhet knyttet til hva årsresultatet vil bli, spesielt i forhold til skatteinntektene. I disse tallene er det varslede ekstratilskuddet i salderingen av statsbudsjettet innarbeidet.

Ved utgangen av 2028 er målsettingen et disposisjonsfond som vil utgjøre 12 pst. av driftsinntektene. Det vil være en god forutsetning for en sunn kommuneøkonomi og for å kunne gjennomføre fremtidige investeringer.

Regjeringens forslag til statsbudsjett viser at den største delen av veksten i frie inntekter går til å dekke opp pris- og lønnsvekst samt økte kostnader innenfor mestring og helse som følge av demografiendringer.

Kommunedirektøren har innarbeidet frie inntekter (skatt og rammetilskudd) tilsvarende statsbudsjettet i dette budsjettforslaget.

Investeringsbehov og økte finansutgifter

Store investeringer og en fortsatt høy rente gir økte finanskostnader som belaster driften. Disse kostnadene øker med 26 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2024 til 2028. I budsjettforslaget foreslår kommunedirektøren investeringer for ca. 4 mrd. kroner i handlingsprogramperioden.

De største investeringer er bygging av omsorgsboliger på Træleborg og Olsrød, samt ny Vear ungdomsskole og Barkåker flerbrukshall. Investeringene finansieres i hovedsak med lån. Kommunestyret har vedtatt en omfattende plan for ombygging og utvidelse av skoler og barnehager. Kommunedirektøren har ikke funnet det forsvarlig å legge inn flere utbygginger, da dette ville ført til enda høyere finanskostnader. I hele perioden vil det også investeres innenfor vann og avløp for ca. 1 mrd. kroner.

Økte gebyrer

Vann-, avløps- og renovasjonsgebyrene øker i snitt med 9,6 prosent fra 2024 til 2025. Dette utgjør 1.715 kroner. I statsbudsjettet har regjeringen foreslått å redusere merverdiavgift med 10 prosentpoeng for selvkostområdene vann og avløp. Ordningen er foreslått med virkningstidspunkt fra 1. mai 2025. Årseffekt av denne endringen vil bli 820 kroner i 2025 og økt gebyr for en normalhusholdning vil dermed bli kr 894.

Veien videre

Vi må ikke glemme at vi fortsatt vet hvor vi skal, selv om veien dit vil bli tøffere og krever andre virkemidler enn vi har sett tidligere.

Et godt lokalsamfunn utvikler vi i fellesskap. Det betyr at kommunen må samarbeide med innbyggere, frivillighet og næringsliv, og det betyr at de ansatte i kommunen må samarbeide på tvers av tjenester og virksomheter for å finne de gode løsningene sammen.

Tusen takk til alle gode medarbeidere i Tønsberg kommune for den viktige jobben som blir gjort for innbyggernes beste hver eneste dag.

Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune.

Tønsberg, 4 november 2025

Mette Vikan Andersen

Kommunedirektør

Budsjettvedtak

Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak

1. Handlingsprogram 2025-2028 budsjett 2025

Fremlagt forslag til Handlingsprogram 2025-2028 - budsjett 2025 for Tønsberg kommune godkjennes, med de føringer og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av dokumentet.

2. Driftsrammer

2.1 Forslag til handlingsprogram 2025-2028 og budsjett 2025 for Tønsberg kommune vedtas som det fremgår av bevilgningsoversikter drift §5-4 første ledd og bevilgningsoversikt drift 5-4 første ledd (tilpasset).

2.2 Netto driftsrammer per rammeområde vedtas som vist i tabellen, tilsvarende bevilgningsoversikt drift §5-4 andre ledd (tilpasset)

Rammeområde (tall i hele tusen)	Regnskap 2023	Opp-rinnelig budsjett 2024	Budsjett i handlingsprogramperioden			
			2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	182 910	180 282	198 325	196 942	195 395	193 395
Oppvekst og læring	1 561 869	1 538 924	1 634 156	1 609 368	1 596 369	1 582 171
Mestring og helse	1 882 165	1 728 318	1 861 173	1 839 193	1 795 810	1 744 710
Kultur og samfunnsutvikling	291 426	286 839	309 633	311 455	314 994	307 994
Plan, eiendom og teknikk	449 215	192 166	177 523	150 734	115 043	114 860
Felleskostnader	-2 184	1 000	20	20	20	20
Frie inntekter og finans	-231 336	-5 047	-9 245	-8 645	-8 445	-8 445
Sum netto rammer	4 134 065	3 922 482	4 171 585	4 099 067	4 009 186	3 934 705

Driftsrammer per rammeområde i perioden 2025-2028 er bindende for den aktivitet som drives i 2025.

2.3 Kommunedirektøren gis fullmakt til:

- å fordele budsjetterte midler på kommunens kapittel for felleskostnader, herunder pensjonsutgifter og avsatte midler til lønnsjustering til de enkelte rammeområdene.
- å fordele budsjetterte midler til lærlinger på rammeområde kommunedirektør, staber og folkevalgte til rammeområdene.
- å justere rammeområdenes budsjett ift. regnskapsmessige avskrivninger.

2.4 Ordfører gis fullmakt til å disponere formannskapetets disposisjonskonto.

2.5 Budsjett for kontrollutvalgssekretariat og revisjon vedtas i henhold til innstilling fra kontrollutvalget.

2.6 Driftsbudsjettet for 2025 vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i økonomisk oversikt drift etter §5-6.

2.7 Forslag til kommunale tilskuddssatser for drift av private barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager i 2025 vedtas i samsvar med spesifikasjon i vedlegg i kommunedirektørens budsjettdokument.

2.8 Det opprettes et fritt fond på 20 mill. kroner til forskuttering av spillemidler og momskompensasjon til lag og foreninger. Bevilgningen finansieres fra disposisjonsfond og vil være en del av kommunens frie fond. Kommunedirektøren kommer tilbake til retningslinjer vedrørende denne forskuttering vinteren 2025.

3. Investeringsrammer

3.1 Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i bevilgningsoversikt investering §5-5 første ledd, med investering i varige driftsmidler på 941.920.000 kroner.

4. Skatt

4.1 Forskuddstrekk og forskuddsskatt for skattepliktige beregnes for inntektsåret 2025 med maksimalt tillatt sats på formue og inntekt.

5. Lån

5.1 Tønsberg kommune tar opp inntil 421.410.800 i kroner i lån til finansiering av de investeringsprosjekter som det vedtatte budsjett forutsetter gjennomført i år 2025, jf. kommunelovens § 14-15 første ledd og kirkelovens § 15 sjette ledd. Av kommunens låneopptak bevilges 268.300.000 kroner til selvkostområdene.

5.2 Kommunedirektøren gis fullmakt til å velge finansieringskilde og akseptere øvrige lånevilkår.

5.3 Tønsberg kommune tar opp 100.000.000 kroner i lån fra Husbanken til formål "startlån", jf. kommunelovens § 14-17. Kommunedirektøren gis fullmakt til å akseptere øvrige lånevilkår.

6. Gebyrer

6.1 Kommunale avgifter og satser/priser for 2025 vedtas i samsvar med spesifikasjonen i kommunedirektørens handlingsprogram, gebyrliste. Priser på selvkostbaserte tjenester skal balansere utgifter og inntekter for tjenesteområdene feiing, vann, avløp, renovasjon og slam.

7. Kirkelig fellesråd

7.1 Driftstilskudd til Tønsberg kirkelig fellesråd i 2025 settes til 38.105.000 kroner.

7.2 Investeringstilskuddet settes til 4,9 mill. kroner i 2025.

7.3. Satser for kremasjonsavgift og festeavgift for gravplasser vedtas som fremstilt i gebyrliste.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Sentrale inntekter						
Rammetilskudd	-1 682 002	-1 718 651	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186
Inntekts- og formuesskatt	-2 152 650	-2 366 378	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428
Andre generelle driftsinntekter	-11 551	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200
Refusjon fra staten	-118 694	-137 176	-127 000	-127 000	-127 000	-127 000
Sum Sentrale inntekter	-3 964 897	-4 232 405	-4 448 814	-4 448 814	-4 448 814	-4 448 814
Sentrale utgifter						
Diverse fellesutgifter	2 842	-1 419	3 732	3 732	3 732	3 732
Lønnsreserve	0	103 426	121 768	121 768	121 768	121 768
Årets premieavvik	-190 236	-167 628	-237 253	-237 253	-237 253	-237 253
Amortisering av tidligere års premieavvik	74 694	90 824	102 330	102 330	102 330	102 330
Pensjon	1 520	1 450	1 707	1 707	1 707	1 707
Premiefond	-239 395	0	0	-3 000	-6 000	-9 000
Sum Sentrale utgifter	-350 575	26 653	-7 716	-10 716	-13 716	-16 716
Driftsutgifter per tjenesteområde	4 154 679	3 930 540	4 181 927	4 108 638	4 017 012	3 944 234
Avskrivninger	226 690	0	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	65 897	-275 212	-274 603	-350 892	-445 518	-521 296
Netto finansutgifter og inntekter						
Renteinntekter	-94 958	-78 800	-50 700	-54 200	-54 400	-57 900
Renteutgifter	241 710	277 400	233 580	219 860	224 360	232 760
Avdrag på lån	152 677	160 400	174 800	188 400	200 400	212 400
Utbytte og eieruttak	-749	-700	-700	-700	-700	-700
Finansutgifter i tjenesteområdene	-7 259	-5 652	-9 300	-8 700	-8 500	-8 500
Sum Netto finansutgifter og inntekter	291 421	352 648	347 680	344 660	361 160	378 060
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-226 690	0	0	0	0	0
Netto resultat	130 628	77 436	73 077	-6 232	-84 358	-143 236
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	7 103	83 684	144 265
Bruk av disposisjonsfond	-117 274	-75 030	-72 035	0	0	0
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-13 354	-2 406	-1 042	-871	674	-1 029
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-130 628	-77 436	-73 077	6 232	84 358	143 236
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	182 910	180 282	198 325	196 942	195 395	193 395
Oppvekst og læring	1 561 869	1 538 924	1 634 156	1 609 368	1 596 369	1 582 171

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mestring og helse	1 882 165	1 728 318	1 861 173	1 839 193	1 795 810	1 744 710
Kultur og samfunnsutvikling	291 426	286 839	309 633	311 455	314 994	307 994
Plan, eiendom og teknikk	449 215	192 166	177 523	150 734	115 043	114 860
Felleskostnader	-2 184	1 000	20	20	20	20
Frie inntekter og finans	-231 336	-5 047	-9 245	-8 645	-8 445	-8 445
Sum netto rammer	4 134 065	3 922 482	4 171 585	4 099 067	4 009 186	3 934 705
Herav:						
Avskrivninger	226 690	0	0	0	0	0
Renteinntekter	-944	-550	0	0	0	0
Utbytter	-2	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6 322	-5 102	-9 300	-8 700	-8 500	-8 500
Renteutgifter	8	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	-226 690	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 280	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	23 882	3 719	3 082	3 020	4 454	3 200
Bruk av bundne driftsfond	-38 516	-6 125	-4 124	-3 891	-3 780	-4 229
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Sum rammer uten 1A-poster	4 154 679	3 930 540	4 181 927	4 108 638	4 017 012	3 944 234

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-1 682 002	-1 718 651	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186
Inntekts- og formuesskatt	-2 152 650	-2 366 378	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428
Andre generelle driftsinntekter	-11 551	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200
Sum generelle driftsinntekter	-3 846 203	-4 095 229	-4 321 814	-4 321 814	-4 321 814	-4 321 814
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 685 410	3 820 017	4 047 211	3 970 922	3 876 296	3 800 518
Avskrivninger	226 690	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	3 912 100	3 820 017	4 047 211	3 970 922	3 876 296	3 800 518
Brutto driftsresultat	65 897	-275 212	-274 603	-350 892	-445 518	-521 296
Renteinntekter	-95 902	-79 350	-50 700	-54 200	-54 400	-57 900
Utbytter	-751	-700	-700	-700	-700	-700
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6 322	-5 102	-9 300	-8 700	-8 500	-8 500
Renteutgifter	241 718	277 400	233 580	219 860	224 360	232 760
Avdrag på lån	152 677	160 400	174 800	188 400	200 400	212 400
Netto finansutgifter	291 421	352 648	347 680	344 660	361 160	378 060
Motpost avskrivninger	-226 690	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	130 628	77 436	73 077	-6 232	-84 358	-143 236
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	1 280	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	23 882	3 719	3 082	3 020	4 454	3 200
Bruk av bundne driftsfond	-38 516	-6 125	-4 124	-3 891	-3 780	-4 229
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	7 103	83 684	144 265
Bruk av disposisjonsfond	-117 274	-75 030	-72 035	0	0	0

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-130 628	-77 436	-73 077	6 232	84 358	143 236
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	182 910	180 282	198 325	196 942	195 395	193 395
Oppvekst og læring	1 561 869	1 538 924	1 634 156	1 609 368	1 596 369	1 582 171
Mestring og helse	1 882 165	1 728 318	1 861 173	1 839 193	1 795 810	1 744 710
Kultur og samfunnsutvikling	291 426	286 839	309 633	311 455	314 994	307 994
Plan, eiendom og teknikk	449 215	192 166	177 523	150 734	115 043	114 860
Felleskostnader	-354 345	27 253	-8 246	-11 246	-14 246	-17 246
Frie inntekter og finans	-118 217	-136 721	-126 395	-126 395	-126 395	-126 395
Sum bevilgninger drift, netto	3 895 024	3 817 061	4 046 169	3 970 051	3 876 970	3 799 489
Herav:						
Avskrivninger	223 036	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-608	-550	0	0	0	0
Overføring til investering	1 280	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	21 971	3 719	3 082	3 020	4 454	3 200
Bruk av bundne driftsfond	-36 065	-6 125	-4 124	-3 891	-3 780	-4 229
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 685 410	3 820 017	4 047 211	3 970 922	3 876 296	3 800 518

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	605 779	517 126	941 920	495 630	706 080	887 740
Tilskudd til andres investeringer	10 911	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10 303	11 040	11 830	12 330	12 830	13 330
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	6 300	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	633 293	533 066	958 650	512 860	723 810	905 970
Kompensasjon for merverdiavgift	-37 633	-39 941	-120 252	-44 568	-82 858	-119 308
Tilskudd fra andre	-294 688	-43 103	-71 455	0	0	-65 600
Salg av varige driftsmidler	-118 429	-61 200	-31 400	-20 200	-20 200	-22 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 723	0	0	0	0	0

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bruk av lån	-162 140	-332 582	-702 413	-435 762	-607 922	-685 732
Sum investeringsinntekter	-614 613	-476 826	-925 520	-500 530	-710 980	-892 640
Videreutlån	76 206	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Bruk av lån til videreutlån	-71 658	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Avdrag på lån til videreutlån	18 780	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-21 103	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	2 225	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-1 280	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	2 323	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-6 348	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-15 600	-56 240	-33 130	-12 330	-12 830	-13 330
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-20 905	-56 240	-33 130	-12 330	-12 830	-13 330
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	37 356	15 000	33 800	20 800	20 800	20 800
Oppvekst og læring	6 091	2 500	2 247	0	0	0
Mestring og helse	19 339	8 680	25 461	500	500	500
Kultur og samfunnsutvikling	3 335	21 871	65 796	7 200	7 200	7 200
Plan, eiendom og teknikk	537 122	469 075	814 616	467 130	677 580	859 240
Frie inntekter og finans	2 536	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	605 779	517 126	941 920	495 630	706 080	887 740

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Ballfangernett Bergsåsen	209	0	0	0	0	0
Kirkebygg 2023	2 400	0	0	0	0	0
Kirkegårdsinvesteringer 2023	2 500	0	0	0	0	0
Kirkebygg 2024	0	0	2 400	2 400	2 400	2 400
Kirkegård 2024	0	0	2 500	2 500	2 500	2 500
Kirkebygg 2022	0	2 400	0	0	0	0
Kirkegårdsinvesteringer 2022	5 239	2 500	0	0	0	0
Husvikveien OL 551 - 65628 - 2018	36	0	0	0	0	0
Rådhusgt nedre overvann - 65636 - 2019	14	0	0	0	0	0
Diverse avsluttede prosjekter	125	0	0	0	0	0
Rådhusgt øvre - overvann 65610 - 2019	17	0	0	0	0	0
Rådhusgaten forskjønnig 2020	48	0	0	0	0	0

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Trafikksikkerhetstiltak	15	0	0	0	0	0
Fossan - Firing Spredt avløp 65720 - 2021	18	0	0	0	0	0
Undrumsdal renseanlegg avløp 65680 - 2020	11	0	0	0	0	0
Adm. Kommunalteknikk, prosjekt	4	0	0	0	0	0
Tareveien VA 65696 - 2020	55	0	0	0	0	0
Linnestad trykkøkningsstasjon 65714 - 2021	9	0	0	0	0	0
Taranrød VL til tr.øk 65740 - 2022	207	0	0	0	0	0
Øvre og nedre Vargvei VA 65744 2022	1	0	0	0	0	0
Ringshaugveien 65749 VA 2022	3	0	0	0	0	0
Tilskudd til andre investeringer	10 911	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Egenkapitalinnsk KLP	10 303	11 040	11 830	12 330	12 830	13 330
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10 303	11 040	11 830	12 330	12 830	13 330

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	626 993	533 066	958 650	512 860	723 810	905 970

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

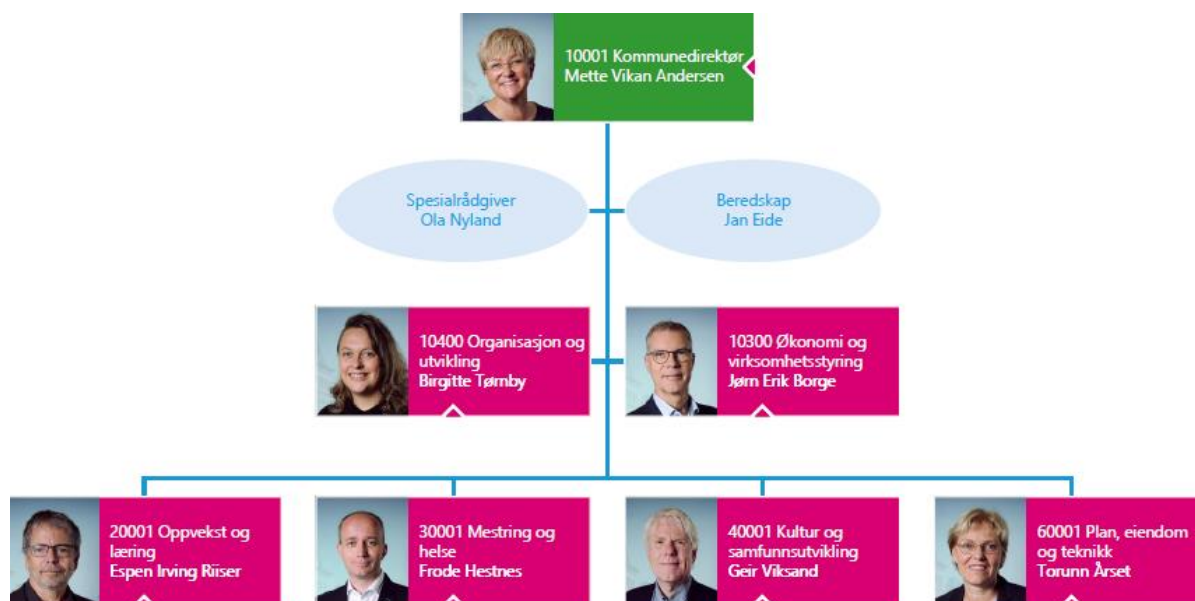
Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-1 683 002	-1 718 651	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186	-1 924 186
Inntekts- og formuesskatt	-2 152 650	-2 366 378	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428	-2 387 428
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-179 229	-153 437	-164 253	-151 616	-140 216	-140 216
Overføringer og tilskudd fra andre	-663 104	-483 101	-487 079	-487 079	-480 061	-480 990
Brukerbetalinger	-193 593	-188 109	-164 168	-163 808	-163 808	-163 830
Salgs- og leieinntekter	-673 410	-709 158	-767 494	-805 325	-839 057	-842 549
Sum driftsinntekter	-5 544 988	-5 618 834	-5 894 608	-5 919 442	-5 934 756	-5 939 199
Lønnsutgifter	2 777 854	2 822 410	2 991 345	2 940 687	2 866 856	2 802 640
Sosiale utgifter	678 067	719 665	761 434	757 398	752 657	749 698
Kjøp av varer og tjenester	1 579 120	1 497 208	1 518 001	1 521 751	1 520 886	1 516 615

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Overføringer og tilskudd til andre	349 153	304 339	349 225	348 714	348 839	348 950
Avskrivninger	226 690	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	5 610 884	5 343 622	5 620 005	5 568 550	5 489 238	5 417 903
Brutto driftsresultat	65 897	-275 212	-274 603	-350 892	-445 518	-521 296
Renteinntekter	-95 902	-79 350	-50 700	-54 200	-54 400	-57 900
Utbytte	-751	-700	-700	-700	-700	-700
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-6 322	-5 102	-9 300	-8 700	-8 500	-8 500
Renteutgifter	241 718	277 400	233 580	219 860	224 360	232 760
Avdrag på lån	152 677	160 400	174 800	188 400	200 400	212 400
Netto finansutgifter	291 421	352 648	347 680	344 660	361 160	378 060
Motpost avskrivninger	-226 690	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	130 628	77 436	73 077	-6 232	-84 358	-143 236
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	1 280	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	23 882	3 719	3 082	3 020	4 454	3 200
Bruk av bundne driftsfond	-38 516	-6 125	-4 124	-3 891	-3 780	-4 229
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	7 103	83 684	144 265
Bruk av disposisjonsfond	-117 274	-75 030	-72 035	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-130 628	-77 436	-73 077	6 232	84 358	143 236
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Organisasjon

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Som følge av gode skatteinntekter per august i 2023 og opplysninger gitt i statsbudsjettet ble inngangsverdien som ble brukt til å budsjettere skatteinntektene for 2024 satt for høyt. I budsjettvedtaket ble skatteinntektene ytterligere oppjustert med 11,4 mill. kroner. Når resultatet for 2023 forelå, viste regnskapet en mindreinntekt på 44,0 mill. kroner i skatteinntekter. Da kommunen i tillegg hadde budsjettert med bruk av disposisjonsfond, samt at kostnadene økte mer enn forventet, måtte noe gjøres. Det ble i februar dermed igangsatt prosjekt "Sunn kommuneøkonomi" der målet var å finne kostnadsreducerende tiltak i driften på 273,0 mill. kroner. I dette lå et mål om et netto driftsresultat på 1,75 prosent tilsvarende et overskudd på 100 mill. kroner i 2028 samt at disposisjonsfondet skal være på minimum 8 prosent av driftsinntektene ved utgangen av økonomiplanperioden 2025-2028.

Statsbudsjettet gir en forventning om ytterligere skattesvikt i 2024 som påvirker neste års skatteinngang. For Tønsberg vil både omlegging av skattesystemet, endring i ordning for ressurskrevende tjenester og endring av inntektssystemet gi negativ effekt. Det er derfor behov for å redusere driften samtidig med opprettholdelse av et forsvarlig tjenestenivå for å kunne opparbeide disposisjonsfond som er nødvendig for å kunne møte svingninger i driften. Det er utsatt store investeringer innenfor bl.a. skole og barnehage. Det er derfor viktig med midler på disposisjonsfondet slik av kommunen kan møte de store investeringsbehovet i årene som kommer.

Det har blitt utredet flere tiltak som er lagt frem til politisk behandling gjennom høsten. Flere saker vil bli utredet og behandles politisk i 2025. Dette gjelder blant annet skole- og barnehagestruktur.

I kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2028 og budsjett 2028 er følgende tiltak innarbeidet innenfor rammeområdene:

Tiltak rammeområdene - sunn kommuneøkonomi

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte	-2 100	-3 100	-5 100	-7 100
Foreløpig uidentifisert	0	-1 000	-3 000	-5 000
Reversering opptrapping - lærlinger	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
2 - Oppvekst og læring	-7 800	-24 650	-32 649	-46 847
Endring tilbudsstruktur SFO	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Foreløpig uidentifisert	5 000	-16 050	-29 049	-43 247
Reversering opptrapping - miljøterapeuter i skolen	-800	-1 600	-1 600	-1 600
Reversering satsinger - nedgang elever i grunnskolen - erstattes av demografijustering	0	5 000	10 000	10 000
Reversering satsinger - styrking budsjett grunnskole	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
3 - Mestring og helse	-2 577	-29 117	-77 500	-128 600
Erstatning Lovisenberg - omsorgsplasser	0	0	0	-13 600
Foreløpig uidentifisert	0	0	-27 500	-65 000
Reduksjon dekningsgrad sykehjem	0	0	0	0
Redusere dekningsgrad sykehjem	-22 542	-30 000	-30 000	-30 000
Reversering opptrapping - hverdagsrehabilitering	-700	-1 400	-1 400	-1 400
Reversering opptrapping - nye brukere mestring og helse - erstattes av demografijustering	-8 600	-8 600	-8 600	-8 600

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Reversering opptrapping - årsverksvekst hjemmetjenesten - erstattes av demografijustering	-2 500	-5 000	-10 000	-10 000
Utredning opptrapping av eksisterende reduksjon i gjeldende økonomiplan	31 765	15 883	0	0
4 - Kultur og samfunnsutvikling	-3 000	-7 000	-14 000	-21 000
Foreløpig uidentifisert	0	-4 000	-11 000	-18 000
Reversering opptrapping - styrke arbeidet mot ungt utenforskap	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reversering satsinger - utgifter til midlertidig bolig	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
6 - Plan, eiendom og teknikk	-1 800	-5 300	-9 800	-13 300
Foreløpig uidentifisert	0	-1 000	-5 500	-9 000
Redusere omløpstiden på kommunale utleieboliger	0	-500	-500	-500
Reversering opptrapping - drift av Ole 4	0	-2 000	-2 000	-2 000
Reversering satsinger - oppgradering av tilfluktsrom flyttes til investering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reversering satsinger - økning i drift av parker og uteareal	-800	-800	-800	-800
Totalsum	-17 277	-69 167	-139 049	-216 847

Nye innsparingstiltak i «Sunn kommuneøkonomi» vises i tabellen over. I tillegg kommer innsparinger i gjeldende handlingsprogram på til sammen 54,3 mill. kroner hos rammeområdene.

Tabellen under viser forutsetninger som er innarbeidet i sentrale kapitler, samt oppsummering. Endringene er ift. gjeldende økonomiplan.

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Utgifter fellesområde og frie inntekter og finans:				
Reduserte finansutgifter, svømmehall	-2 000	-12 000	-28 000	-40 000
Reduserte finansutgifter, ungdomshus på Revetal	-300	-1 366	-2 006	-2 006
Reduserte finansutgifter, avfallsug,			-350	-1 700
Reduserte finansutgifter, senere innføring av iPad i skolene	-143	-280	-420	-560
Økt avkastning pensjonsmidler		-3 000	-6 000	-9 000
Reduserte skatteinntekter - gjeldene økonomiplan	50 000	50 000	50 000	50 000
Reversering realvekst gjeldende økonomiplan - rammetilskudd	50 000	55 000	60 000	60 000
Økte renteutgifter/reduerte renteinntekter - redusert budsjettrente	-18 500	-33 700	-33 100	-33 100
Reversering "effektivisering og omlegging av tjenestene alle kommunalsjefområder"		30 000	60 000	60 000
SUM	79 057	84 654	100 124	83 634
Innsparinger rammeområdene "Sunn kommuneøkonomi" 2025-2028	-17 277	-69 167	-139 049	-216 847
SUM	61 780	15 486	-38 925	-133 213
Innsparinger i gjeldende økonomiplan 2024-2027	-54 260	-54 260	-54 260	-54 260
Oppbygging av overskudd i 2028				-98 414
Sum prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"				-285 887

Det arbeides med å redusere driftsnivået tilsvarende rammene i 2024 og å realisere tidligere vedtatte innsparinger. Arbeidet er krevende, og det er ikke realistisk å kunne redusere og vri tjenestene så mye at virksomhetene klarer å realisere innsparinger i tillegg til å ha et tjenestenivå som er tilpasset dagens budsjetttramme i 2025. Kommunedirektøren foreslår derfor å reversere 31,8 mill. kroner av allerede vedtatte opptrappinger av innsparingskrav for mestring og helse i 2025 og med halv effekt i 2026. For oppvekst og læring tilbakeføres tilsvarende 5 mill. kroner i 2025 for å kunne gi rom til å arbeide med allerede vedtatte innsparingskrav. Dette i hovedsak som følge av at innsparinger innenfor skole kun vil få 5/12 deler effekt i 2025.

Foreløpige uidentifiserte tiltak i tabellen over summerer seg til 140,2 mill. kroner i 2028. Dette er tiltak som er fordelt til rammeområdene og som kommunedirektøren har en forventning om at det arbeides med å finne målrettede tiltak for i handlingsprogramperioden.

Det kan bli nødvendig med økte investeringer innenfor mestring og helse for å kunne realisere foreslåtte innsparingskrav i driften. Dette kan bl.a. være økte investeringer til velferdsteknologi m.v. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 10 mill. kroner til velferdsteknologi i 2025. Eventuelle endrede behov vil tas opp som egne saker eller i perioderapportene.

Hensyntatt nye tiltak, prisvekst og endringer i statsbudsjettet gir kommunedirektørens foreslåtte handlingsprogram 2025-2028 - budsjett 2025 følgende endring i disposisjonsfond:

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Fond per 1.1	542 703	470 668	477 772	561 456
Bruk/avsetning til fond i vedtatt økonomiplan	-36 353	-4 320	16 535	16 535
Økt bruk i P1 2024	-46 770	-46 770	-46 770	-46 770
Endring bruk/avsetning til fond økonomiplan 2025-2028 (inkl. tilleggsproposisjon 1.11.24)	11 088	58 194	113 919	174 500
Endring disposisjonsfond; bruk(-)/avsetning(+)	-72 035	7 104	83 684	144 265
Fond per 31.12	470 668	477 772	561 456	705 721
Driftsinntekter	5 894 608	5 919 442	5 934 756	5 939 199
Mål: disposisjonsfond skal være høyere enn 8 pst. av driftsinntekter.	8,0%	8,1%	9,5%	11,9%
Netto driftsresultat > 1,75 pst.	-1,22%	0,12%	1,41%	2,43%

Kommunedirektøren oppnår i dette budsjettforslaget en avsetning til disposisjonsfond på 144,3 mill. kroner og et disposisjonsfond som utgjør 11,9 prosent av driftsinntekter i 2028. Netto driftsresultat vil også være over målsettingen på 1,75 prosent. I tabellen inngår økt rammetilskudd på 45,9 mill. kroner tilsvarende regjeringens forslag til tilleggsproposisjon til statsbudsjett 2025. Kommunedirektøren vil komme tilbake til en mulig reversering av udefinerte kostnadsreduksjoner iht. prosjekt "Sunn kommuneøkonomi" i neste handlingsprogramperiode. Selv med ekstrabevilgning fra staten og mulig reversering av planlagte kostnadsreduksjoner, vil organisasjonen måtte gå gjennom en stor omstilling i årene som kommer.

Potensiell innsparing vs foreslåtte innsparinger i handlingsprogramperioden

Kommunen har brukt Kommuneindeksen fra Agenda Kaupang og egne KOSTRA-analyser for å danne seg et bilde på hvor Tønsberg kommune bruker mer penger i forhold til antatt behov sammenlignet med sammenlignede kommuner (kostragruppe 11 og kommunene i Vestfold). Fra disse analysene kommer det klart fram at Tønsberg kommune benytter klart mer på enkelte tjenester enn sammenlignbare

kommuner. Tydeligst ser vi det innen pleie og omsorg, og da spesielt hjemmetjeneste. Dette ga grunnlag for en spesialrapport for å vurdere innsparingspotensial innen pleie og omsorg. Funnene viser at Tønsberg kommune benytter mye ressurser på de kostbare institusjonstjenestene og mindre på omsorgstjenester. Samtidig er det svært omfattende vedtak innen hjemmetjenesten. Summen av dette fører til at kostnadene i Tønsberg er svært høye. Kostnadene pr elev i kommunale skoler er også høyere enn de fleste av sammenligningskommunene. Kommunedirektøren har bestilt en rapport som skal studere dette nærmere, for å finne årsaken til den høye relative kostnaden. Denne forventes ferdig tidlig i 2025. Tønsberg kommune har også høye kostnader til sosiale tjenester, og da spesielt tilbud til personer med rusproblemer, arbeidsrettede tiltak og sosialhjelp. Andre områder hvor kostnadene er høye og som kommunedirektøren vil se spesielt på er idrettsanlegg og rekreasjon i tettsted (parker m.m.).

Tabellen under viser foreslåtte innsparingsbeløp i kommunedirektørens budsjettforslag.

Budsjett 2028	Oppvekst og læring	Mestring og helse	Kultur og samfunnsutvikling	Plan, eiendom og teknikk	SUM
Ramme 2028 - eks innsparinger, inkl. demografi i statsbudsjett	1 667 567	1 907 232	331 440	131 814	4 038 053
Sum innsparinger 2028	-85 396	-162 522	-23 446	-16 954	-288 318
Sum budsjett 2028	1 582 171	1 744 710	307 994	114 860	3 749 735
Innsparing innarbeidet i budsjettforslag i prosent av ramme	-5,4 %	-9,3 %	-7,6 %	-14,8 %	-7,7 %

Oppsettet over inkluderer alle foreslåtte innsparinger for rammeområdene med unntak av kommunedirektør, staber og folkevalgte. Det er innarbeidet nedtrekk i rammene utover i prosjekt "Sunn kommuneøkonomi".

Føringer fra statsbudsjettet

Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2025

I Kommuneproposisjonen for 2025 la regjeringen opp til en vekst i kommunesektorens frie inntekter på 6,4 mrd. kroner. I statsbudsjettet anslår regjeringen en vekst i frie inntekter på 6,8 mrd. kroner, hvorav 5,15 mrd. kroner til kommunene. Veksten skal sikre at kommunesektoren får dekket de økte kostnadene til demografi og i tillegg gi noe økt handlingsrom for kommunale tjenester. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2023 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2024 (RNB). Den samlede kompensasjonen for økt prisvekst m.v., som ble vedtatt i RNB 2024 er inkludert i nivået. I beregning av kommunesektorens realvekst i frie inntekter inngår pris- og lønnsvekst for 2025, som er anslått til 4,1 prosent (deflator). Lønnsvekst inngår i denne med 4,5 prosent.

Veksten spesifiseres som følger:

- Merkostnader demografi, 2,5 mrd. kroner
- Merkostnad pensjon -0,45 mrd. kroner
- Regjeringens satsinger 2,1 mrd. kroner:
 - 1,7 mrd. kroner til omlegging av inntektssystemet.
 - 250 mill. kroner til bemanning i barnehager (Tønsberg 2,6 mill. kroner)
 - 150 mill. kroner til satsing på psykisk helse (Tønsberg 1,6 mill. kroner)

Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter anslås til 10,2 mrd. kroner, og fordeles som følger:

- Økte frie inntekter: 6,8 mrd. kroner.
- Frie inntekter knyttet til oppgaveendringer: 3,0 mrd.
- Øremerket tilskudd: -0,1 mrd. kroner.
- Gebyrinntekter: 0,5 mill. kroner.

Ved nye eller endrede oppgaver for kommunesektoren som har økonomisk konsekvens blir kommunesektoren kompensert eller trukket i frie inntekter basert på endringer i økonomisk belastning. Disse endringene blir holdt utenfor beregnet vekst i frie inntekter med inngår i vekst i samlede inntekter. For 2025 utgjør disse 3,0 mrd. kroner for kommunesektoren. For kommunene knyttes endringene til videreføring av maksimal foreldrebetaling i barnehager og helårseffekter av tiltak fra 2024 innenfor barnehage og SFO.

Hensyntatt deflator, nedjustering av skatteanslag i 2024 og korrigeringer for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansiering av kommunenes sine oppgaveendringer er vekst i kommunenes frie inntekter beregnet til 5,8 prosent. I denne inngår økte skatteinntekter på 7,5 prosent og økt rammetilskudd på 4,0 prosent. For Tønsberg er veksten anslått til 5,6 prosent.

Kommunesektorens skatteinntekter i 2024 anslås å bli 2,5 mrd. kroner lavere enn anslått i revidert nasjonalbudsjett 2024.

I kommuneproposisjonen for 2024 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 prosent av kommunenes samlede inntekter. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2025 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 0,7 prosent og en årslønnsvekst på 4,5 prosent fra 2024 til 2025. Den kommunale skattøren økes med 1,8 prosentpoeng, fra 10,95 prosent til 12,75 prosent. I 2025 fjernes skatt på eierinntekter fra skattegrunnlaget. I tillegg halveres kommunenes del av formuesskatten over to år. Disse endringene, samt en videreføring av forutsetning om at skatteinntektene skal utgjøre om lag 40 prosent av

kommunenes inntekter, innebærer at skatteøren på alminnelig inntekt måtte økes for å kompensere dette tapet.

Som opplyst i kommuneproposisjonen for 2025 vil det bli innført en ny modell for refusjon for ressurskrevende tjenester. Deler av omleggingen som gjelder beregning av egenfinansiering utover innslagspunktet får effekt for kommunens inntektsføring av kravet i 2024-regnskapet. Kompensasjonsgraden er uendret på 80 prosent. Innslagspunktet øker med kr 165.000 (inkl. årslønnsvekst på 4,5 prosent) til 1,692 mill. kroner.

Innbyggertilskudd og utgiftsutjevning

Rammetilskuddet fra staten til kommunene fordeles gjennom inntektssystemet. Rammetilskuddet består av et innbyggertilskudd og særtilskudd (primært regionalpolitiske tilskudd). Innbyggertilskuddet blir i all hovedsak fordelt som et likt beløp per innbygger til alle kommuner. I 2025 utgjør innbyggertilskuddet kr. 31.470,- per innbygger og samlet innbyggertilskudd til Tønsberg utgjør 1.869,7 mill. kroner før utgiftsutjevning.

I rammetilskuddet er kostnadsnøkkelen oppdatert i tråd med samfunnsutviklingen der levekårskriterium får en økt vekst samt at alle kommuner få fullt basistilskudd. Inntektsgarantiordningen avgrensner årlig nedgang i rammetilskuddet.

Gjennom utgiftsutjevningen kompenseres de kommunene som anses å ha spesielle utfordringer som gjør dem dyrere å drifte enn gjennomsnittskommunen. Denne omfordelingen gjennom inntektssystemet gjennomføres ved hjelp av kostnadsnøkler bestående av objektive kriterier og vektorer som fanger opp kommunenes utgiftsbehov. Tønsberg kommune har et noe lavere utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet. I 2025 blir Tønsberg trukket 123,2 mill. kroner i utgiftsutjevning, basert på kriteriene i inntektssystemet. Utgiftsbehovsindeks under 1 vil si at kommunen er rimeligere å drive enn gjennomsnittet av alle landets kommuner. Kostnadsindeksen for Tønsberg ligger på 0,978 i 2025 som er 0,7 prosentpoeng lavere enn for 2024.

I inntektssystemet betyr befolkningsvekst økt innbyggertilskudd. Befolkningsøkningen i Tønsberg påvirker størrelsen på rammetilskuddet i positiv retning.

Aldersgruppene 1-5 år og 6-12 år går mer ned i Tønsberg enn landet for øvrig, noe som gir et lavere kostnadsbehov og gjør at kommunen får et trekk på hhv. 13,8 og 16,5 mill. kroner. Innbyggergruppene 67-79 år, 80-89 år og 90 år og eldre utgjør også en større andel av befolkningen i Tønsberg enn i gjennomsnittet for landet. Dette innebærer isolert sett et større utgiftsbehov knyttet til eldreomsorg, og dermed et utgiftsutjevningstillegg på henholdsvis 12,2 mill. kroner, 10,3 mill. kroner og 3,9 mill. kroner i 2025.

Oppgaveendringer og korreksjoner for Tønsberg

Oppgaveendringer og korreksjoner for Tønsberg utgjør en samlet økning på 31,9 mill. kroner og inngår i kommunens rammetilskudd for 2025. De største endringene er:

- Gratis SFO deltids plass SFO 3 trinn 2024 – helårsvirkning 2025. Økning på 11,1 mill. kroner.
- Helårseffekt av redusert makspris i barnehage i 2024, samt nominell videreføring av denne. Økning 17,8 mill. kroner.
- Økte utgifter til sosialhjelp og økt minsteytelse kvalifiseringsstønning. Samlet økning 0,5 mill. kroner.
- Ny opplæringslov, økning 0,6 mill. kroner.
- Pensjon for frikjøpte fosterforeldre, økning 0,6 mill. kroner.

- Voksenvaksinasjons program, økning 2,0 mill. kroner.

Endringene er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025.

Tilleggsproposisjon - økt rammetilskudd til kommunesektoren

I 2024 forventes det økte utgifter og en lavere skatteinntang på mellom 5 og 7 mrd. kroner for kommunesektoren. Som følge av en krevende situasjon for kommunesektoren foreslår nå regjeringen en økt overføring til kommunesektoren med 5 mrd. i 2024 og 5. mrd. kroner i 2025. Regjeringen presiserer at dette er en varig inntektsøkning for kommunesektoren. Forslaget om 5 mrd. kroner ekstra i 2024 blir fremmet i nysaldert budsjett i november. Økt overføring for 2025 kommer i tillegg til forslaget i statsbudsjett for 2025.

Med denne økningen legger regjeringen dermed opp til en realvekst i frie inntekter på 11,8 mill. kroner for kommunesektoren samlet. Det gir en vekst på 8,6 mrd. kroner etter dekking av merkostnader til demografi og pensjon. For både 2024 og 2025 fordeles 4,3 mrd. kroner til kommunene og 0,7 mrd. til fylkeskommunene.

I statsbudsjett for 2024 var det lagt til grunn en reduksjon i stønadsperioden for kontantstøtte fra 1. august 2024 som ville føre til en økt etterspørsel etter barnehageplass. Ved en feil ble ikke helårsvirkning av denne endringen kompensert for i forslag til statsbudsjett for 2025. Regjeringen har derfor foreslått et økt rammetilskudd til kommunene med 198,1 mill. kroner. Økningen foreslås fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

Hovedtrekkene i budsjettforslaget

Oppsummering

Kommunedirektøren legger frem et budsjettforslag som baseres på regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025, samt regjeringens tilleggsproposisjon fra 1. november. Grønt hefte viser samlede frie inntekter for Tønsberg kommune på 4.263,7 mill. kroner. Tilleggsproposisjon viser et økt rammetilskudd på 47,9 mill. kroner. I budsjettforslaget er det innarbeidet frie inntekter iht. grønt hefte samt forslag til tilleggsproposisjon.

Av økt rammetilskudd i tilleggsproposisjonen på 47,9 mill. kroner, gjelder 2,1 mill. kroner helårsvirkning av redusert stønadperiode for kontantstøtte. I kommunedirektørens budsjettforslag er oppvekst og læring kompensert for denne økningen da det forventes økt etterspørsel etter barnehageplasser som følge av tiltaket. Økt rammetilskudd er foreslått innarbeidet med 47,9 mill. kroner. 45,8 mill. kroner er foreslått korrigeret mot bruk/avsetning av/til disposisjonsfond. Dette for å kunne finansiere fremtidige investeringer med en høyere andel egenkapital fremfor låneopptak slik at vi kan møte det store investeringsbehovet i årene som kommer.

Tønsberg kommune er ansett som en "lettdrevet" kommune der utgiftsbehovsindeksen ligger på 97,8 prosent.

I regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjettet anslås en vekst i frie inntekter på 5,15 mrd. kroner for kommunene. I denne inngår anslått deflator på 4,1 prosent der pris inngår med 3,5 prosent. SSB anslår en konsumprisindeks (KPI) på 3,3 prosent. Kommunedirektøren forventer at dersom prisveksten viser seg å bli høyere enn anslaget til Finansdepartementet i statsbudsjettet vil regjeringen måtte kompensere kommunene med dette i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å øke budsjettrammene ift. regjeringens satsingsområder for verken bemanning i barnehager eller økt satsing på psykisk helse. Dersom man øker bemanningen i de kommunale barnehagene i 2025 vil dette føre til økt tilskudd til de private barnehagene i 2027. I den store omstillingen kommunen står overfor de neste årene er barnehagene skjermet for kostnadsreduksjoner.

Et ekspansivt investeringsprogram bidrar til at gjelden øker og rente- og avdragsbelastningen i driftsbudsjettet øker. De største prosjektene i handlingsprogramperioden er ny ungdomsskole på Vear, 28 omsorgsboliger på Træleborg og 96 omsorgsboliger på Olsrød. I tillegg kommer Barkåker flerbrukshall. Tidligere vedtak i kommunestyret inneholder betydelige investeringer i barnehager og skoler, men dette har ikke kommunedirektøren funnet det forsvarlig å legge inn i gjeldende perioden.

I gjeldende handlingsprogram er det foreslått store innsparinger i prosjekt "Sunn kommuneøkonomi". Beløpet som er innarbeidet i 2028 er 285,9 mill. kroner mot 273 mill. kroner som har vært antydnet i tidligere saksfremlegg om prosjektet. I dette beløpet ligger tidligere vedtatte innsparinger på 54,3 mill. kroner samt avsetning til disposisjonsfond på 98,4 mill. kroner. Tidligere vedtatte innsparinger er rammereduksjon fra gjeldende økonomiplan, inkl. handlingsrom 2024 tiltak. 140,2 mill. kroner av innsparing på 285,7 mill. kroner er fordelt til rammeområdene i 2028, men foreløpig ikke konkretisert. Det vises for øvrig til eget kapittel "Sunn kommuneøkonomi".

For å oppnå balanse i driften for 2025 er det behov for å bruke 72,0 mill. kroner av disposisjonsfond. I hele handlingsprogramperioden, sett under ett, foreslås en samlet avsetning til disposisjonsfond på 163,0 mill. kroner. Det forutsettes en stor omstilling i organisasjonen for å kunne få et økt handlingsrom

og avsette midler til disposisjonsfondet fra og med 2026. Disposisjonsfondet anslås ved utgangen av 2028 til å være 705,7 mill. kroner. Dette tilsvarer 11,9 prosent av driftsinntekter. Det økonomiske målet som sier at disposisjonsfondet skal være over 8 prosent er dermed oppfylt. I tillegg til å kunne benyttet fondet til å finansiere et økt investeringsbehov, vil kommunedirektøren komme tilbake til en mulig reversering av deler av udefinert kostnadsreduksjoner innenfor rammeområdene i neste handlingsprogramperiode. Dette vil føre til en endring i nøkkeltallene.

Frie inntekter - skatt og rammetilskudd

Tabellen nedenfor viser frie inntekter i handlingsprogramperioden basert på statsbudsjett (grønt hefte) og foreslått økt rammetilskudd i nysaldering av statsbudsjett og tilleggspolisproposisjon til statsbudsjett 2025. Kommunedirektøren foreslår å legge dette anslaget til grunn for budsjettering av frie inntekter.

Tønsberg	2024	2025
Innbyggertilskudd	1 800 643	1 917 595
Utgiftsutjevnerende trekk	-56 628	-94 140
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	-22 704	-29 049
Inntektsgarantitilskudd, netto (INGAR)	-4 295	13 912
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	37 261	48 709
Inndelingstilskudd	16 752	17 438
Regionsentertilskudd	8 068	0
Skjønnstilskudd*	4 000	3 900
Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	1 783 097	1 878 365
Anslag inntektsutjevnerende tilskudd/trekk fra KDD i statsbudsjettet	-18 921	45 821
Skatteanslag fra KDD i statsbudsjettet	2 324 426	2 387 428
Endring rammetilskudd etter budsjettssaldering	8 970	0
Endring rammetilskudd i RNB (inkl. budsjettavtale på Stortinget)	0	0
Endring i anslag skatt/inntektsutjevning fra KDD målt mot oppr. anslag	-46 884	0
Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	4 050 688	4 311 614
Oppgavekorrigering	31 882	0
Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter	4 082 570	4 311 614
*) Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen		
Anslag prosentvis vekst relativt til fjoråret		5,60 %
Anslag på oppgavekorrigert vekst relativt til fjoråret		226 980
Anslag på skatteinntekt fratrukket		2 387 428
Netto inntektsutjevning		45 821

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består hovedsakelig av innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og inntektsutjevning. Kompensasjons- og trekkgraden er 64 prosent i inntektsutjevningen i inntektssystemet. Kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet får dermed et trekk på 64 prosent av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet, mens kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får kompensert 64 prosent av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet.

I utgiftsutjevningen inkl. korreksjonsordning for elever i statlige/private skoler trekkes Tønsberg 123,2 mill. kroner i 2025. Dette er en økning på 43,9 mill. kroner fra 2024 som følge av omlegging av inntektssystemet.

Kommunen mottar følgende kompensasjoner:

- Tilskudd til saker med særskilt fordeling, 48,7 mill. kroner: Tidligere bevilgning gitt til ansvarsreformen for barnevernet er innlemmet i ordinært innbyggertilskudd fra 2025 og reduserer fordelingen fra 2024. Kommunen mottar økt fordeling i 2025 på 27,6 mill. kroner ift. realvekst i nytt inntektssystem samt tapskompensasjon. Resterende fordeling gjelder helsestasjon og skolehelsetjeneste og et tilskudd per skole tilsvarende tidligere år.
- Inndelingstilskudd 17,4 mill. kroner: Dette er et tilskudd tildelt etter sammenslåingen av Tønsberg og Re. Tilskuddet prisjusteres i 15 år før det trappes ned over en 5-årsperiode.
- Regionsentertilskuddet er avviklet fra 2025. I 2024 var dette tilskuddet på 8,1 mill. kroner.
- Skjønnsmidler fra statsforvalteren, 3,9 mill. kroner: skjønnsmidlene er 0,1 mill. kroner lavere enn i 2024.
- Overgangsordningen (INGAR), 13,8 mill. kroner: I 2024 ble Tønsberg trukket 4,3 mill. kroner i denne ordningen. Omleggingen i inntektssystemet fører til at flere kommuner omfattes av INGAR og finansieringstrekket i ordningen øker fra kr 73 i 2024 til kr 121 i 2025. KS forventer at effekten av INGAR knyttet til omleggingen av inntektssystemet vil reduseres relativt raskt slik at finansieringsordningen er tilbake på 2024-nivå allerede fra 2026.

I kommunedirektørens budsjettforslag foreslås budsjettert netto rammetilskudd til 1.924,2 mill. kroner.

Skatteinntekter

I statsbudsjettet er vekst i kommunesektorens skatteinntekter i 2024 anslått å bli 2,5 mrd. kroner lavere enn anslått i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2024. Nye anslag etter statsbudsjettet ble lagt frem viser en reduksjon på 5-7 mrd. kroner for kommunesektoren. På dette grunnlaget har regjeringen foreslått å kompensere kommunene med økt rammetilskudd i 2024 og 2025. Regjeringen presiserer at denne er varig.

Det anslås at Tønsberg sine skatteinntekter vil ligge på ca. 96 prosent av landsgjennomsnittet ved utgangen av 2024. Dette tilsvarer kommunens skatteinntekter ved utgangen av 2023 som lå på 95,9 prosent av landsgjennomsnittet.

Opprinnelig budsjettert skatteinntekt i 2024 var 2.366,4 mill. kroner. Etter perioderapport 1 ble budsjettet redusert med 101,5 mill. kroner til 2.264,9 mill. kroner. Ved utgangen av september ligger kommunens skatteinntekt 64,0 mill. kroner under budsjett. Dette er en økning på 1,4 prosent sett i forhold til samme periode i 2023. For landet er veksten 3,6 prosent for samme periode. Kommunens skatteinntekter ligger på 94,3 prosent av landsgjennomsnittet per september. Som følge av lavere skatteinntekter har kommunen fått tilbakeføring i inntektsutjevningen i rammetilskuddet på 39,9 mill. kroner. Tilbakeføringen er 15,5 mill. kroner høyere enn budsjettert.

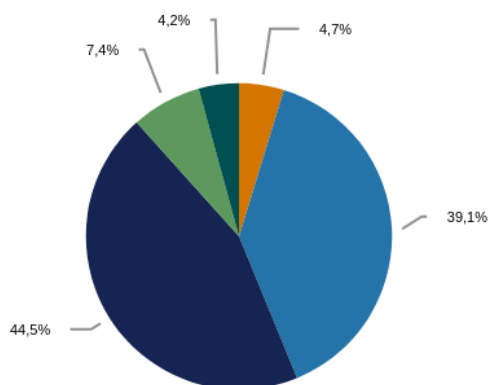
For Tønsberg er anslaget i statsbudsjettet skatteinntekter på 2.232,1 mill. kroner i 2024 som er 32,8 mill. kroner lavere enn revidert budsjett etter perioderapport 2. En ytterligere reduksjon av prognose for skatteinntekter i tilleggsproposisjonen gjør at kommunedirektøren foreslår å sette av ekstra bevilgning fra staten på fond i 2025 og videre. Det er høyst usikkert om Tønsberg vil nå budsjetterte skatteinntekter i 2024 og at dermed prognose for bruk av fond i år på 129,8 mill. kroner er for optimistisk.

Som følge av stor usikkerhet om skatteinntektene i 2024 samt omlegging av skattesystemet i 2025 foreslår kommunedirektøren å legge til grunn statens anslag for skatteinntekter i 2025, tilsvarende 2.387,4 mill. kroner.

Rammeområdene sin prosentvise fordeling

Rammeområdene sin prosentvise fordeling

Prosentvis fordeling

— 1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte — 2 - Oppvekst og læring — 3 - Mestring og helse — 4 - Kultur og samfunnsutvikling
— 6 - Plan, eiendom og teknikk

Driftsbudsjett

Tabellen under viser rammeområdenes samlede netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdets driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjettet. Beløpet inkluderer økt avkastning på plasserte midler som er budsjettet på frie inntekter og finans.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	4 136 498	4 145 630	4 142 873	4 146 190
Nye tiltak og realendringer	35 087	-46 563	-133 687	-211 485
Kommunedirektørens budsjettforslag	4 171 585	4 099 067	4 009 186	3 934 705

Detaljbudsjett i rammeområdene

Utgangspunkt for budsjettarbeidet har vært videreføring av vedtatte rammer for 2024 samt justeringer vedtatt i perioderapport 1. Rammeområdene er kompensert for endringer av tidligere vedtatte tiltak,

lønnsvekst i 2024 og effekt av endringer gitt i statsbudsjettet over rammetilskuddet. Det er også kompensert for prisvekst, i all hovedsak på avtaler. Andre endringer:

- Driftsavtaler og tilskudd er i hovedsak justert tilsvarende deflator på 4,1 prosent. Overføring til interkommunale samarbeid er justert med en prisøkning på 3,1 prosent. Unntaket er Jarlsberg IKT som er justert med en prisøkning på 2,1 prosent og VIB som er justert med 4,1 prosent.
- Betalingssatser er som hovedregel økt med 4,1 prosent for de tjenester som ikke er regulert gjennom selvkostkalkyler eller andre forskrifter.
- Lønnsvekstkomponenten i deflator er 4,5 prosent. Det er avsatt 121,8 mill. kroner som skal dekke årsvirkning av lønnsoppgjør for 2025 med 101,9 mill. kroner, samt helårsvirkning av lokale forhandlinger for kapittel 4 på 19,9 mill. kroner.
- I budsjettforslaget er det videreført disposisjonspost til formannskapet på 0,2 mill. kroner.

Det har ikke vært rom for å kompensere rammeområdene for generell prisvekst til f.eks. medisiner, skolemateriell, teknisk materiell m.m. Nye rammeavtaler på for eksempel vintervedlikehold medfører vesentlige økte priser utover generell prisstigning uten at dette er kompensert i budsjettet for plan, eiendom og teknikk. Dette vil dermed være en rammereduksjon som forutsettes finansieres innenfor virksomhetenes egen rammer. Dette gjøres oppmerksom på at dette kommer i tillegg til tiltakene i "Sunn kommuneøkonomi" og urealiserte innsparinger i tidligere vedtatte handlingsprogram.

Budsjetterte utgifter til pensjon tilsvarer budsjett fra Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). For Tønsberg viser netto pensjonsendring en nedgang på 9,6 mill. kroner. I RNB ble pensjonskostnadene anslått som økende. I statsbudsjettet er dette korrigert og det forventes en nedgang på 0,45 mrd. kroner. Endring i pensjon skal dekkes innenfor veksten i frie inntekter. Pensjonskostnadene vil fortsette å øke i årene fremover, fordi premiebetalingene ofte er høyere enn den beregnede pensjonskostnaden, og denne differansen må kostnadsføres de påfølgende 7 årene.

Driftstilskudd til Tønsberg kirkelige fellesråd ligger under rammeområde Kultur og samfunnsutvikling og foreslås til 38,1 mill. kroner i 2025 og resterende år i handlingsprogramperioden. Dette tilsvarer en videreføring av tilskuddet fra 2024 kompensert for lønns- og prisvekst tilsvarende deflator. I 2025 kompenseres det i tillegg for økte utgifter til kremasjon på 0,631 mill. kroner. Det foreslås investeringstilskudd til Tønsberg kirkelige fellesråd på 4,9 mill. kroner årlig fra 2025-2028. Investeringene innebærer kirkebygg og kirkegårder.

De to siste årene har kommunen måttet dekke underskudd for selvkostområdene vann og avløp. Senere års overskudd i selvkostregnskapet skal da benyttes til å dekke inn tidligere års underskudd framfor avsetning til selvkostfond. Et underskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til kommunen i form av høyere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Kommunedirektøren foreslår en noe raskere tilbakebetaling til kommunen enn det som lå i forrige økonomiplan. Dette utfra generasjonsprinsippet som sier at dagens innbyggere skal betale dagens kostnader. Tilbakeføring av tidligere års underskudd for tjenestene vann og avløp, sammen med en høy investeringstakt, gjør at gebyrene øker.

For selvkostområdene vann, avløp, renovasjon og feiing vil økning i gebyrene totalt være på 9,6 prosent for en normalhusholdning fra 2024 til 2025. Dette utgjør 1.715 kroner. I statsbudsjettet har regjeringen foreslått å redusere merverdiavgift med 10 prosentpoeng for selvkostområdene vann og avløp. Dersom endringen blir vedtatt, vil en normalhusholdning i Tønsberg kommune få 1.231 kroner i mindre kommunale avgifter per år. Ordningen er foreslått med virkningstidspunkt fra 1. mai 2025, års effekt for 2025 er dermed 820 kroner.

Kommunedirektøren har innarbeidet budsjett for revisjon og kontroll i henhold til innstilling fra kontrollutvalget på til sammen 3,419 mill. kroner. Detaljer vises i vedlegg i saksframlegget.

Kommunedirektøren har foreslått følgende endringer for rammeområdene i handlingsprogramperioden:

Endringer i rammeområdene 2025-2028:

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte	424	-576	-2 576	-4 576
Innsparingstiltak	-2 100	-3 100	-5 100	-7 100
Lønns- og prisvekst	2 524	2 524	2 524	2 524
2 - Oppvekst og læring	-2 459	-19 309	-27 308	-41 506
Innsparingstiltak	-33 230	-50 080	-58 079	-72 277
Lønns- og prisvekst	16 325	16 325	16 325	16 325
Statsbudsjett	14 446	14 446	14 446	14 446
3 - Mestring og helse	28 784	2 218	-46 165	-97 265
Innsparingstiltak	-2 577	-29 117	-77 500	-128 600
Lønns- og prisvekst	4 375	4 349	4 349	4 349
Statsbudsjett	26 986	26 986	26 986	26 986
4 - Kultur og samfunnsutvikling	4 565	-66	-7 066	-14 066
Innsparingstiltak	-3 000	-7 000	-14 000	-21 000
Lønns- og prisvekst	5 949	5 949	5 949	5 949
Nye tiltak	1 131	500	500	500
Statsbudsjett	485	485	485	485
6 - Plan, eiendom og teknikk	-1 955	-5 455	-9 955	-13 455
Innsparingstiltak	-1 800	-5 300	-9 800	-13 300
Lønns- og prisvekst	-155	-155	-155	-155
Totalsum	29 359	-23 188	-93 070	-170 868

Tabellen inneholder ikke justeringer mellom rammeområder eller opp-/nedtrapping av tidligere vedtatte tiltak.

Tabellen under viser vekst fra revidert budsjett 2025 til kommunedirektørens budsjettforslag for 2025:

Vekst fra revidert budsjett 2025 til budsjettforslag 2025	Revidert budsjett 2024	Kommunedirektørens forslag 2025	Prosentvis endring
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	189 180	198 325	4,8%
Oppvekst og læring	1 586 319	1 634 156	3,0%
Mestring og helse	1 782 456	1 861 173	4,4%
Kultur og samfunnsutvikling	300 935	309 633	2,9%
Plan, eiendom og teknikk	192 783	177 523	-7,9%
Sum	4 051 673	4 180 810	3,2%

Innenfor Plan, eiendom og teknikk er selvkostområder inkludert. Økning innenfor kommunedirektør, staber og folkevalgte utover vekst i deflator, skyldes at alle budsjetterte midler til lærlinger er flyttet fra oppvekst og helse til kommunedirektør, staber og folkevalgte.

Investeringsbudsjett

Ved utarbeidelse av nytt investeringsbudsjett for handlingsprogram 2025-2028 er det tatt utgangspunkt i vedtatt handlingsprogram 2024-2027. Det foreslås noen nye investeringer og inneholder også periodeforskyvninger av prosjekter til 2025, som har hatt bevilgning i 2024 og tidligere år, men med forsinket fremdrift. Disse er vedtatt av kommunestyret i perioderapportene. Detaljer i investeringsbudsjettet vises og kommenteres i rammeområdenes kapitler.

Finansiering av investeringer

Sum investeringsutgifter i kommunedirektørens forslag utgjør til sammen 4.059,9 mill. kroner i handlingsprogramperioden 2025-2028. Dette finansieres på følgende måte:

Finansiering av investeringer (tall i hele tusen)	År						
	2025			2026	2027	2028	SUM
	Samlet investering	Justeringer 2024 til 2025	Nye investeringer i økonomiplan				
Brutto investering:	958 650	467 494	491 156	512 860	723 810	905 970	4 059 940
Finansiering:							
Kompensasjon for merverdiavgift	-120 252	-87 997	-32 255	-44 568	-82 858	-119 308	-487 239
Tilskudd fra andre	-71 455	-70 995	-460	0	0	-65 600	-208 510
Salg av varige driftsmidler	-31 400	-6 200	-25 200	-20 200	-20 200	-22 000	-125 200
Bruk av lån (eks startlån)	-702 413	-281 002	-421 411	-435 762	-607 922	-685 732	-3 134 241
Bruk av ubundet investeringsfond	-33 130	-21 300	-11 830	-12 330	-12 830	-13 330	-104 750
SUM	-958 650	-467 494	-491 156	-512 860	-723 810	-905 970	-4 059 940

En økende rente de siste årene, i tillegg til et høyt investeringsprogram belaster driften med en høy andel renter og avdrag. I 2025 viser oversikten bruk av lån på 702,4 mill. kroner. I denne ligger også periodeforskyvninger pga. forsinket fremdrift på flere prosjekter. Bruk av lån for disse periodeforskyvningene utgjør 281,0 mill. kroner og låneopptak er foretatt i 2024. Ubenyttede lånemidler vil bli liggende i kommunes balanse etter årsavslutning for bruk i 2025. Nytt låneopptak for 2025 utgjør 421,4 mill. kroner.

Tabellen nedenfor viser driftsmessige konsekvenser av investeringer som er vedtatt eller ønsket i 12-årsperioden etter kommunedirektørens foreslåtte handlingsprogram for 2025-2028.

Investeringsbehov (tall i mill. kroner)	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Ny svømmehall	10	100	200	200	200							
Flerbrukshall Barkåker	3	50	37									
Nye skoler og barnehager	100	100	100	100	100	50						
Bemannede boliger		3	3	6	20	10	3	3	6	20	10	
Bemannede omsorgsboliger	60	380					420					
Sum	173	633	340	306	320	60	423	3	6	20	10	0

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Overføring fra drift til investering	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Herav akkumulert dekking av leieinntekter	-9,0	21	21	21	21	21	55	55	55	55	55	55
Økt belastning i drift ift. 2028 nivå	-0,4	8,1	20,8	32,9	43,6	37,6	28,0	18,7	9,6	1,8	-7,3	-16,3

Forutsetninger i denne tabellen er at bemannede omsorgsboliger skal være 100 pst. selvfinansierende, noe som per i dag er en usikkerhetsfaktor. Investering i ny svømmehall vil føre til økte driftsutgifter som ikke er hensyntatt i tabellen over. Det er også tatt en forutsetning om at det kan overføres 100 mill. kroner årlig fra driftsregnskapet til å dekke investeringer (tilsvarende avsetning til fond fra og med 2028 i "Sunn kommuneøkonomi").

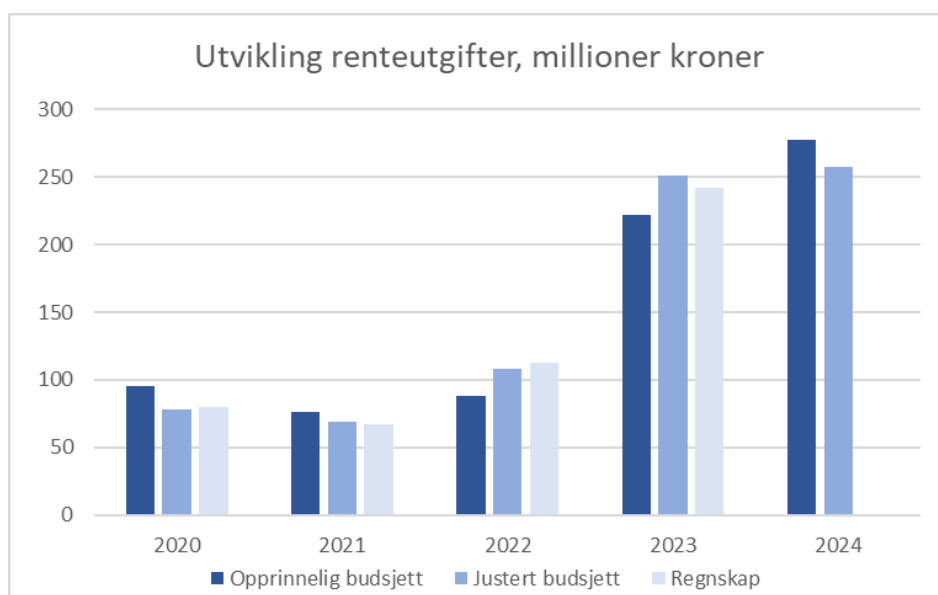
Oversikten viser investeringer som belaster kommunens driftsregnskap, i tillegg kommer investeringer innenfor selvkostområdene. Det er fortsatt store behov for investeringer innenfor vann og avløp og disse har også blitt dyrere på grunn av økte priser og et høyt rentenivå. Kravet om nitrogenrensing vil også komme i denne perioden. Summen av disse investeringene vil bety store økninger i de kommunale gebyrene i årene som kommer.

Om ca. 10 år må det forventes en økt belastning på driftsbudsjettet på 40 mill. kroner årlig, noe som må dekkes inn gjennom å redusere kostnadene ytterligere eller økte inntektene i driften. Det er utsatt store investeringer innenfor bl.a. skoler og barnehager. Behovet er stort innenfor disse områdene. Økte finanskostnader bekrefter viktigheten av å redusere driften iht. prosjekt "Sunn kommuneøkonomi". Dette for å kunne finansiere fremtidige investeringer med en høyere andel egenkapital fremfor låneopptak. Kommunedirektøren foreslår derfor å avsette ekstra bevilgningen i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet til disposisjonsfond, slik at vi kan møte det store investeringsbehovet i årene som kommer.

Finans

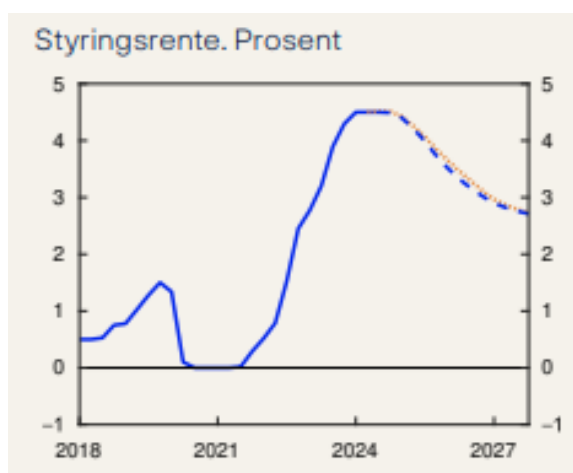
Etter flere år med lave renter har nå pendelen snudd og det har blitt en stor økning i kommunens renteutgifter. Dette startet i 2022, og det forventes at toppen er nådd i 2023 og at nivået etter hvert skal nedover i handlingsprogramperioden.

Grafen nedenfor illustrerer den dramatiske veksten i renteutgiftene og utflatingen i 2024.

Fremover forventes det en forsiktig reduksjon av rentenivået, slik at det fortsatt må budsjetteres med høye rentekostnader også i de nærmeste årene.

Som vist i grafen under fra Norges Bank forventes nå at renten holder det samme nivået ut 2024, og deretter skal rentene gradvis synke, men vil holde seg på et nivå som er betydelig høyere enn de siste årene.

Blå er forventning fra PPR3 (september 2024), gul er forventning fra PPR2 (juni 2024). Kilde: SSB og Norges Bank.

Det er i handlingsprogramperioden innarbeidet at lånerentene vil følge styringsrenten. Med markeds- og risikopåslag beregnes de flytende lånerentene til 4,3 prosent i 2025. Det er videre forutsatt at nye låneopptak i hovedsak blir gjort til laveste tilgjengelige rente, og dette vil normalt være i sertifikat- eller obligasjonsmarkedet.

Netto finans (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027	2028
Renteinntekter	-72 250	-50 700	-54 200	-54 400	-57 900
Utbytte og eieruttak	-700	-700	-700	-700	-700
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-6 769	-9 300	-8 700	-8 500	-8 500

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Renteutgifter	257 200	233 580	219 860	224 360	232 760
Avdrag på lån	160 400	174 800	188 400	200 400	212 400
Netto finans inkl. selvkost	337 881	347 680	344 660	361 160	378 060
Netto finans VAR	157 170	154 192	169 438	186 356	201 588
Netto finans som belaster driften	180 711	193 488	175 222	174 804	176 472

Fra 2022 til 2024 har rentene økt betydelig. Finansutgiftene har økt, delvis som følge av renteøkning og delvis på grunn av økt gjeld. Som en følge av kommunestyrets vedtak har kommunedirektøren lagt inn noen større investeringer som bidrar til vesentlig gjeldsøkning og dermed store økninger i finanskostnadene.

Avkastning av langsiktig plasserte midler

Kommunen har midler som er langsiktig plassert etter salg av elverk i Re kommune. Etter 9 måneder i 2024 er avkastningen 6,6 prosent. Avkastningsmålet er 2,5 prosent høyere rente enn flytende lånerente, og det innebærer at avkastningen for hele 2024 bør ligge rundt 7,5 prosent. Basert på dagens prognoser er dette absolutt oppnåelig.

Aktivklasse (beløp i hele 1000)	Markedsverdi 31.12.2023	Bevegelse	Verdi hittil i år	Avkastning	Avkastn. pst.	Andel	Norm	Avvik	Tillatt
Rente-/obligasjonsfond aktivt forvaltet av DNB Asset Management									
DNB FRN 20	24 207 221		25 482 422	1 275 201	5,30 %				
DNB Kredittobligasjon	23 461 506		24 595 121	1 133 615	4,80 %				
DNB Obligasjon E	24 690 447		25 825 804	1 135 357	4,60 %				
DNB High Yield	15 875 513		17 293 281	1 417 768	8,90 %				
Sum rente-/obligasjonsfond	88 234 687		93 196 628	4 961 941	5,60 %	66,7%	71,0%	-4,3%	50-87 pst.
Aksjefond KLP Norden mer samf.ansvar	21 641 937	-7 000 000	17 453 033	2 811 096	13,00 %	16,4%	12,0%	4,4%	8-18 pst.
DEAS eiendomsfond	22 334 932	-811 014	22 499 493	975 575	4,40 %	16,9%	17,0%	-0,1%	5-23 pst.
Sum alle plasseringer	132 211 556	-7 811 014	133 149 154	8 748 612	6,60 %	100,0%	100,0%		

Tabellen viser at det er tatt ut en del eierandeler i år for å holde riktig balanse mellom plasseringsklassene. Det har vært en veldig god utvikling i aksjemarkedet også utover året i år, og dette gjør at det antakelig vil bli behov for ytterligere nedsalg i denne klassen for å ligge innenfor tillatte intervall. Saldo 30.09.2024 er ca. 133 mill. kroner.

Utvikling frie fond

Tabellen nedenfor viser utviklingen i drifts- og investeringsfond i tusen kroner:

Fond (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027	2028
Disposisjonsfond 1.1.	672 524	542 729	470 694	477 797	561 481
Årets resultat ordinær drift inkl. eks. tilbakeføring selvkost	-175 646	-123 498	-51 584	18 979	98 414
Tilleggsproposisjon til statsbudsjett 2025	45 851	45 851	45 851	45 851	45 851
VAR - lån og tilbakebetaling til kommunens drift	0	5 612	12 836	18 854	0
Disposisjonsfond 31.12	542 729	470 694	477 797	561 481	705 746
Fritt investeringsfond 1.1.	134 322	78 082	44 952	32 622	19 792
Netto avsetninger	-56 240	-33 130	-12 330	-12 830	-13 300
Fritt investeringsfond 31.12.	78 082	44 952	32 622	19 792	6 492

Kommunedirektøren foreslår å bruke netto 72,0 mill. kroner av disposisjonsfond for å komme i balanse i 2025. Tidligere år har kommunens ordinære drift måttet dekke merforbruk innen selvkostområdene vann og avløp da det ikke vært nok fondsmidler på disse områdene for å dekke merforbruket. Det legges nå opp til en økning av gebyrinntekter slik at dette tilbakebetales til kommunens drift innen 5 år som er regelen for tilbakeføring.

Kommunedirektøren forutsetter at foreslåtte innsparinger realiseres og at det dermed avsettes samlet 235,1 mill. kroner til disposisjonsfond de siste tre årene i handlingsprogramperioden. Samlet avsetning av disposisjonsfond i hele handlingsprogramperioden er 163,0 mill. kroner. Ved utgangen av perioden vil fondet utgjøre ca. 11,9 prosent av driftsinntektene som bør benyttes til finansiering av økt investeringsbehov i årene som kommer.

Bruk av fritt investeringsfond i handlingsprogramperioden er innbetaling av egenkapitalinnskudd til KLP samt finansiering av tidligere vedtatte investeringer.

Økonomiske mål

Kommuneloven fremhever betydningen av langsiktighet og kommunenes ansvar for dette:

Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

- Det skal vedtas finansielle måltall for hvordan kommunens økonomi bør utvikle seg.
- Handlingsprogrammet skal vise hvordan langsiktige utfordringer, og strategier skal følges opp.
- Budsjettet skal dekke avsetninger for en god økonomiforvaltning. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar den økonomiske handleevnen.

De finansielle måltallene skal fungere som rammer for budsjettarbeidet, men måltallene er ikke bindene for budsjettet. Følgende tre finansielle måltall er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag:

- Netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond.
- Netto gjeld som belaster drift fratrukket frie investeringsfond.
- Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter.

Målene oppgis i prosent av kommunens samlede driftsinntekter for året.

Det er et mål at kommunens netto driftsresultat skal være 1,75 pst. av driftsinntektene. Dette er tilsvarende anbefalt måltall fra teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Netto driftsresultat betraktes som hovedindikatoren for økonomisk balanse for kommunesektoren og er et viktig mål for å kunne sette av midler til å møte midlertidig ubalanse i driften og til finansiering av investeringer. I praksis vil målet knyttes til netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond.

Når det fastsettes mål for overskudd i kommunens budsjett, er målene knyttet til kommunens netto driftsresultat. Dvs. resultatet før bruk av og avsetninger til fond. Det er naturlig å korrigere netto driftsresultat for bruk av eller avsetninger til eventuelle bundne fond, da dette er midler som tilhører eksterne og kun skal brukes til bestemte oppgaver. Det korrigerte resultatet uttrykker dermed kommunens evne til å avsette til driftsfond. Dersom det korrigerte resultatet viser et underskudd, vil det være behov for å bruke av driftsfondet.

Gjeld som belaster driften er samlet gjeld fratrukket formidlingslån (Startlån fra Husbanken) og gjeld som betjenes av vann- og avløpsgebyrene, husleier eller statlige refusjoner. Det uttrykker hvilket gjeldsnivå som belaster kommunens frie inntekter.

Økonomiske måltall brukt av KS for vurdering av kommunens økonomiske handlefrihet.

KS benytter fargene grønn, gul og rød på de tre nivåene. Grønt nivå er der kommunen bør være for å ha en bærekraftig økonomi. Gult nivå kan tolkes som akseptabelt nivå eller til observasjon.

Rødt nivå angir svak økonomisk handlefrihet.

Økonomiske mål	Handlefrihet		
	Sterk	Akseptabel	Svak
Netto driftsresultat	over 2 pst.	1-2 pst	under 1 pst.
Netto gjeld i prosent av driftsinntekter	under 65 pst.	65-75 pst.	over 75 pst.
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	over 8 pst.	5-8 pst.	under 5 pst.

Kommunedirektørens økonomiplan gir følgende resultat:

Økonomiske mål	Prognose 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Mål
Netto driftsresultat	-2,3 %	-1,4 %	-1,2 %	0,1 %	1,4 %	2,4 %	1,75 %
Netto gjeld i prosent av driftsinntekter	52,5 %	59,0 %	50,6 %	52,0 %	56,4 %	62,2 %	< 65 %
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	9,8 %	9,0 %	8,0 %	8,1 %	9,5 %	11,9 %	> 8 %

Med utgangspunkt i perioderapport 2, prognose for ytterligere merforbruk og foreslått økt bevilgning fra regjeringen vil fondet være 542,7 mill. kroner som tilsvarer 9,8 prosent av kommunens forventede driftsinntekter. Prognose for gjeld som belaster drift er 52,5 prosent. Gjeldsnivået anses som akseptabelt i 2024. Anslag for netto er -2,3 prosent som er under måltallet på 1,75 prosent.

De økonomiske måltallene i handlingsprogram 2025-2028:

Netto driftsresultat vil være under måltallet frem til 2028. I 2028 anses netto driftsresultat på 2,4 pst. som er over måltallet på 1,75 prosent.

Gjelden som belaster drift er innenfor måltallet i hele handlingsprogramperioden. Det gjøres oppmerksom på at det er flere store investeringer som er skjøvet ut over denne handlingsprogramperioden. Det økonomiske målet vil dermed forverres dersom man ikke øker driftsinntektene eller nedbetaler mer enn minimumsavdrag på gjeld.

Det vil være behov for å benytte disposisjonsfondet for å kunne finansiere driften i 2025. Disposisjonsfondet vil være over måltallet på 8 prosent i hele handlingsprogramperioden. Samlet avsetning til disposisjonsfond i handlingsprogrammet 2025-2028 forventes å bli 163,0 mill. kroner. Det er lagt opp til store innsparinger i handlingsprogramperioden som vil kreve stor omstilling i organisasjonen. I all hovedsak er gjennomføringen av økt omstilling lagt i 2027 og 2028. I handlingsprogramperioden vil nye investeringer belaste driften gjennom økte finanskostnader. Ved utgangen av perioden vil disposisjonsfondet være på 705,7 mill. kroner og ligge over målet på 8 pst.

Disposisjonsfondet inkluderer 177 mill. kroner som kommunestyret vedtok å avsette til framtidig økning i pensjonsutgiftene.

Budsjettpremiser for handlingsprogram 2025-2028

Tønsberg skal ha en bærekraftig og effektiv økonomi med følgende mål:

1. Driftsresultat på 1,75 pst. av driftsinntektene.
2. Netto gjeld som belaster drift skal ikke utgjøre mer enn 65 pst.
3. Disposisjonsfond skal utgjøre 8 pst. av driftsinntekter.

I handlingsprogram for 2025-2028 er måloppnåelsen av premissene slik:

1. Resultatkrav på 1,75 pst. av driftsinntektene.
 - Driftsresultatet for 2025 vil ikke oppnå resultatkravet, men vil ha behov for 72,0 mill. kroner i bruk av disposisjonsfond.
 - Driftsresultatet skal bedres i perioden og utgjøre 2,4 prosent i 2028.

2. Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.
 - Nøkkeltallet for netto gjeld som belaster drift skal være i grønn sone, dvs. under 65 prosent av driftsinntektene.

Risikovurdering

Risikovurdering:

Handlingsprogrammet inneholder planer og beregninger som bygger på statsbudsjettet, tidligere års regnskap, praksis og erfaringer. Det kan alltid oppstå situasjoner som endrer forutsetningene for den tjenesteleveransen kommunen står ansvarlig for. Tønsberg kommune har opparbeidet et disposisjonsfond som ligger innenfor et anbefalt nivå fra KS. Grunnet stor skattesvikt i 2024 samt for høy drift i rammeområdene vil det måtte brukes mer av disposisjonsfondet i 2024 enn opprinnelig budsjettert. Kommunens handlingsrom vil dermed reduseres. I 2024 har det vært jobbet med prosjekt "Sunn kommuneøkonomi" for best mulig å tilpasse kommunens drift til driftsinntektene. Det var opprinnelig en forventning om å redusere driftsutgiftene med 273,0 mill. kroner innen utgangen av 2028. Innarbeidet total innsparing er 285,9 mill. kroner. De største økonomiske risikoområdene vil være:

Skatt og inntektsutjevning (1)

Kommunens frie inntekter består av skatt og rammetilskudd justert for inntektsutjevning. Kommunedirektøren har lagt til grunn statsbudsjett (grønt hefte) og foreslått økt rammetilskudd i nysaldering av statsbudsjett og tilleggsproposisjonen til statsbudsjett for 2025 for budsjetterte frie inntekter. Det er innarbeidet skatteinntekter på 2.387,4 mill. kroner og 1.924,2 mill. kroner i netto rammetilskudd. Hensyntatt deflator, nedjustering av skatteanslag i 2024 og korrigeringer for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansiering av kommunenes sine oppgaveendringer er vekst i kommunenes frie inntekter beregnet til 5,8 prosent. I denne inngår økte skatteinntekter på 7,5 prosent og økt rammetilskudd på 4,0 prosent. For Tønsberg er veksten anslått til 5,6 prosent.

Det er knyttet stor usikkerheten til endelig skattetall for 2024 og om veksten i 2024 og 2025 blir som antatt for Tønsberg ift. landet. Det vurderes som stor sannsynlighet for at faktiske skatteinntekter vil avvike fra budsjett og. Risiko vurderes til +/- 40 mill. kroner hensyntatt inntektsutjevning, stor sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Renter og refinansiering (2)

Rentene økte kraftig gjennom 2023 som følge av høy inflasjon og svak krone. Norges Bank satte opp styringsrenten gjennom hele 2023 for å møte den sterke prisveksten. I rentemøtet i desember 2023 ble styringsrenten satt opp til 4,5 prosent og den har ligget stabilt siden. Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet på møtet 18. september å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent.

Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og til å dempe prisveksten, samtidig har arbeidsledigheten har økt noe fra et lavt nivå. Prisveksten er fortsatt under målet. Norges Bank presiserer at det fortsatt er behov for innstrammende pengepolitikk for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid. Dersom renten settes ned for tidlig, kan prisveksten bli liggende over målet for lenge. På den annen side kan en for høy rente bremse økonomien mer enn nødvendig. Siste prognose fra Norges Bank er at styringsrenten trolig vil ligge på 4,5 prosent ut året før den gradvis settes ned fra 1. kvartal 2025. Det forventes økt økonomisk vekst i årene fremover samtidig som arbeidsledigheten vil øke noe. Inflasjonen anslås å nærme seg målet på 2 prosent mot slutten av 2027.

Det presiseres at det fortsatt er stor usikkerhet. Dersom kostnadsveksten holder seg oppe eller kronen blir svakere enn anslått, kan prisveksten holde seg høy lenger. Det vil kunne føre til renteheving. Dersom

norsk økonomi får en kraftigere oppbremsing eller inflasjonen faller raskere, kan renten bli satt ned tidligere enn antydnet.

Ved utgangen av august var det flytende rente på 80 prosent av kommunens låneportefølje. Dette er lån med PT-rente, NIBOR tilknytning eller sertifikat- og obligasjonslån med under 1 års gjenværende rentebinding.

Det er budsjettet med en rente på 4,3 prosent for flytende lån i 2025.

I et pengemarked med god tilgang til likviditet er det liten risiko for ikke å få refinansiert lån til fornuftige betingelser. I de tilfeller hvor tilgangen til likviditet ikke er like god, kan det oppstå en situasjon hvor refinansieringen kan bli mer kostbar enn budsjettet. En samlet effekt av en renteendring på ett prosentpoeng er ved utgangen av 2. tertial 2024 på 39,0 mill. kroner. Dette er isolert sett ingen stor risiko og utgjør ca. 0,7 prosent av kommunens brutto driftsinntekter. Kommunens driftsbudsjett har begrenset med muligheter til å håndtere slike uforutsette utgifter, og en renteøkning på ett prosentpoeng inneholder dermed et risikoelement som man må være oppmerksom på. Samlet risiko vurderes til +/- 20 mill. kroner (0,5 prosentpoeng), moderat sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Budsjettoppfølging og øvrige driftsutgifter (3)

Inflasjonen var ekstremt høy gjennom 2022 og i første halvår 2023. Siste halvår 2023 var inflasjonen på vei ned og styringsrenten nådde toppen i desember 2023. Kostnadsveksten for 2024 er justert opp fra 4,3 prosent i RNB til 4,4 prosent i statsbudsjettet. Årslønnsveksten i statsbudsjett er tilsvarende RNB, mens prisvekst på varer og tjenester er justert opp med 0,4 prosentpoeng. Dette gir kommunen et redusert handlingsrom i 2024. I statsbudsjettet antas det at prisveksten skal ytterligere opp med 0,1 prosentpoeng til 3,5 prosent i 2025. Risiko er dersom prisveksten blir høyere enn antatt. Da er vil anslaget på realveksten bli lavere. Kommunedirektøren forventer at kompensasjon gjennom RNB dersom anslagene skulle bli vesentlig endret.

Det vil alltid være risiko for merforbruk ved uforutsette hendelser, høyt sykefravær eller tap av inntekter. Rammeområdene vil i slike tilfeller måtte gjøre vurderinger om interne omprioriteringer gjennom året.

For alle rammeområder er det i denne handlingsprogramperiode lagt høye forventninger om innsparinger i prosjekt "Sunn kommuneøkonomi". I 2028 skal netto innsparinger tilsvarende 285,9 mill. kroner være effektivt. Beløpet inneholder en oppbygging av overskudd og dermed avsetning til disposisjonsfond på 98,4 mill. kroner. I tilleggspolisjonen foreslås økt bevilgning fra staten med 45,9 mill. kroner. Dette foreslås å avsette til disposisjonsfond slik at avsetning i 2028 er 144,3 mill. kroner.

Oppvekst og læring vil alltid ha en økonomisk usikkerhet knyttet til uforutsette utgifter, spesielt innenfor barnevern og barn med store sammensatte behov i skole og barnehage. Tilskudd til private barnehager utgjør en stor del av den økonomiske rammen, og det er telling av barn 15. desember hvert år som avgjør den endelige totalsummen for tilskudd kommende driftsår. Det ble i gjeldende økonomiplan vedtatt en innsparing på 11,1 mill. kroner innenfor rammeområdet. Kommunedirektøren foreslår å utsette opptrapping av kutt med 5,0 mill. kroner i 2025. Dette i hovedsak fordi eventuelle innsparinger innenfor skole vil kun få effekt fra august 2025.

Mestring og helse ble tilført 15,7 mill. kroner etter vedtak i kommunestyret i juni. Beløpet tilsvarte innsparingskrav i 2024. Det arbeides med å komme ned på dagens ramme og å realisere vedtatt innsparing. Arbeidet er krevende, og det er ikke realistisk å kunne redusere og vri tjenestene så mye at

virksomhetene klarer å realisere innsparinger i tillegg til å ha et tjenestenivå som er tilpasset dagens rammer. Det ble i gjeldende økonomiplan vedtatt en innsparing på 31,8 mill. kroner innenfor rammeområdet. Kommunedirektøren foreslår dermed en ytterligere forskyving av denne innsparingen til 2028 med halvårseffekt i 2027. I 2025 er området tilført 25,0 mill. kroner som følge av endring i demografi. Rammeområdet vil alltid være utsatt for stor usikkerhet i tjenestebehovet gjennom året. I tillegg er det usikkerhet med tanke på refusjon for ressurskrevende tjenester.

Også de andre rammeområdene har usikkerhetsmomenter som følges spesielt. Innenfor tekniske tjenester vil vedlikehold utfordres av driftsutgifter som er væravhengige og beredskapstjenester i forhold til hendelser. For kultur og samfunnsutvikling er det spesielt sosialhjelp som kan være utfordrende å beregne.

På felleskapittelet ligger usikkerheten på avsatte midler til lønnsoppgjør. Denne kan bli både lavere og høyere enn anslaget gitt i statsbudsjett.

Merforbruk kan oppstå i løpet av året hos de fleste virksomhetene dersom det ikke holdes en god økonomisk kontroll. Merforbruk kan også være utfordrende å redusere på kort sikt, og kan få langvarige økonomiske konsekvenser. Økonomisk risiko vurderes samlet til +/- 50 mill. kroner, moderat sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Beredskap (4)

Det kan oppstå situasjoner som ligger utenfor kommunens kontroll, som eksempelvis naturkatastrofer, storbrann og sykdomsepidemier. Kommunen får i slike tilfeller ofte hjelp gjennom statlige overføringer, men må regne med å ta noe av regningen selv. Mye gjøres for å forebygge, men konsekvensene av slike store hendelser vil være uforutsigbare. Det er krevende å estimere et beløp knyttet til dette, men basert på tidligere års erfaringer vurderes risikoen til +/- 20 mill. kroner, liten sannsynlighet og lav økonomisk konsekvens.

Beregningsrisiko (5)

Det vil alltid være en mulighet for at beregninger i handlingsprogrammet inneholder feil eller mangler. Feilene kan oppstå som følge av systemfeil, feil grunnlagsdata eller feilinformasjon. De mest utsatte områdene vil være skatteinntekter, renter og avdrag, integreringstilskudd, lønnsvekst, tilskudd til private barnehager, egenandeler og brukerbetalinger og refusjon ressurskrevende tjenester. Vurdert risiko +/- 20 mill. kroner, liten sannsynlighet og moderat liten økonomisk konsekvens.

Befolkningsvekst (6)

Tønsberg har over tid hatt en sterkere befolkningsvekst enn landet for øvrig. Dette er ikke gjeldende i SSB's nye befolkningsfremskrivning (middelverdi MMMM) der befolkningsvekst for Tønsberg anslås til 0,8 prosent fra 1.1.2024 til 1.1.25. For landet anslås en vekst på 0,9 prosent. Ved utgangen av juni ligger befolkningsveksten i Tønsberg på 1,00 prosent sett ift. juni 2023. I samme periode er veksten på landsbasis 1,04 prosent mens veksten i Vestfold og Telemark er 0,98 prosent. I Tønsberg er det innbyggere fra 80-89 år som vokser mest med 5,6 prosent fra juli 2023 til juli 2024. Det er også en stor vekst i alderen 67-79 år. For barn i skolealder er befolkningen noe synkende. Dette ses også i kommunedirektørens budsjettforslag der man reduserer oppvekst og læring sin ramme med 8,3 mill. kroner grunnet redusert antall elever. I samme periode vokser innbyggere i yrkesaktiv alder med 0,8 pst. Det er i hovedsak innbyggere i yrkesaktiv alder som utløser økte skatteinntekter, mens innbyggere under 15 år og over 80 år som utløser mest tilskudd. Denne aldersgruppen utløser samtidig utgifter.

Befolkningsvekst og sammensetningen av denne vil dermed være en faktor i kommunens risikovurdering. Vurdert risiko er +/-10 mill. kroner, liten sannsynlighet og lav konsekvens.

Garantier og forskuttering av momskompensasjon og spillemidler gitt til lag og foreninger (7)

Tønsberg kommune garanterer for frivillige lag og foreningers låneopptak til egne anlegg. Det er september 2024 gitt garantier på 189,6 kroner. Med unntak av garanti gitt til stiftelsen Flint håndballhall (selvskyldnergaranti), gis det kun simpel garanti. Ved simpel garanti må kreditor aktivt forsøke å innhente det skyldige beløp før garantiansvaret inntreffer. I slike tilfeller kan kommunen ta regress, dvs. overta anlegget. Anlegget kan i neste omgang leies ut til lag og foreninger. Dette kan bidra til å dekke deler eller hele den økonomiske belastningen til kommunen ved å overta gjelden.

Forskuttering av spillemidler og momskompensasjon: Tønsberg kommune avsetter deler av disposisjonsfondet til et fritt fond til dette formålet. Risikoen er først og fremst manglede tilbakebetaling, men kommunedirektøren vil utarbeide retningslinjer for denne ordningen, som skal minimere risikoen. Spillemidler kan utbetales direkte til kommunen, som trekker fra skyldig beløp før resten utbetales til anleggseier. Tilsvarende er ikke mulig for momskompensasjon. Dette betales direkte til anleggseier. Dersom kommunen går med underskudd og ikke har tilstrekkelig disposisjonsfond til å dekke underskuddet, vil det som gjenstår av slike frie fond måtte bli belastet. Da er det ikke lenger finansieringsgrunnlag for ordningen.

Vurdert risiko er +/-5 mill. kroner, liten sannsynlighet og liten konsekvens.

Oppsummering

Det er skatt og inntektsutjevning, renter og refinansiering samt budsjettdisiplin hos rammeområdene som vil få størst økonomisk konsekvens dersom noe svikter. Sannsynligheten for at det totalt sett blir store avvik i forhold til budsjett vurderes som moderat til liten.

Sannsynlighet	Svært stor	5							Risikoområder: (1) Skatt og inntektsutjevning (2) Renter og refinansiering (3) Budsjettoppfølgning og øvrige driftsutgifter (4) Beredskap (5) Beregningsrisiko (6) Befolkningsutvikling (7) Garantier og forskuttering av momskompensasjon og spillemidler gitt til lag og foreninger
	Stor	4			(1)				
	Moderat	3			(2) (3)				
	Liten	2		(4) (5) (6) (7)					
	Meget liten	1							
			1	2	3	4	5		
			Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært Alvorlig		
			Økonomisk konsekvens						
			Lav risiko	Moderat risiko	Høy risiko				

Tjenesteprofil og kommunens prioriteringer

Tønsberg inngår fra 2020 i kommunegruppe 11 i SSBs KOSTRA-analyser. Gruppen består av 10 kommuner med mellom 45.000 og 75.000 innbyggere, og samlet har disse kommunene ca. 560.000 innbyggere.

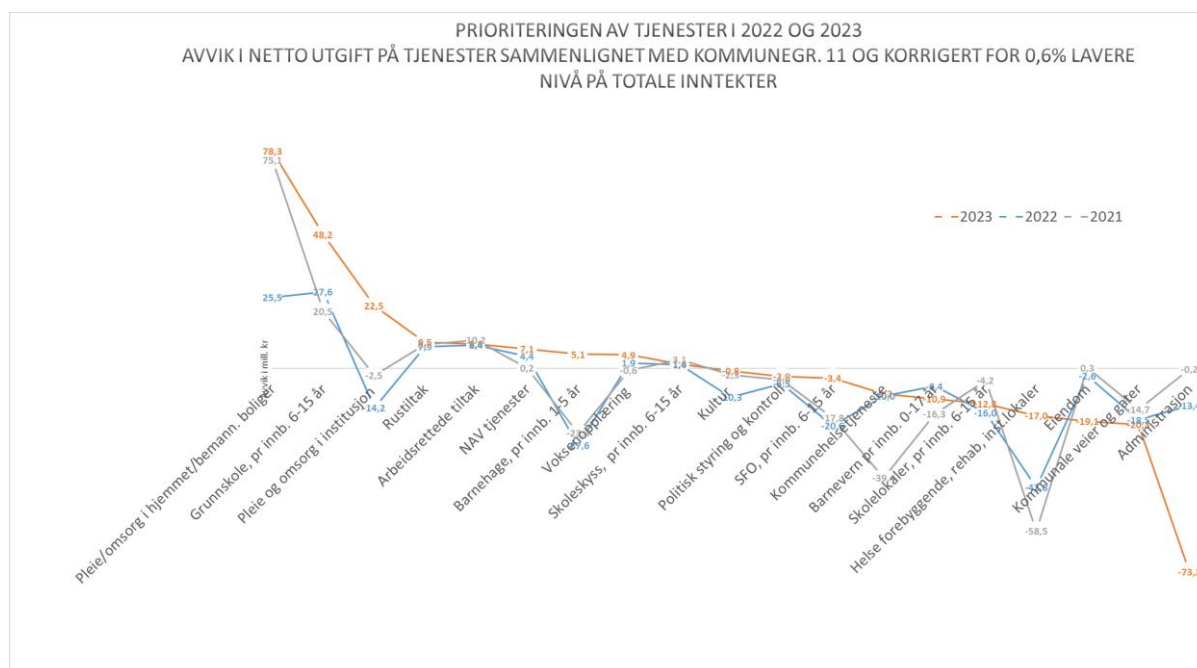
I 2023 hadde Tønsberg 0,6 prosent mindre i frie inntekter og inntekter fra eiendomsskatt per innbygger enn snittet i kommunegruppe 11.

Når Tønsberg i 2023 hadde inntekter som var noe lavere enn snittet i gruppa, må kostnadene også ligge litt lavere enn snittet i gruppe 11 for å oppnå samme netto driftsresultat. Høyere utgifter til en tjeneste må dermed dekkes inn av lavere prioritering på andre tjenester.

Tønsberg kommunes prioriteringsprofil

Prioritering er kommunens nettoutgift til tjenesten per innbygger i målgruppen. Dette uttrykker hvordan kommunen disponerer sine frie inntekter. Tjenestene kan grupperes etter om de ligger over eller under kravet til at Tønsberg kommunen må ligge 0,6 prosent lavere enn gruppe 11 på alle tjenester for å ha samme bunnløst som gruppen.

Figuren illustrerer hvilke tjenester Tønsberg prioriterte høyere og lavere enn vår kommunegruppe, og viser endring fra 2021 til 2023:

Tjenester som er prioritert høyest, sortert etter beløp:

1. Pleie og omsorgstjenester i hjemmet/bemannede boliger
2. Grunnskole
3. Pleie og omsorg i institusjon
4. Rustiltak
5. Arbeidsrettede tiltak

6. NAV tjenester
7. Barnehage

Pleie og omsorg i institusjon har hatt en stor økning i 2023, og dette skyldes åpning av Hogsnes helsehus med flere nye plasser. Grunnskole har også økt en del, og dette skyldes økte budsjettmidler vedtatt av kommunestyret.

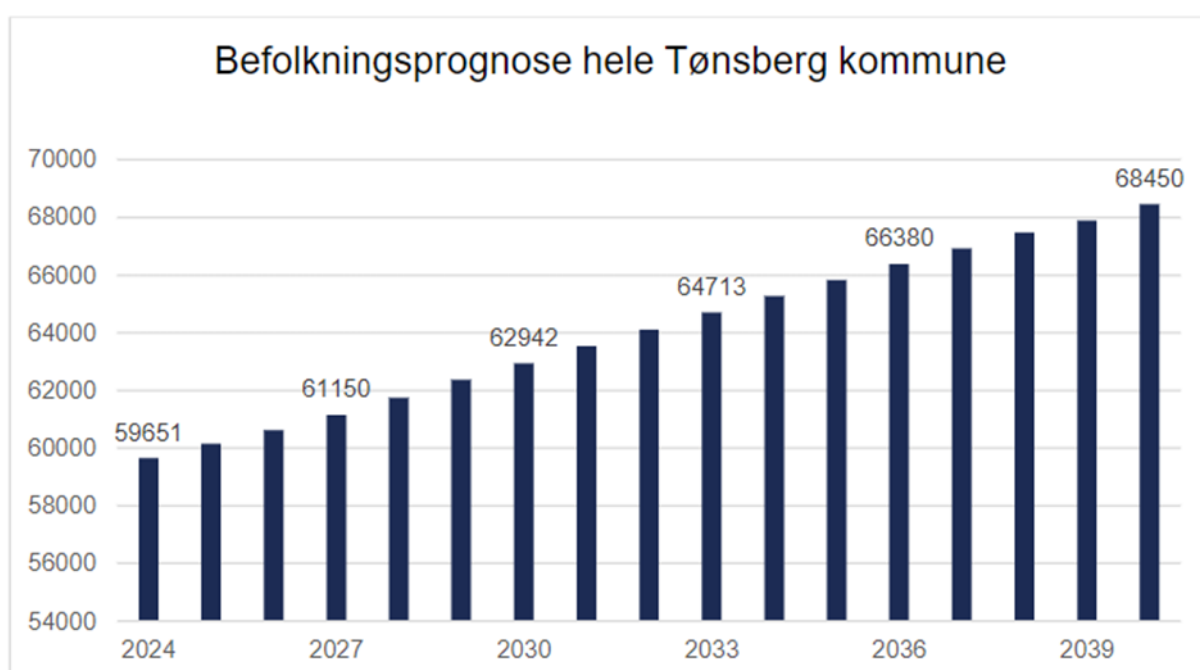
Blant områdene med lavest prioritering finner vi først og fremst administrasjon, og den store nedgangen skyldes en systemendring som er foretatt i regnskapet. Det er nå gjort en fordeling av fellesutgifter (bl.a. IKT) ut på de forskjellige områdene iht. KOSTRA-veilederen, noe som ikke ble gjort tidligere. Andre områder det brukes mindre på er veier, bygninger, forebyggende helse og barnevern.

Befolkningsprognoser

Tønsberg kommune er en vekstkommune, og har hatt nest høyest befolkningsvekst av kommunene i Vestfold de siste fem årene. Befolkningsveksten i Tønsberg har vært høyere enn SSB sitt hovedalternativ de siste periodene. Kommunedirektøren har derfor valgt å utarbeide egne befolkningsframskrivninger for Tønsberg kommune for å ha best mulig beslutningsgrunnlag for planlegging og prioritering av kommunale tjenester og infrastruktur, ressursforvaltning og miljøpåvirkning fremover.

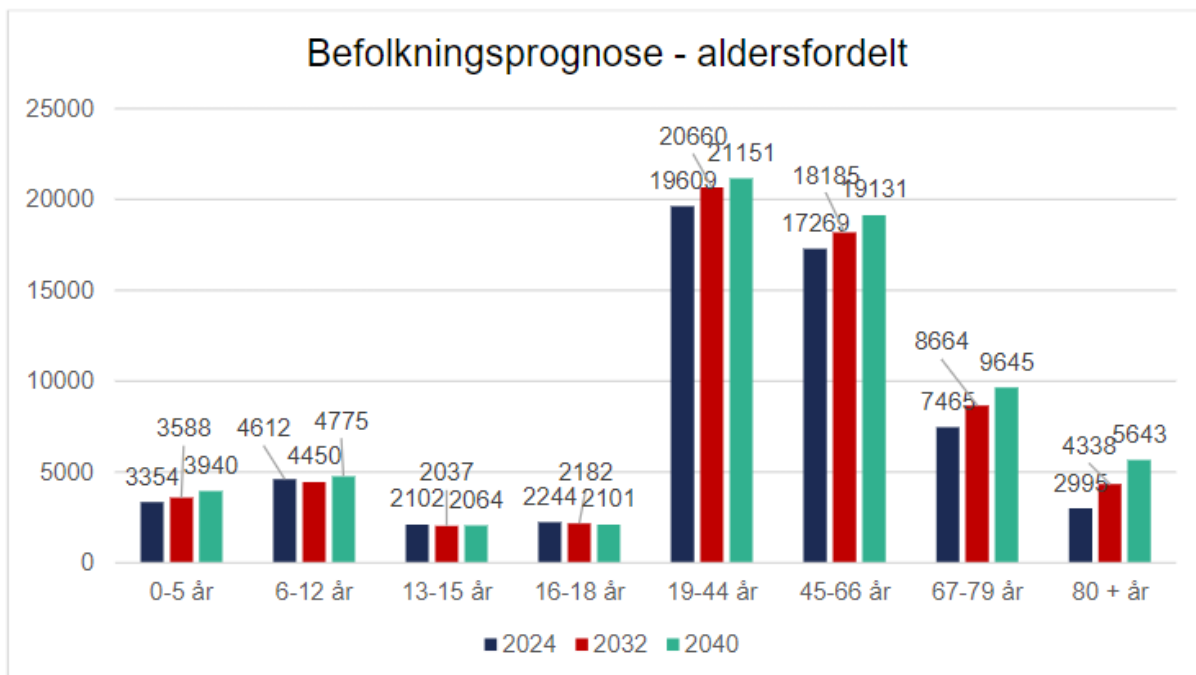
Befolkningsutvikling mot 2040

Tønsberg kommune har 59 650 innbyggere per 1.6.24. Kommunens nye befolkningsframskrivninger viser at innbyggertallet kan øke til 68 450 innbyggere i 2040.

Befolkningsframskrivningen viser positiv vekst for alle aldersgrupper i 2040, bortsett fra gruppen 13-18 år. Den største veksten forventes i aldersgruppene over 67 år.

Den demografiske utviklingen vil ha sterk innvirkning på kommunedriften i årene som kommer, ved at *forsørgerevnen* reduseres. Tønsberg kommune har per 2024 den høyeste forsørgerevnen i Vestfold fylke med 1,9 personer i yrkesaktiv alder per person under 15 år og over 67 år og er slik sett bedre stilt enn mange andre kommuner. Vi er også den kommunen i Vestfold fylke som forventes å ha lavest andel av personer over 67 år i befolkningen frem mot 2050 ([Kunnskap om Vestfold, 2024](#)). Til tross for at vi er noe bedre stilt enn andre kommuner i fylket, er utfordringsbildet ganske likt knyttet til endring i befolkningssammensetning. Tønsberg kommune vil som andre kommuner ha behov for store endringer i tjenestetilbudet fremover.

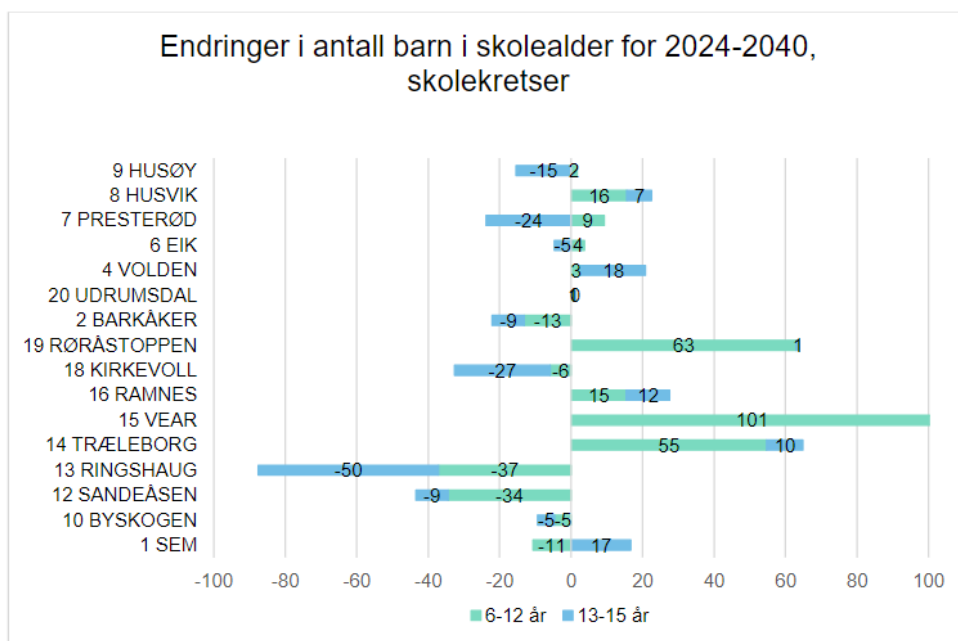

Skolestruktur og barnetallframskrivninger

De nye befolkningsframskrivingene viser en moderat vekst i aldersgruppen 6-15 år frem mot 2040, men med store variasjoner mellom skolekretsene. Veiar, Træleborg og Røråstoppen er kretsene hvor det forventes høyest vekst, mens Ringshaug og Sandeåsen er kretsene med størst nedgang av barn i skolealder frem mot 2040.

De store variasjonene mellom kretsene viser at det er viktig med data på områdenivå om dagens befolkning og prognoser for hvordan befolkningsstørrelse og -sammensetning kan endres, for å styre kommunen i bærekraftig retning.

Framskrivingene er gjennomført på skolekretsnivå. Samlet for skolekretsene.

Om befolkningsframskrivningene

Det er konsultantselskapet Cowi, på oppdrag fra Tønsberg kommune, som har utført befolkningsframskrivningene med prognoseverktøyet KOMPAS (kommunenes plan -og analysesystem). Kommunens forventinger om framtidig boligbygging er lagt til grunn (utbygging av 6300 boliger i perioden). Førrige befolkningsframskriving med KOMPAS ble gjort i 2021. Befolkningsframskrivningene er brukt inn i arbeidet med barnehage- og skolestrukturplanen, kommuneplanens arealdel og fremtidens eldreomsorg.

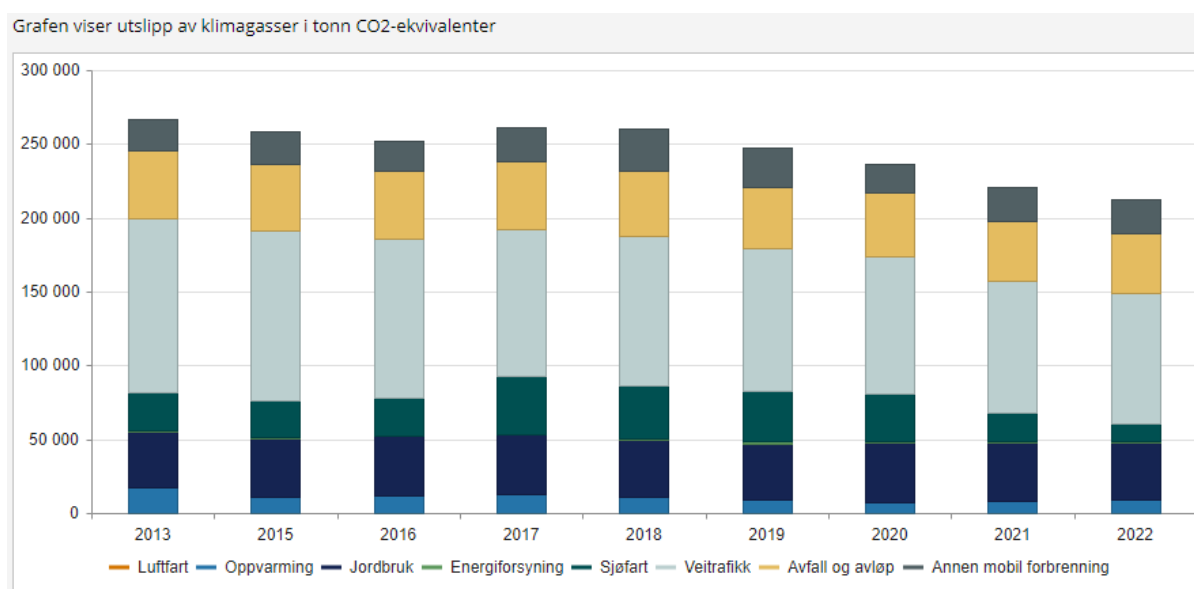
Prognosene tar utgangspunkt i en gjennomsnittlig befolkningsvekst på 0,9 prosent i framskrivingsperioden. Dette er en høyere vekstrate enn SSB hovedalternativ (MMMM), men nært sammenfallende med gjennomsnittlig vekstrate på 1 prosent som har vært i Tønsberg i perioden 2013-2024. Det er knyttet usikkerhet til befolkningsveksten de neste årene, som følge av nedgang i netto innlands innflytting og innvandring det siste året, samt at høy lånerente har medført lavere utbygningstakt av nye boliger. Dette anses å være kortsiktige svingninger som over tid vil jevnes ut og at mindre innvirkning på framskrivningene frem mot 2040.

Klimabudsjett

Klimastatistikk

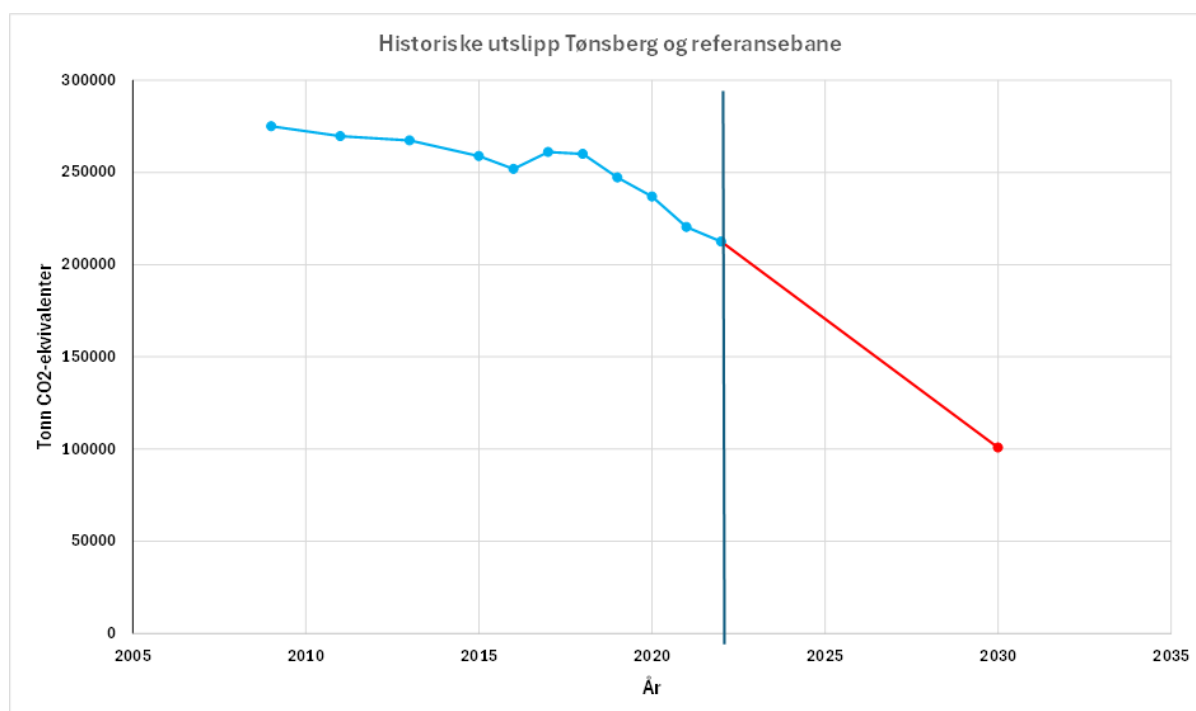
Tønsberg kommune har vedtatt å redusere klimagassutslipp med 60 prosent innen 2030, sammenlignet med 2016.

Figuren under viser klimagassutslipp for Tønsberg-samfunnet i tonn CO₂-ekvivalenter sortert på sektor. Med dagens metode for beregning av direkte klimagassutslipp hadde Tønsberg kommune et totalt utslipp i år 2016 på omtrent 522 000 tonn CO₂-ekv. (inkludert utslipp fra industri). I Tønsberg er det utslippene fra industri, olje og gass som er høyest. Disse utslippene har i all hovedsak vært kvotepliktige utslipp fra Esso Norge Slagentangen, og er ikke ansett som et utslippsområde kommunen har stor påvirkning på. Kvotepliktig sektor er et eget marked som styres av internasjonale myndigheter og forpliktende avtaler. Dette utslippet er derfor ikke med i figuren, eller i kommunens klimaarbeid. De direkte utslippene i Tønsberg kommune ikke medregnet industri var i 2016 på omtrent 252 000 tonn CO₂-ekv. Av disse utslippene er det utslipp fra veitrafikk (lette kjøretøy) som er størst.

Tønsberg sine klimamål

Utslippsbanen under viser hvor mye kommunen må kutte i utslipp om vi skal nå klimamålet om 60 prosent reduksjon i klimagassutslipp.

Figuren viser historiske utslipp fra år 2009 frem til år 2022 (blå linje). Dette er data hentet fra Miljødirektoratet som publiserer utslippstall for alle kommuner hvert år med omtrent 1,5 år forsinkelse. Den røde linjen viser hvilken bane vi må følge får å nå kommunens klimamål.

For å nå målet om 60 prosent reduksjon i utslipp innen 2030, må utslippene i 2030 ikke overstige 100 800 tonn CO2-ekvivalenter. Kuttet i forhold til referanseåret 2016 vil da måtte være på 151 200 tonn. Det vil si at kommunen må jobbe hardt for å klare å kutte utslippene som må til for å nå målet.

Klimabudsjett 2028-2028

I klimabudsjettet 2025-2028 er det konkrete tiltak som kutter utslippet i kommunen. Kommunen jobber kontinuerlig med konkrete tiltak for å redusere klimagassutslippene. For å nå kommunens klimamål er klimakuttene som gjøres i hele Tønsberg-samfunnet avgjørende, og bidrag fra innbyggere, næring og andre aktører i Tønsberg-samfunnet er viktig.

Klimabudsjettet viser hvilke kommunale tiltak som prioriteres i handlingsprogramperioden. Alle tiltakene som vises i klimabudsjettet vil bidra til å kutte utslipp selv om ikke alle tiltakene har en tallfestet utslippsreducerende effekt. Klimabudsjettet viser kun tiltak som bidrar til å redusere klimagassutslipp. Langsiktig økonomisk effekt viser kostnadene i budsjettperioden. Tiltakene som fikk bevilgning i fjor og som ikke har utgifter i denne budsjettperioden vises ikke i klimabudsjettet. Dette er:

- Elektrisk varebil til hjelpemiddeltjenesten
- Elektriske sykler
- Kjøp av tanker ved overgang til fossilt drivstoff
- Sykkelparkering Vear skole

Kommunen har også et klimafond for næringslivet i kommunen, selv om dette ikke synes i klimabudsjettet fordi tiltaket ikke har blitt knyttet til klimabudsjettet. Tiltakene "Endring av drivstofftype til HVO100 og «Ole 4» er bevilget i tidligere budsjettår, og kostnader kommer derfor ikke frem i klimabudsjettet.

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Med tiltakene som ligger inne i klimabudsjettet har Tønsberg fortsatt en lang vei å gå for å nå sitt klimamål. For å nå lokale klimamål og bidra til oppnåelse av nasjonale og globale mål, må innsatsen styrkes vesentlig.

Eierskap og god oppfølging sikres gjennom forankring i organisasjonen og dedikerte ansvarlige for hvert tiltak. Kommunen har utarbeidet rutiner for rapportering på status i gjennomføring av klimatiltak. Det skal sørge for god styring på status for arbeidet med å nå klimamålene. Rapportering skjer i forbindelse med perioderapportene og årsmeldingen. Klimabudsjettet skal oppdateres årlig for å sikre at det jobbes kontinuerlig med å finne nye, treffsikre tiltak slik at lavutslippssamfunnet kan realiseres. Sammen med kommuneplanens handlingsdel, er det klimabudsjettet som i praksis er kommunens aktive klimaplan. Det er de neste årene behov for økt innsats om kommunen skal klare å nå sine klimamål.

Alle tiltaksbeskrivelser ses ved å klikke på tiltakene i tabellene under.

Klimatiltak med i økonomiplanen

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klima-tiltak	Investering	Kostnad 2025	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Reduksjon 2028	Langsiktig reduksjon
Endring av drivstofftype til HVO100	Ikke relevant	0	2 000	Annen mobil forbranning	Bygg og anlegg	0,0	308,0	308,0	308,0	308,0	308,0
Mer-kostnad, fossilfrie anleggsplasser	KF1016-Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser (bl.a VA og sykkel)	4 060	4 060	Annen mobil forbranning	Bygg og anlegg	0,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Robotklippere	A60334-Robotklippere	3 472	4 972	Annen mobil forbranning	Dies eldre motorredskaper	0,0	10,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Ole 4	Ikke relevant	0	0	Sjøfart	Andre aktiviteter sjøfart	0,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Tilrettelegging økt sykkelbruk	A40302-Tilrettelegging økt sykkelbruk 2021	11 404	20 404	Veitrafikk	Pers onbiler	0,0	60,0	80,0	100,0	100,0	100,0
Sum		18 936	31 436			0,0	1 392,0	1 415,0	1 435,0	1 435,0	1 435,0

Energiltak

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Investering	Kostnad 2025	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Ikke-kvantifisert effekt
ENØK kommunale bygg	IT1078-ENØK kommunale bygg 2021	6 000	24 000	Bygg	Bygg og anlegg	Høy

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Presterød skole ENØK-tiltak	IT1115-Presterød skole ENØK-tiltak	5 000	5 000 Bygg	Bygg og anlegg	Høy
Solenergi investering	IE1042-Solenergi investering	9 370	24 370 Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Høy
Sum		20 370	53 370		

Ikke-kvantifiserte tiltak

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Driftstiltak	Investering	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Ikke-kvantifisert effekt
Klimafond lag og foreninger	Ikke relevant	Ikke relevant	2 000	Annet	Annet	Medium
Prosjektleder "Godtnok"	113730-Prosjektleder "Godt nok"	Ikke relevant	1 900	Annet	Annet	Medium
Biler hjemmetjenesten - utskiftning til el-biler	Ikke relevant	MP-247-El-biler hjemmetjenesten	4 500	Veitrafikk	Tjenester tilknyttet transport	Høy
Biler, vaktmester og renhold	Ikke relevant	IT1072-Biler, vaktmester og renhold 2021	5 920	Veitrafikk	Annet	Høy
Elektrisk minibuss transporttjenesten	Ikke relevant	A30516-Elektrisk minibuss til transport tjenesten	5 000	Veitrafikk	Tjenester tilknyttet transport	Høy
Erstatning leasingbiler barnevern	Ikke relevant	A27000-Erstatning leasingbiler barnevern	2 247	Veitrafikk	Annet	Høy
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	Ikke relevant	IT1107-Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 900	Veitrafikk	Annet	Medium
Ladestasjoner elbiler	Ikke relevant	IB1065-Ladestasjoner elbiler 2017	1 721	Veitrafikk	Personbiler	Medium
Tilrettelegging for mobilitetspunkt og delingsordning	Ikke relevant	A40317-Tilrettelegging for mobilitetspunkt og delingsordning	4 000	Veitrafikk	Personbiler	Høy
Sum			29 188			

Private tiltak

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Reduksjon					Langsiktig reduksjon
			2024	2025	2026	2027	2028	
Bomring Tønsberg	Veitrafikk	Annet	0,0	0,0	0,0	7 700,0	7 700,0	7 700,0
Sum			0,0	0,0	0,0	7 700,0	7 700,0	7 700,0

Flere aktuelle klimatiltak

I tillegg til de tiltakene kommunedirektøren har funnet dekning for i budsjettet, er det utarbeidet en liste over ønskede tiltak. Dette er en oppfølging av en bestilling som har kommet frem gjennom arbeidsverksteder med klimarådet og utvalget for miljø, teknikk og næring. Tabellen inneholder ytterligere tiltak som vil føre til reduksjon av klimagassutslipp i anslagsvis lav, medium eller høy grad, og er ment som et grunnlag for eventuelle politiske prioriteringer i budsjettbehandlingen.

Ønskede tiltak

Ikke-kvantifiserte tiltak

Beløp i 1000 kr

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Klimatiltak	Driftstiltak	Investering	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde	Ikke-kvantifisert effekt
Ladestasjon anleggsmaskiner Kilen	Ikke relevant	MP-264-Klimatiltak - Ladestasjon anleggsmaskiner Kilen	2 000 Annen mobil forbrenning	Bygg og anlegg	Medium
Handlingsplan for uterom på Revetal - Bekkeparken	53807-Klimatiltak - handlingsplan for uterom på Revetal - Bekkeparken	Ikke relevant	6 000 Annet	Annet	Høy
Oppfølging av prosjekt Beredskap i det grønne skiftet	Ikke relevant	MP-263-Klimatiltak - Oppfølging av prosjekt Beredskap i det grønne skiftet	4 000 Annet	Annet	Medium
Treplantingsprosjekt	53809-Klimatiltak - treplantingsprosjekt	Ikke relevant	2 000 Annet	Annet	Høy
Treplantingsprosjekt skjøtsel av trær i by	53808-Klimatiltak - treplantingsprosjekt skjøtsel av trær i by, drift	Ikke relevant	2 000 Annet	Annet	Høy
Infrastrukturfond Kilen	Ikke relevant	MP-262-Klimatiltak - infrastrukturfond Kilen	32 000 Arealbruk	Annet	Høy
Restaurering av natur - utredning egnede arealer	54064-Klimatiltak - restaurering av natur - utredning egnede arealer	Ikke relevant	500 Arealbruk	Annet	Medium
Sykkelvennlig arbeidsplass	53810-Klimatiltak - sykkelvennlig arbeidsplass	Ikke relevant	240 Veitrafikk	Annet	Høy
Sum			48 740		

Annet klimaarbeid

Kommunen jobber også med tiltak og prosjekter som er viktig for klima, men som ikke er spesifikt nevnt i budsjettet. Eksempler på dette er alt arbeidet som pågår kontinuerlig innenfor arealplanlegging og mobilitet; kommuneplanens arealdel, styrking av lokalsentrene, byromsstrategi, Kanalen som byrom, sykkelvennlig arbeidsplass og mer effektiv varelevering i egne anskaffelser. I byromsprosjektene i kommunen jobbes det kontinuerlig med å øke graden av materialgjenvinning.

Våren 2022 utarbeidet NIBIO på oppdrag fra kommunene Drammen og Tønsberg flere klimakart som har blitt benyttet i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Disse kartene viser hvor det finnes grøntområder som bidrar til blant annet lagring av karbon, temperaturregulering og overvannshåndtering. Disse kartene er nå videreutviklet til å også vise konsekvenser av fremtidig klimaendringer for tørke, fuktighet og barkbillrisiko. I tillegg til dette har kommunen også fått flere andre kartverktøy som kan benyttes til planvask og klimagassberegninger for omdisponering av areal. Kommunen er også med som pilot i et samarbeidsprosjekt med NIBIO og Østlandssamarbeidet som skal utrede karbonrike arealer for klimasmart arealplanlegging.

Kommuneplanens arealdel er et av kommunens viktigste verktøy i å bidra til å få klimagassutslipp i Tønsberg ned. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i april 2024. Kommuneplanen legger opp til at et veksten i boligbygging skal skje i tilknytning til kommunens område- og lokalsenter, i byområdet og i transformasjonsområder tett på byområdet. Et slikt utbyggingsmønster er blant annet begrunnet med klimahensyn, ettersom det reduserer utslipp knyttet til transport enn mer spredt utbyggingsmønster. I tillegg reduserer det behovet for å ta i bruk landbruks- natur- og friluftsområder (LNF) til utbygging. I de tilfellene hvor slike områder likevel har blitt omdisponert til byggeformål i ny kommuneplan, har klimakartene utarbeidet av NIBIO blitt brukt til å belyse konsekvensen av slike omdisponeringer for hvilke verdier som går tapt når det gjelder karbonbinding og utslipp knytta til nedbygging. På samme

måte ble kartene også lagt til grunn i vurderingen av hvilke byggeområder som skulle “ut” av arealdelen, altså omdisponeres fra byggeområde til LNF-område eller grønnstruktur.

Kommunen som organisasjon er avhengig av å jobbe sammen med innbyggere, næringsliv og andre aktører i kommunen for å nå klimamålet. Kommunen deler årlig ut en klimapris til noen som har gjort en ekstra innsats for å bidra til at Tønsberg omstiller seg til et lavutslippssamfunn. Det er også utarbeidet en klima- og miljøhåndbok for arrangementer i Tønsberg kommune. Dette sammen med klimafond til lag og foreninger og et klimafond for næringslivet i Tønsberg bidrar til at flere aktører jobber mot et grønnere Tønsberg.

Det er også opprettet et klima- og miljøutvalg bestående av medlemmer fra politisk nivå, næringsliv, landbruk, frivillige organisasjoner og miljøorganisasjoner. Utvalget skal fungere på lik linje med kommunens øvrige medvirkende råd med hensikt å gi råd om klima- og miljøhensyn i pågående politiske saker.

Alt arbeidet som gjøres på Rygg miljøpark utgjør også et stort bidrag til kutt av klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet med sirkulærøkonomi. Med oppstarten av kommunedelplanen for Rygg ønsker kommunen å undersøke hvordan vi kan få til flere bedrifter som bidrar til omstillingene, samtidig som vi får mer detaljert kunnskap om klimainteressene- og konfliktene for dette området, spesielt med tanke på karbonbinding i skog og marklag.

Hva skal til for å nå klimamålet

Kommunen har fått utarbeidet et kunnskapsgrunnlag/rapport for hvordan kommunen kan redusere utslippet av klimagasser. Dette legger til rette for at kommunepolitiske og administrative ledelse skal kunne ta informerte og godt begrunnede valg om hva det er som vil bidra til at kommunen når målet om 60 prosent utslippskutt innen 2030 sammenlignet med 2016. Det er totalt identifisert 37 tiltak som bør inngå som en del av kommunens klimaarbeid.

For eksempel kan en økning i produksjon av biogass ved Den Magiske Fabrikken være et betydelig klimatiltak. Biogassanlegget har som mål å øke produksjonen med om lag 70-80 prosent innen kort tid. Potensialet i nytt produksjonsmål vil tilsvare en reduksjon på cirka 19 000 tonn CO₂. Det tilsvarer nesten 10 prosent av det totale utslippet i Tønsberg kommune. Dersom denne biogassen brukes lokalt, vil det ha en stor betydning for mulighetene til å nå Tønsbergs klimamål innen 2030.

Kunnskapsgrunnlaget omtaler også tiltak på sektoren veitrafikk, som er den nest største utslippskilden i Tønsberg kommune. Eksempler på tiltak som trekkes frem for denne sektoren er veipricing, etablering av tilstrekkelig ladeinfrastruktur, tilrettelegging for bildeling med mer. Veipricing er et viktig klimatiltak som kan bidra til store utslippskutt fra vegtrafikken. I september 2023 vedtok Fylkestinget i Vestfold og Telemark, Færder og Tønsberg kommuner bompengefinansiering for Bypakke Tønsberg-regionen. Prosjektet jobber nå videre mot stortingsbehandling. Det er forventet at tiltaket bidrar til utslippreduksjoner fra år 2027.

Videre trekker kunnskapsgrunnlaget frem tiltak for sektorene jordbruk, avfall og avløp, annen mobil forbrenning, industri, sjøfart, oppvarming og energiforsyning.

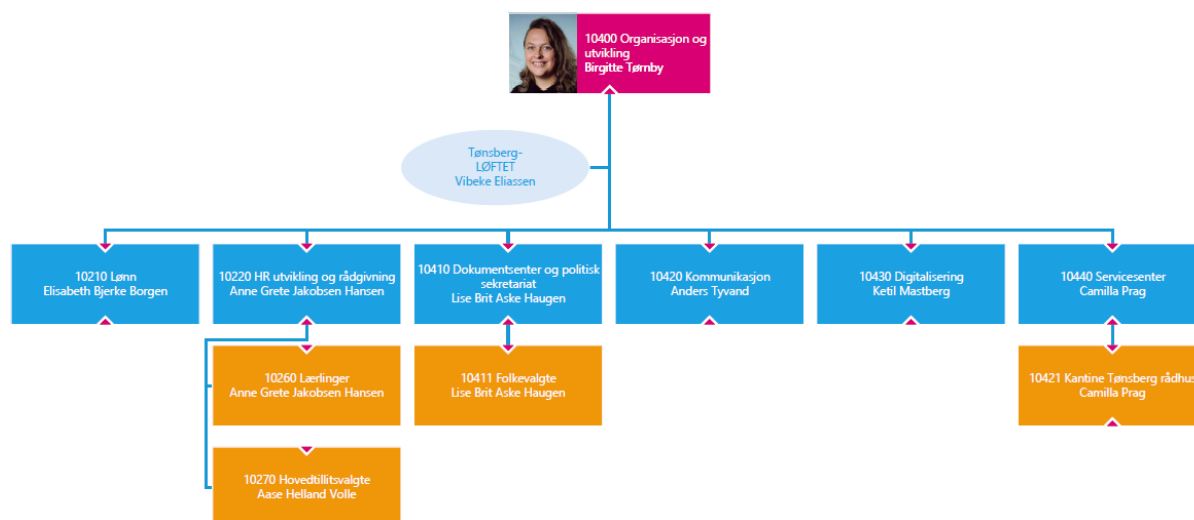
Med alle tiltak som er identifisert og beregnet i rapporten, kan Tønsberg kommune klare å nå sitt klimamål, men da må klimaarbeidet intensiveres.

Rammeområder

Kommunedirektør, staber og folkevalgte

Beskrivelse av rammeområdet

Organisasjon og utvikling

Organisasjon og utvikling skal bidra til at Tønsberg kommune er en åpen, profesjonell og tilgjengelig kommune. Området har et særskilt ansvar for nytenkning og organisasjonsutvikling, og skal bidra til å profesjonalisere organisasjonen blant annet ved å legge til rette for gode kommunikasjon- og samhandlingsprosesser internt og eksternt.

Digitalisering og bruk av ny teknologi er en forutsetning for at kommunen skal kunne tilby gode tjenester og ivareta sine forpliktelser overfor innbyggerne. Et strategisk og systematisk kommunikasjonsarbeid er også et sentralt virkemiddel i utviklingen av kommunen og kommunens tjenester, blant annet gjennom klarspråkarbeidet. Høy kvalitet på servicesenteret er viktig for at innbyggerne og tjenestemottakerne våre føler seg godt ivaretatt når de kontakter kommunen. Dokumentsenter og politisk sekretariat sikrer kommunens og innbyggernes dokumentasjonsbehov, rett saksgang, åpne og tilgjengelige politiske prosesser og forsvarlig gjennomføring av politiske møter. HR utvikling og rådgivning har et særskilt ansvar for kompetanse- og organisasjonsutvikling, i tillegg til lederstøtte, lederutvikling, HMS, arbeidsrett og forhandlinger. Lønnsavdelingen har ansvar for utbetaling av lønn til kommunens ansatte i henhold til leveranseavtale, og gir støtte og veiledning til ledere og ansatte i alle saker som vedrører ansattes lønsspørsmål, pensjon, sykepenges og andre rettigheter.

Økonomi og virksomhetsstyring

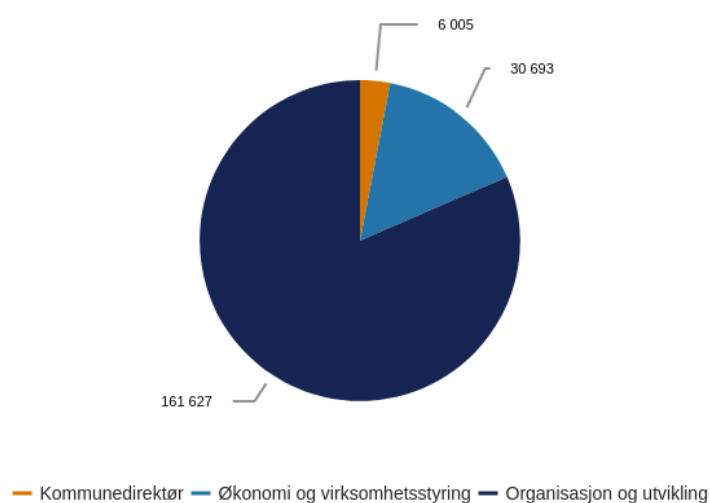

Økonomi og virksomhetsstyring er delt inn i 3 avdelinger og har ansvar for budsjett og økonomistyring, finans- og gjeldsforvaltning, kommunens regnskap og innføring av kommunale krav. I tillegg ligger her ansvar for oppfølging av kommunens internkontroll og systematiske kvalitetsarbeid, oppfølging av kommunalt eierskap og fagansvar for offentlige anskaffelser.

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdet netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering, endringer gitt i statsbudsjett og politisk vedtatt endringer.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	194 424	194 424	194 424	194 424
Nye tiltak og realendringer	3 901	2 518	971	-1 029
Kommunedirektørens budsjettforslag	198 325	196 942	195 395	193 395

Samfunnssikkerhet og beredskap

Tønsberg kommune har i 2024 intensivert innsatsen på området samfunnssikkerhet og beredskap.

- Det er utarbeidet nytt komplett overordnet planverk.
- Alle virksomheter har gjennomført ROS analyse og det er etablert virksomhets baserte beredskapsplaner.
- Kommunen har 100 pst. årsverk til beredskapsarbeidet.
- Det er gjennomført opplæring og øvelser i henhold til plan.
- Nødnett er etablert for våre helsehus, som er oppmøtesteder for befolkningen i en eventuell krise.
- Hjemmetjenesten har også nødnett, som sikrer en bedre kommunikasjon ved et eventuelt bortfall av E-Kom.
- Det er behov for investeringer i offentlige tilfluktsrom. Kommunedirektøren har derfor foreslått 1 mill. kroner hvert år i handlingsprogramperioden.
- Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap vil ha fokus i perioden, og det er utarbeidet en egen oppfølgingsplan for området.
- Det er planlagt en større samøvelse med Vestfold sentralsykehus i løpet av 2025.

Sykefraværarbeid - status på hvordan det jobbes med å få økt nærvær

Overordnede HMS-mål

Sykefraværet hittil i år er høyere enn målet som er satt til å være 94 prosent nærvær.

Kommunedirektøren ønsker å systematisere arbeidet med HMS på en bedre måte. Det er vedtatt et forslag til overordnede HMS-mål for kommunen og tiltak for hvordan dette skal organiseres, følges opp og evalueres (Sak 09/24 i Arbeidsmiljøutvalget 27.02.24) Dette er en av hovedoppgavene som vil bli prioritert av nytilsatt HMS- rådgiver som starter 01.11.24.

Satsing på arbeidsmiljø

Alle barnehagene i kommunen deltar nå i et samarbeidsprosjekt med NAV-arbeidslivssenter og HR som har hovedfokus på forebyggende arbeid for å få ned fraværet. Gjennom IA-avtalen er det etablert et bransjeprogram for barnehager og Nav har tilpasset et opplegg i samarbeid med barnehagene som fokuserer på ulike metoder og verktøy som skal bedre arbeidsmiljøet og dermed øke nærværet. Nav arbeidslivssenter har signalisert at de har kapasitet til å bistå videre i denne type arbeid og det er tenkt at erfaringen som gjøres i barnehagene skal brukes til å tilby lignende opplegg inn i andre virksomheter i kommunen etter hvert.

Bistand fra HR

Det tilbys kurs til alle ledere i sykefraværsoppfølging minimum 2 ganger i året, og HR- rådgivere bistår også ledere jevnlig i utfordrende enkeltsaker.

Tiltak i virksomhetene

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte	424	-576	-2 576	-4 576
Innsparingstiltak	-2 100	-3 100	-5 100	-7 100
"Sunn kommuneøkonomi" - foreløpig uidentifisert	0	-1 000	-3 000	-5 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - lærlinger	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Lønns- og prisvekst	2 524	2 524	2 524	2 524
Overflytting internt	444	444	444	444
Prisjustering - Avgifter, gebyrer og lisenser	502	502	502	502
Prisjustering - Bedriftshelsetjeneste	49	49	49	49
Prisjustering - driftsavtaler	499	499	499	499
Prisjustering - JIKT	442	442	442	442
Prisjustering - Kontrollutvalgssekretariatet	29	29	29	29
Prisjustering - ombringning av post	64	64	64	64
Prisjustering - OU, FoU og KS kontingent	324	324	324	324
Prisjustering - Vestfold Telemark revisjon	98	98	98	98
Prisjustering IKA	73	73	73	73

Tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen

Kommunedirektør, staber og folkevalgte skal løse disse oppdragene med følgende tiltak:

Samfunnsutvikler

Klimahensyn skal vurderes i alle relevante kommunale beslutninger

Den sentrale innkjøpsenheten vil bidra til at det blir mer fokus på å følge miljøkrav i kommunens anskaffelser.

Jobbe på nye måter

Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet

Organisasjon og utvikling tar mange initiativ til tverrfaglig utviklingsarbeid særlig gjennom digitaliserings-, HR-, kommunikasjon- og innovasjonsarbeidet vårt. På denne måten legger vi til rette for at organisasjonens kompetanse brukes der det er mest strategisk for å løse utfordringer, uavhengig av organisasjonstilhørighet.

Gjennom "Sunn kommuneøkonomi" og tiltaket "personalpolitiske virkemidler" jobber HR med å lage en prosessbeskrivelse for organisasjonsgjennomgang og revisjon av bemanningsplaner for å sikre best mulig utnyttelse av organisasjonens kompetanse, og kartlegge eventuelle kompetansebehov/gap.

Styrke fellesskapet

Tønsbergløftet jobber sammen med resten av organisasjonen for å legge til rette for møteplasser og arrangement som fremmer sosial kontakt, samarbeid og fellesskap. Jule- og sommersamlinger for alle ansatte er eksempler på dette. I tillegg jobber Tønsbergløftet sammen med kommunikasjonsavdelingen med å løfte frem saker om våre ansatte og arbeidet de gjør i våre kommunikasjonskanaler. Dette er også tiltak for å bygge stolthet og fellesskap i organisasjonen vår.

Utrede muligheten for bruk av KI og tørre ta nye muligheter i bruk

Kommunen er i gang med å ta i bruk KI på flere områder, blant annet i forbindelse med et tverrfaglig prosjekt mellom Mestring og helse, HR og digitaliseringsavdelingen som jobber med fremtidens turnusplanlegging. Det er også satt ned en prosjektgruppe i forbindelse med prosjektet "Sunn kommuneøkonomi" som skal komme med anbefalinger for hvilke KI-prosjekter som kommunen bør prioritere i tiden som kommer.

Utvikle en verktøykasse for innovasjon og endring

Tønsbergløftet har fått et overordnet utviklingsansvar for innovasjonsarbeidet i kommunen, og skal se samlet på kommunens kompetanse innen innovasjon og nytenkning. Tønsbergløftet jobber med konkrete utviklingstiltak på flere områder i kommunen, og bygger samtidig opp en verktøykasse for endring og innovasjon med gode eksempler fra ulike miljøer i Tønsberg kommune. Målet er å samle og videreutvikle de endringsverktøyene vi allerede bruker, samt utvikle nye. Vi har et praksisnært fokus i dette arbeidet. Hva fungerer i vår hverdag, i vår kontekst? Eierne av verktøyene er en naturlig del av et kompetansenettverk i Tønsbergløftet.

Sentral innkjøpsenhet ønsker å ha fokus på å heve innkjøpskompetansen i kommunen for å få til gode og innovative anskaffelser.

Avdeling kvalitet og internkontroll skal gi god støtte til at alle virksomheter skal bli bedre på å jobbe med kvalitetsforbedring og internkontroll gjennom å kartlegge hovedprosesser og lage gode prosedyrer.

Bærekraftig økonomi

"Sunn kommuneøkonomi"

Økonomiavdelingen skal ha fokus på å levere god løpende økonomisk informasjon til hele organisasjonen for å gi god beslutningsstøtte.

Innkjøpsenheten vil fortsette å ha fokus på å videreutvikle løsninger for elektronisk handel for å gjøre innkjøpene enklere for organisasjonen.

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Kommunedirektør, staber og folkevalgte skal gjennomføre flere tilpasninger for å bidra til "Sunn kommuneøkonomi". I 2025 skal rammeområdet foreta en kostnadsreduksjon på 3,2 mill. kroner. Beløpet inneholder reversering av tidligere satsinger og opptrappinger på til sammen 2,1 mill. kroner.

Organisasjon og utvikling:

Organisasjon og utvikling har ansvar for fire tiltak (delprosjekter) i “Sunn kommuneøkonomi”: personalpolitiske virkemidler, KI, lærlinger og kommunikasjonsstrategi.

1. Personalpolitiske virkemidler

I forbindelse med prosjektet “Sunn kommuneøkonomi” har det vært nedsatt en arbeidsgruppe som har vurdert personalpolitiske virkemidler som kan avsluttes eller innføres for å sikre bærekraftig økonomi for Tønsberg kommune. Arbeidsgruppen har gjennomgått de tiltakene vi har i dag, og sett på nye tiltak og strategier som kan lede til en god bemanningsplanlegging og strategisk kompetansestyring. Tiltakene arbeidsgruppen har foreslått og som skal vurderes videre er organisasjonsgjennomgang og gjennomgang av bemanningsplaner, utarbeidelse av nye bemanningsplaner der det er behov for dette, omskolering av ansatte, omplassering av ansatte, kartlegge naturlig avgang og ansettelsesstopp.

HR jobber nå med å lage en prosessbeskrivelse for organisasjonsgjennomgang og revisjon av bemanningsplaner for å sikre best mulig utnyttelse av organisasjonens kompetanse og kartlegge eventuelle kompetansebehov/gap. I tillegg gjennomgås dagens prinsipper for omplassering, omskolering, sluttpakker og naturlig avgang.

2. KI - Kunstig intelligens

Det er en rekke områder der KI kan benyttes i kommunal tjenesteutvikling. Det nedsettes en arbeidsgruppe som får mandat til å vurdere hvordan Tønsberg kommune best innretter sitt arbeid med KI med tanke på m dette kan sikre bedre tjenester, mulige innsparinger og økonomiske gevinster, samt en anbefaling på hvilke KI-tiltak som bør prioriteres. Arbeidsgruppas anbefaling behandles deretter av KLG og porteføljestyret for beslutning og prioritering.

3. Lærlinger

Opprinnelig opptrappingsplan for å øke antall lærlinger til 2 pr. 1000 innbyggere, foreslås redusert til 1,5 pr 1000, ned 25 prosent. Maksimalt antall lærlinger med dagens finansieringsordning vil dermed reduseres til 78.

4. Kommunikasjonsstrategi

Kommunikasjonsstrategi er utarbeidet og tiltakene følges opp av kommunikasjonsavdelingen.

Økonomi og virksomhetsstyring:

I sak vedrørende fremtidig pensjonsordning for Tønsberg kommune som ble behandlet i kommunestyret i oktober ble det vedtatt at Tønsberg kommune fortsetter kundeforholdet i KLP, men at man går over til en mer offensiv forvaltning av kollektivporteføljen. Avkastning forventes dermed å øke på sikt. På grunnlag av dette har kommunedirektøren foreslått å innarbeide reduserte pensjonskostnader fra og med 2026 med 3 mill. kroner, stigende til 9 mill. kroner i 2028. Reduserte kostnader vises under felleskapittelet.

I «Sunn kommuneøkonomi» er det viktig at det fra økonomi gis gode analyser og god beslutningsstøtte i de prosessene kommunen står overfor de nærmeste årene. Det er derfor helt nødvendig at det er nok og riktige ressurser på dette området.

Utfordringer:

Organisasjon og utvikling:

Den største utfordringen som kommunalområdet ser, er manglende kompensasjon for generell prisstigning samt økte lisenskostnader knyttet til digitalisering som ikke blir kompensert. Dette kommer som et skjult kutt i rammen i tillegg til de kuttene som beskrives som innsparingstiltak.

Utover dette ser vi utfordringer også på følgende områder:

- Personvern- og sikkerhetsspørsmål krever mye ressurser og «bremser» til en viss grad digitaliseringen av kommunens tjenester.
- Å få godt grep på gevinstrealisering utover det at vi gjennom digitalisering, klarspråk og tjenesteutvikling slipper å bemanne opp for å dekke det økende behovet for kommunale tjenester.
- Møte ansatte, innbyggere og samarbeidspartneres økende forventninger til kommunikasjon/informasjon og kommunikasjonsbistand.
- Møte organisasjonens behov for HR-støtte samt utviklingsstøtte i utviklingsarbeid og omstillingsprosjekter.
- Mangler midler til kurs og kompetanseaktiviteter for kommunalrådets ansatte.

Økonomi og virksomhetsstyring:

På dette området er det fortsatt en del manuelle arbeidsoperasjoner som er tidkrevende og kan være en feilkilde. Det arbeides derfor kontinuerlig med å se på muligheter for digitalisering av prosesser. På sikt bør dette gi effektiviseringsgevinster, og dette er derfor innarbeidet i budsjetttrammene i handlingsprogramperioden.

Investeringer

For å bidra til at Tønsberg kommune skal nå målene om effektivisering og omstilling, fortsetter en satsing på digitalisering. Investering knyttet til velferdsteknologi økes med 10 mill. kroner i 2025. Det er et stort behov for å oppgradere tilfluktsrommene i kommunen og kommunedirektøren foreslår derfor å innarbeide 1 mill. kroner hvert år i hele handlingsprogramperioden til dette formålet.

Investeringsoversikt 2025-2028

Beløp i 1000 kr

Investering	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	33 800	20 800	20 800	20 800
Ny investering	11 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering av tilfluktsrom	1 000	1 000	1 000	1 000
Velferdsteknologi	10 000	0	0	0
Tidligere vedtatt	22 800	19 800	19 800	19 800
Digital satsning barnehager	3 000	0	0	0
Digital strategi for Tønsbergskolene 2022	9 500	9 500	9 500	9 500
Digitalisering 2024	10 000	10 000	10 000	10 000

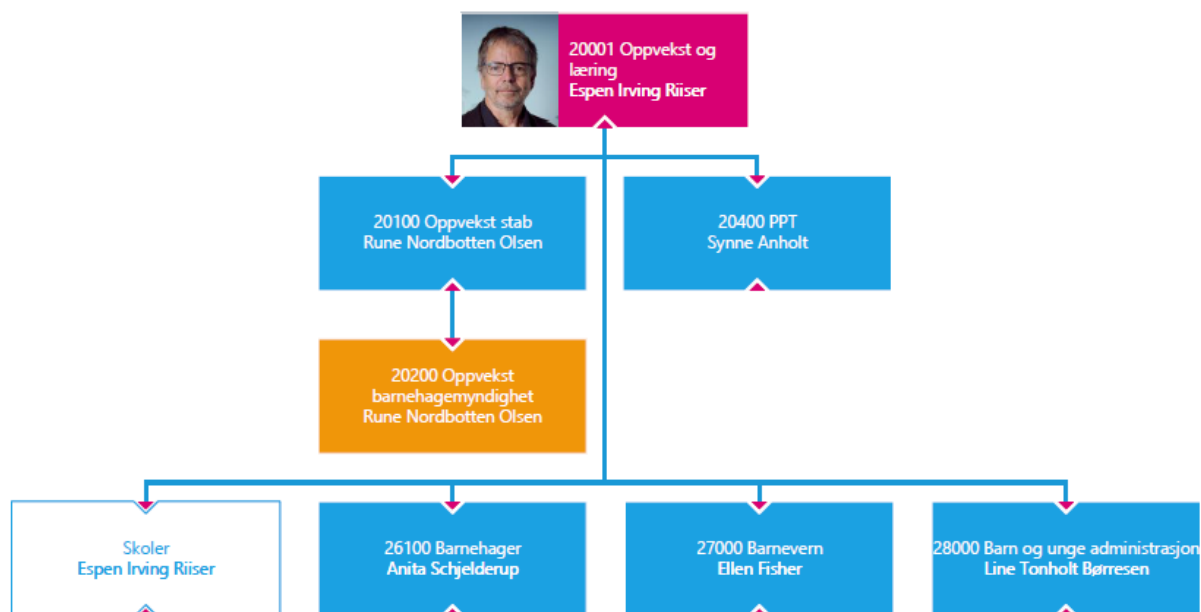
Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Oppgradering IKT mestring og helse 2020	300	300	300	300
--	-----	-----	-----	-----

Tabellen viser netto investeringer (uten moms/momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Oppvekst og læring

Beskrivelse av rammeområdet

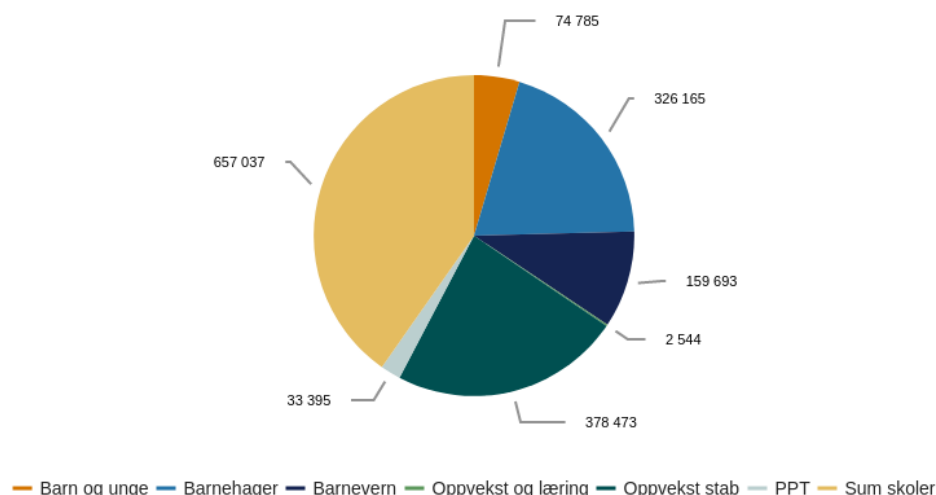
Skoler

Barkåker skole	Solerød skole
Eik skole	Træleborg skole
Husvik skole	Volden skole
Kirkevoll skole	Kongseik skole
Presterød skole	Presterød ungdomsskole
Ramnes skole	Revetal ungdomsskole
Ringshaug skole	Ringshaug ungdomsskole
Røråstoppen skole	Byskogen kombinerte skole
Sandeåsen skole	Vear skole
Sem skole	Vear ungdomsskole

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdets driftsramme, prisjustering, endringer gitt i statsbudsjett og politisk vedtatt endringer.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	1 616 479	1 616 479	1 616 479	1 616 479
Nye tiltak og realendringer	17 677	-7 111	-20 110	-34 308
Kommunedirektørens budsjettforslag	1 634 156	1 609 368	1 596 369	1 582 171

Oppvekst og læring er tilført 2,1 mill. kroner gitt over rammetilskuddet som følge av redusert stønadperiode for kontantstøtte. Det forventes økt etterspørsel etter barnehageplasser som følge av tiltaket.

Tiltak i virksomhetene

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
2 - Oppvekst og læring	-2 459	-19 309	-27 308	-41 506
Innsparingstiltak	-33 230	-50 080	-58 079	-72 277
"Sunn kommuneøkonomi" - endring tilbudsstruktur SFO	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

"Sunn kommuneøkonomi" - foreløpig uidentifisert	5 000	-16 050	-29 049	-43 247
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - miljøterapeuter i skolen	-800	-1 600	-1 600	-1 600
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering satsinger - nedgang elever i grunnskolen - erstattes av demografijustering	0	5 000	10 000	10 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering satsinger - styrking budsjett grunnskole	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
Endret demografi - nedgang antall barn i barnehage	-13 100	-13 100	-13 100	-13 100
Endret demografi - nedgang i elevtall	-8 298	-8 298	-8 298	-8 298
Redusert overføring fra staten ift. barnevernsreformen	-4 032	-4 032	-4 032	-4 032
Lønns- og prisvekst	16 325	16 325	16 325	16 325
Prisjustering - brukerbetaling SFO	-1 472	-1 472	-1 472	-1 472
Prisjustering - gjesteelever Færder, barnetrinn	382	382	382	382
Prisjustering - gjesteelever Færder, ungdomstrinn	167	167	167	167
Prisjustering - Home-start familiekontakten	21	21	21	21
Prisjustering - lisenser PPT	18	18	18	18
Prisjustering - lisenser skolene	168	168	168	168
Prisjustering - lisenser stab oppvekst/barnehagemyndigheten	201	201	201	201
Prisjustering - Løkken matkultursenter	82	82	82	82
Prisjustering - moderasjonsordninger brukerbetaling SFO	199	199	199	199
Prisjustering - MST-Can	131	131	131	131
Prisjustering - plasser Bakkeåsen skole	98	98	98	98
Prisjustering - satser for kommunal egenbetaling for statlige barnevernstiltak	1 764	1 764	1 764	1 764
Prisjustering - skoleskyss	692	692	692	692
Prisjustering - skyss Løkken matkultursenter	13	13	13	13
Prisjustering - spesialundervisning fosterhjemsplasserte	585	585	585	585
Prisjustering - spesialundervisning privatskoler	963	963	963	963
Prisjustering - Visma HsPro	29	29	29	29
Prisjustering - Visma lisens barnevern/barnevernvakt	55	55	55	55
Prisjustering, forbruk og nedleggelse av private bhg - tilskudd private barnehager	12 229	12 229	12 229	12 229
Statsbudsjett	14 446	14 446	14 446	14 446
Statsbudsjett - helårvirkning av gratis kjernetid for 3. trinn	11 138	11 138	11 138	11 138
Statsbudsjett - ny opplæringslov	608	608	608	608
Statsbudsjett - pensjon fosterforeldre	636	636	636	636
Statsbudsjett – årvirkning av redusert stønadsperiode for kontantstøtte – tilleggsprp 1.11.24	2 064	2 064	2 064	2 064

Tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen

Oppvekst og læring skal løse disse oppdragene med følgende tiltak:

Samfunnsutvikler

Klimahensyn skal vurderes i alle relevante kommunale beslutninger

Oppvekst og læring vil etterstrebe og velge bærekraftige produkter i all aktivitet og ha gode systemer for avfallsgjenvinning og resirkulering.

Videreutvikle tiltak som skal bedre folkehelsen

Oppvekst og læring vil styrke det holdningsskapende arbeidet knyttet til fysisk helse i dialog med foreldre og barn og legge til rette for lek og fysisk aktivitet der barn oppholder seg.

Oppvekst og læring vil styrke veiledningen av foreldre om betydningen av et sunt kosthold og gode søvnvaner for god fysisk og psykisk helse.

Oppvekst og læring vil arbeide systematisk for å hjelpe barn og unge til å etablere og opprettholde gode relasjoner seg imellom og med voksne.

Oppvekst og læring starter en pilot: Gruppe for ungdom som strever med engstelse.

Jobbe på nye måter

Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet

Samlet sett har ansatte i oppvekst og læring høy og bred kompetanse. Vi skal arbeide for at denne benyttes på mest mulig hensiktsmessige måter, samtidig som primæroppgavene ivaretas.

Oppvekst og læring vil organisere sin aktivitet slik at flest mulig får tilgang på god kompetanse.

Styrke fellesskapet

Oppvekst og læring arrangerer jevnlige fagsamlinger for laget rundt barnet og dette arbeidet vil videreføres.

Oppvekst og læring vil opprettholde og styrke de allerede etablerte tverrfaglige samarbeidsarenaene.

Utrede muligheten for bruk av KI og tørre ta nye muligheter i bruk

Ansatte i Oppvekst og læring vil ta i bruk KI der det er trygt, mulig og hensiktsmessig.

Elever vil få muligheten til å utforske KI på en trygg måte og med fokus på digital dømmekraft.

Inkludering

Utvikle tiltak for å motvirke og forebygge familiefattigdom

Oppvekst og læring vil fortsette innsatsen med å redusere effekten av å tilhøre lavinntektsfamilier – blant annet ved å forsterke veiledning av virksomhetene når det gjelder kommunens retningslinjer på området og gratisprinsippet nedfelt i opplæringsloven.

Utdanning er den viktigste faktoren for å unngå utenforskap og fattigdom. Oppvekst og læring vil fortsette å gi alle barn en god start i barnehagene og god utdanning i grunnskolen.

Styrke kunnskapsgrunnlag om hvem som blir marginalisert i Tønsberg-samfunnet og hvilke tiltak som best fremmer inkludering i alle aldersgrupper.

Oppvekst og læring vil benytte kunnskapsgrunnlaget i Ungdata, levekårsundersøkelser og nasjonal statistikk for å sikre at nye og endrede tiltak treffer riktige målgrupper på best mulig måte.

Videreutvikle tiltak som hindrer utenforskap i alle aldre

Oppvekst og læring vil arbeide kontinuerlig for å sikre trygge og gode miljøer i barnehager og skoler, med mål om at alle barn og unge opplever å være inkludert.

Oppvekst og læring vil arbeide for å identifisere barn i risiko så tidlig som mulig og sette inn målrettede tiltak raskt.

Sikre aktivitetstilbud som fanger alle

Oppvekst og læring vil fortsette arbeidet med å gi ulike tilbud som kan forebygge og avhjelpe utenforskap og ensomhet - både i regi av egne tjenester og i samarbeid med ulike aktører.

Bærekraftig økonomi

“Sunn kommuneøkonomi”

Oppvekst og læring vil gjennomgå egne tjenester for å kartlegge hvor det er mulig og forsvarlig å redusere tjenestenivået.

Legge til rette for tilflytting til kommunen

For at Tønsberg skal oppleves som et godt sted å etablere seg for barnefamilier, vil Oppvekst og læring fortsette arbeidet med å sikre trygge og gode barnehage- og skolemiljø som fremmer helse, trivsel, inkludering og læring for alle barn.

Ta i bruk hele Tønsbergtrappen, som synliggjør at tiltak i ulik grad, griper inn i folks liv med behov for helse- og omsorgstjenester.

Oppvekst og læring vil prioritere universelle tiltak gjennom forebygging, samt å fange opp barn i risiko så tidlig som mulig, slik at flest mulig av våre innbyggere får muligheten til å leve fullverdige liv hele livet.

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Oppvekst og læring skal gjennomføre flere tilpasninger for å bidra til “Sunn kommuneøkonomi”. I 2025 skal rammeområdet foreta en kostnadsreduksjon på 20,9 mill. kroner. Beløpet inneholder reversering av tidligere satsinger og opptrappinger på til sammen 12,8 mill. kroner.

Sak om mulige barnehage- og skolestrukturendringer basert på nye barnetallsprognoser kommer til politisk behandling i første møterekke i februar etter endt høringsperiode.

I tråd med vedtak i KST 135/24 - "Sunn kommuneøkonomi" reduseres skolebudsjettet med 7,5 mill. kr. og opptrapping fra 0,8 mill. kroner til 2,4 mill. kroner av vedtak om miljøterapeuter i skolen stanses. SFO reduseres med 4,5 mill. kroner som følge av vedtak om færre plastyper i SFO i KST 142/24.

Kommunestyret har vedtatt at barnehagene skal skjermes for reversering av vedtak om økt grunnbemanning. Dette medfører at det ikke vil være mulig å redusere barnehagebudsjettet foruten strukturendringer. Dette betyr igjen at større deler av budsjettreduksjonene må gjøres i de øvrige tjenestene i kommunalsjefområdet.

Skoleområdet er det største området og må regne med betydelige rammereduksjoner gjennom økonomiplanperioden. Det gjennomføres en utvidet kostnadsanalyse mellom skolene internt i kommunen og skoleområdet samlet vurdert mot sammenlignbare kommuner. Det må også påregnes markante reduksjoner i stab og hjelpetjenester.

Gjennom prosesser som involverer alle tjenester og de ansattes representanter, vil det gjennomføres vurderinger av hele tjenesteviften for å foreta rammereduksjoner som i minst mulig grad svekker det samlede tjenestetilbudet.

Utenom prosjekt "Sunn kommuneøkonomi" reduseres barnehagebudsjettet med 13,1 mill. kroner og skolebudsjettet med 8,3 mill. kroner i 2025 som følge av lavere barnetall. Det forventes at barnetallet fortsatt vil reduseres i økonomiplanperioden. Disse rammereduksjonene er basert på de demografiske kriteriene for rammeoverføringene fra staten, og de forsterker utfordringene knyttet til en allerede stor økonomisk omstilling. Rammen for barneverntjenesten reduseres også med 4,0 mill. kroner tilsvarende rammereduksjon fra staten.

Investeringer

Utvidelsen av Presterød barneskole og ny Vear ungdomsskole gjennomføres etter vedtatt plan. Det er ikke funnet rom til å legge inn ytterligere tiltak fra handlingsprogrammet for barnehage- og skolestruktur. Det gjør at mange elever må være i uhensiktsmessige skolebygg og midlertidige paviljonger. Planleggingsmidler til Husvik skole og ny forsterket avdeling ved Byskogen skole er tatt ut med den følge at handlingsprogrammet i barnehage- og skolestrukturplanen blir ytterligere forskjøvet ut i tid.

Vedtatt digital strategi for grunnskolen videreføres gjennom budsjettperioden, men det gjøres nye vurderinger rundt ønsket innfasingstidspunkt og valg av personlig digitale enheter for ulike aldersgrupper. Nylig vedtatt digital strategi for barnehagene iverksettes.

Det er i vedtatt økonomiplan satt av 1 mill. kroner årlig til investeringer knyttet til pedagogisk tilrettelegging, diverse solavskjerming- og vedlikeholdsprosjekter i skolene. Tiltak prioriteres i dialog mellom Tønsberg kommunale eiendom (TkE) og kommunalsjef for oppvekst og læring. Barneverntjenesten slutfører utskiftingen av leasingbiler i 2025.

Investeringsoversikt 2025-2028

Beløp i 1000 kr

Investering	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Oppvekst og læring	2 247	0	0	0

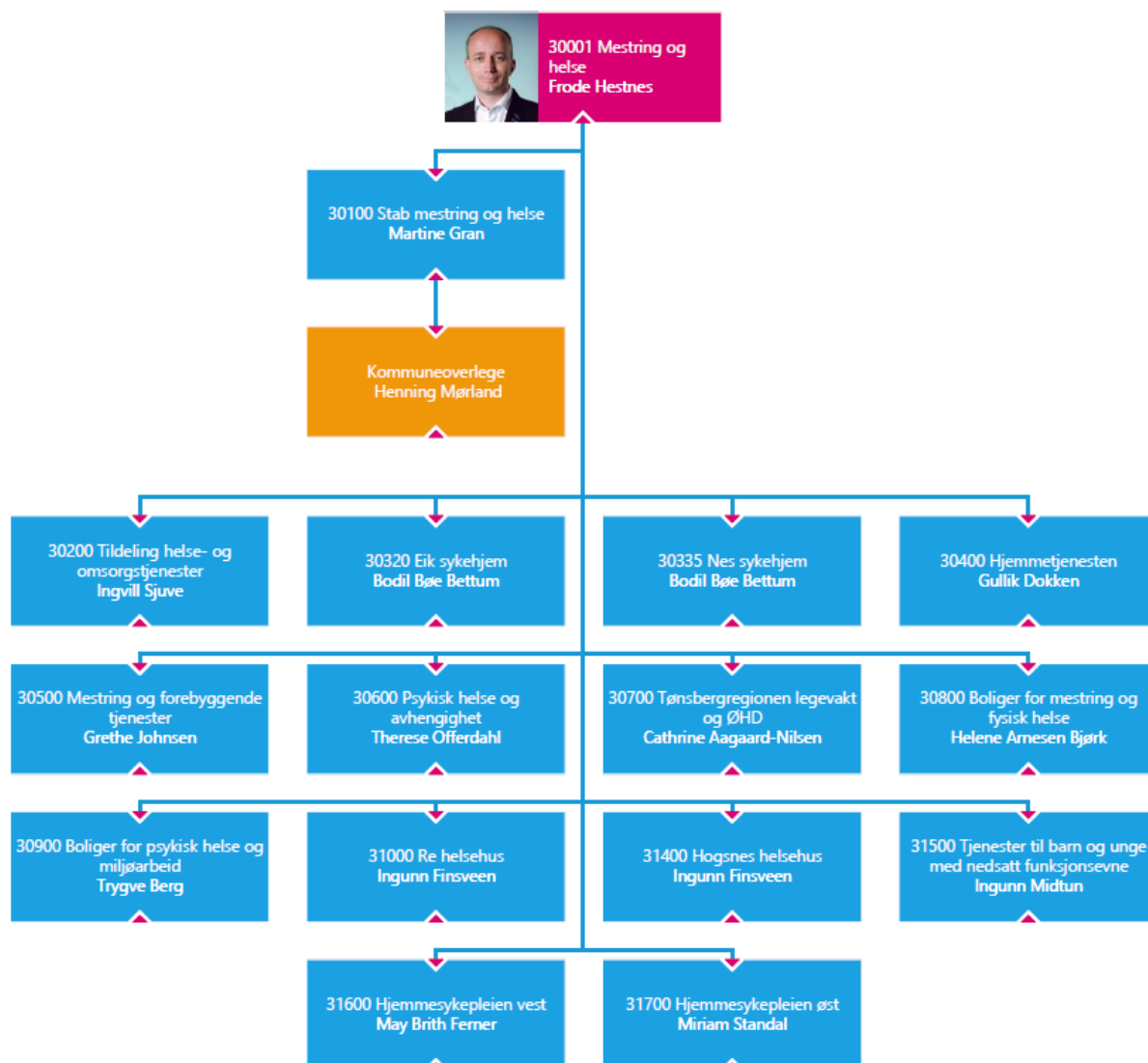
Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Tidligere vedtatt	2 247	0	0	0
Erstatning leasingbiler barnevern	2 247	0	0	0

Tabellen viser netto investeringer (uten moms/momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Mestring og helse

Beskrivelse av rammeområdet

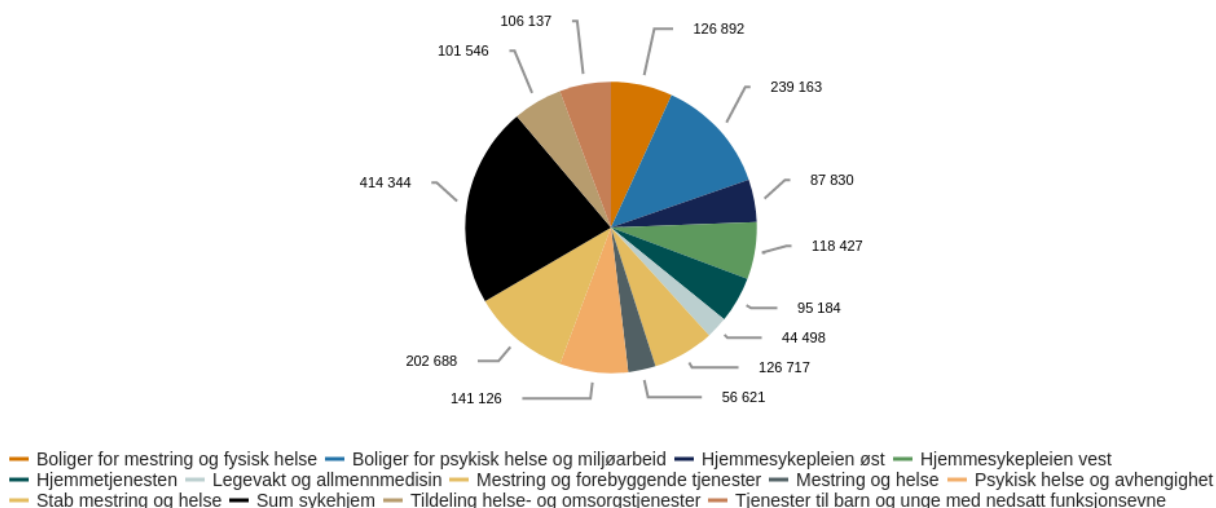

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Tabellen under viser rammeområdet netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering, endringer gitt i statsbudsjett og politisk vedtatt endringer.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	1 812 621	1 812 621	1 812 621	1 812 621
Nye tiltak og realendringer	48 552	26 572	-16 811	-67 911
Kommunedirektørens budsjettforslag	1 861 173	1 839 193	1 795 810	1 744 710

Tiltak i virksomhetene

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
3 - Mestring og helse	28 784	2 218	-46 165	-97 265
Innsparingstiltak	-2 577	-29 117	-77 500	-128 600
"Sunn kommuneøkonomi" - erstatning Lovisenberg - omsorgsplasser	0	0	0	-13 600
"Sunn kommuneøkonomi" - foreløpig uidentifisert	0	0	-27 500	-65 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reduksjon dekningsgrad sykehjem	0	0	0	0
"Sunn kommuneøkonomi" - redusere dekningsgrad sykehjem	-22 542	-30 000	-30 000	-30 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - hverdagsrehabilitering	-700	-1 400	-1 400	-1 400
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - nye brukere mestring og helse - erstattes av demografijustering	-8 600	-8 600	-8 600	-8 600

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - årsverksvekst hjemmetjenesten - erstattes av demografijustering	-2 500	-5 000	-10 000	-10 000
"Sunn kommuneøkonomi" - utredning opptrapping av eksisterende reduksjon i gjeldende økonomiplan	31 765	15 883	0	0
Demensgård - oppsigelse avtale	-2 017	-2 673	-2 673	-2 673
Motpost tiltak i virksomhetene	2 017	2 673	2 673	2 673
Lønns- og prisvekst	4 375	4 349	4 349	4 349
Prisjustering - BPA avtaler	732	732	732	732
Prisjustering - brukerbetaling PHA	-13	-13	-13	-13
Prisjustering - brukerbetaling transport/fysio MFT	-48	-48	-48	-48
Prisjustering - Demensgård	26	0	0	0
Prisjustering - diverse inntekter Eik sykehjem	-43	-43	-43	-43
Prisjustering - diverse inntekter Hogsnes helsehus	-43	-43	-43	-43
Prisjustering - diverse inntekter Nes sykehjem	-72	-72	-72	-72
Prisjustering - diverse inntekter Re helsehus	-162	-162	-162	-162
Prisjustering - egenbetaling institusjonsopphold	-3 429	-3 429	-3 429	-3 429
Prisjustering - husleie Gauterødveien 77	19	19	19	19
Prisjustering - husleie MFT	39	39	39	39
Prisjustering - kjøpte plasser Frelsesarmeen Farmannshjemmet	747	747	747	747
Prisjustering - kjøpte plasser TFF	1 232	1 232	1 232	1 232
Prisjustering - kjøpte tjenester hjelpemiddelformidling	21	21	21	21
Prisjustering - Kjøpte VTA plasser	221	221	221	221
Prisjustering - kostpenger MFT	-5	-5	-5	-5
Prisjustering - matutgifter for videresalg MFT	146	146	146	146
Prisjustering - privat avlastning	10	10	10	10
Prisjustering - Rideterapi Grorud gård	5	5	5	5
Prisjustering - salgsinntekter mat/kafé	-232	-232	-232	-232
Prisjustering - Vearavtalen	560	560	560	560
Prisjustering aktiv på dagtid	7	7	7	7
Prisjustering ALIS tilskudd ansatte leger	-41	-41	-41	-41
Prisjustering ALIS-tilskudd	-123	-123	-123	-123
Prisjustering brukerbetaling praktisk bistand	-17	-17	-17	-17
Prisjustering brukerbetaling praktisk bistand	-17	-17	-17	-17
Prisjustering CGM Meldingsutveksling, support, klientlisens, eportal ol. Norsk Helseinformatikk	6	6	6	6
Prisjustering Dips, KS digitale fellestjenester, Compilo	6	6	6	6
Prisjustering egenandeler og refusjon fastlegekontor	-160	-160	-160	-160
Prisjustering egenandeler og refusjon LIS1 andre legekontor	-65	-65	-65	-65
Prisjustering egenbetaling trygghetsalarm og praktisk bistand	-390	-390	-390	-390
Prisjustering -E-Helsekontingent	168	168	168	168
Prisjustering gjestepasientrefusjon	-82	-82	-82	-82
Prisjustering husleie krisesenteret	128	128	128	128

Prisjustering husleie legevakt og ØHD	176	176	176	176
Prisjustering kjøpte plasser	873	873	873	873
Prisjustering kjøpte private sykehjemsplasser fra Lovisenberg	4 104	4 104	4 104	4 104
Prisjustering lisens Spider logistikkprogram	25	25	25	25
Prisjustering lisenser legevakt og ØHD	75	75	75	75
Prisjustering turnuslegetilskudd fra Helsedirektoratet	-57	-57	-57	-57
Prisjustering Tønsbergs andel av krisesenteret (eks husleie)	48	48	48	48
Statsbudsjett	26 986	26 986	26 986	26 986
Statsbudsjett - demografi - flere brukere	25 000	25 000	25 000	25 000
Statsbudsjett - voksendvaksinasjons program	1 986	1 986	1 986	1 986

Tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen

Mestring og helse skal løse disse oppdragene med følgende tiltak:

Samfunnsutvikler

Strategisk samarbeid med frivilligheten, herunder gjennomføre tiltak i frivillighetsplanen

Mestring og helse har ansvaret for frivilligsentralene, også den nye som blir opprettet i gamle Re kommune. Videre så er det nettverk av frivilligkontakter ute i virksomhetene, samt en sentral frivillighetskoordinator.

Jobbe på nye måter

Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet

Oppgavedeling vil være et viktig virkemiddel i fremtiden for å sikre nok arbeidskraft, kompetansen må brukes der den kreves. Det at alle profesjoner trygges og opplever å få utnyttet sin kompetanse er en av løsningene på mange av fremtidens utfordringer i helsetjenesten. Dette arbeidet jobber vi systematisk med.

Utrede muligheten for bruk av KI og tørre ta nye muligheter i bruk

Planlegging av turnus og arbeidsoppgaver er områder der kommunalområdet ønsker å ta i bruk KI.

Inkludering

Sikre aktivitetstilbud som fanger alle

Mestring og helse ønsker å se på muligheten for å utvide tilbudene ved aktivitetshusene, spesielt åpningstid er et viktig virkemiddel.

Bærekraftig økonomi

“Sunn kommuneøkonomi”

Mestring og helse legger opp til dreining og større endringer av tjenestenivå i tjenestene for å bidra til "Sunn kommuneøkonomi".

Ta i bruk hele Tønsbergtrappa, som synliggjør at tiltak i ulik grad, griper inn i folks liv med behov for helse- og omsorgstjenester.

Tønsbergtrappa blir et viktig virkemiddel i fremtidens helse og omsorgstjenester, tjenesten må vri innsatsen fra øverst til nederst i trappen. Arbeidet intensiveres i kommende økonomiplanperiode.

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Mestring og helse skal gjennomføre flere tilpasninger for å bidra til "Sunn kommuneøkonomi". I 2025 skal rammeområdet foreta en kostnadsreduksjon på 36,5 mill. kroner. Beløpet inneholder reversering av tidligere satsinger og opptrappinger på til sammen 34,3 mill. kroner.

Mestring og helse har ansvaret for det helhetlige tjenestetilbudet til kommunens voksne innbyggere, og til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Sektoren skal sikre gode helse- og velferdstjenester som gir grunnlag for livsmestring uansett alder.

Kommunen må derfor ha et tjenestetilbud som gir helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet til alle innbyggere som har behov for det. Samtidig må det tilbys tjenester som gir egenmestring og forebyggende aktiviteter på et lavere nivå, slik at man legger grunnlaget for livsmestring og utsetter behovet for de tyngre omsorgstjenestene.

Kommunene står overfor flere utfordringer når behov for helsetjenester og andelen eldre i samfunnet øker. Det er særlig fem tydelige utviklingstrekk og utfordringer:

- Andelen eldre i samfunnet øker
- Kommunen har et svært begrenset økonomisk handlingsrom
- Digitale løsninger og velferdsteknologi
- Gap mellom innbyggernes forventninger og kommunens tjenester
- Rekruttering av helsepersonell

Det er tidligere vedtatt store reduksjoner i rammen gjennom økonomiplanperioden, i tillegg er det lagt inn nye store reduksjoner i rammene til sektoren. Dette kommer i tillegg til en kraftig vekst i behov. Det vil, også i 2025 bli krevende å klare omstilling av tjenestene, kutt i tjenestene samtidig som antallet tjenestemottakere og behov for tjenester er ventet å stige kraftig. Kommunalområdet skal kutte opp imot 10 prosent av dagens ramme i løpet av handlingsprogramperioden, noe som vil være svært krevende og vil bety nedleggelse eller reduksjon av tjenestetilbud i løpet av perioden.

De store reduksjonene gjør også at det ikke er rom for å gjøre grep i forhold til lederspenn. Ledere i mestring og helse har mange ansatte de har personalansvar for og de er gjennom tidligere omstruktureringer tillagt flere og flere administrative oppgaver, utover rene lederoppgaver. Dette gjør at tjenesten er svakere på personaloppfølging enn det som kunne vært ønskelig. Det er større lederspenn i mestring og helse enn andre sektorer i kommunen, samtidig som ledere i mestring og helse også har døgndrift og personell som skal følges opp utenfor normal arbeidstid. Det er ønskelig å se på muligheten for et noe mindre lederspenn, men det er ikke funnet rom for å prioritere det i denne økonomiplanen. De ulike lederne melder om trange budsjettammer, der spesielt sykefravær utgjør en stor risikofaktor.

Kommunen må levere tjenester til flere innbyggere og med en stram kommuneøkonomi. Dette krever at det jobbes annerledes enn i dag. Digitale løsninger og velferdsteknologi er en viktig nøkkel. Her har kommunen kommet i gang på ulike områder, og det satses videre på dette området også i 2025.

Antallet innbyggere med kognitiv svikt eller demensdiagnose stiger og vil stige i årene som kommer. Dette vil være en pasientgruppe som krever mer og flere tjenester, også tjenester vi i dag har lite tilbud om. Vi ser at det også blir stadig yngre innbyggere som får diagnosen og disse krever en helt annen oppfølging enn vi har hatt tidligere. De aller fleste virksomhetene våre vil oppleve økning i disse brukerne. Samtidig som antallet øker ser vi også at innbyggere med disse utfordringene har et lengre sykdomsforløp noe som gjør at den totale mengden blir større enn hva tilbudet er i kommunen. Vi ser derfor stort behov for flere tilrettelagte tjenester, på alle nivåer, herunder også økt kapasitet på dagsenter.

Samtidig må vi fortsatt se på hvordan eksisterende ressurser kan utnyttes mest mulig effektivt for å møte innbyggerne behov. I dette endringsarbeidet er det viktig at brukere, pårørende og innbyggerne involveres, slik at man tidlig oppnår en forventningsavklaring rundt hvilket nivå kommunen kan tilby tjenester på. Strategisk arbeid for å rigge kommunen for fremtiden blir viktig, og kommunen har i 2024 engasjert Agenda Kaupang til å gjøre et større analysearbeid for sektoren, parallelt med utviklingen av Tønsbergtrappa, en modell for ressursinnsats fra kommunen. Nøkkelen ligger i dreining, fleksibilitet og tilpasning. Dreiningen vil først og fremst være mot mestring og forebyggende tjenester og hjemmebaserte tjenester og til tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse, altså tjenester lavest nede på omsorgstrappen, heretter kalt Tønsbergtrappa. Det må være en fleksibel bruk av kommunenes ressurser, både bygningsmasse og ansatte, og tilpasning av løsninger rundt den enkelte. Ved en slik dreining er det viktig å ha stort fokus på å opprettholde kvaliteten i tjenestene samtidig som pasientsikkerheten ivaretas.

Ved så store omstillinger som mestring og helse skal gjennom i handlingsprogramperioden vil det være svært viktig at innbyggere og pårørende ivaretas på en god måte. I kommunalområdet jobbes det kontinuerlig med brukeren i sentrum. Hensikten er at tjenestene i alle beslutninger skal sette "Petter" i fokus, og det må hensyntas at alle beslutninger innenfor feltet får konsekvenser for en bruker, i dette tilfellet synliggjort gjennom "Petter". Det vil være krevende å løfte frem brukerperspektivet når kuttende skal gjennomføres, men kommunedirektøren ønsker å sette det på dagsorden, for om ikke annet å vite konsekvensene ved det som gjennomføres.

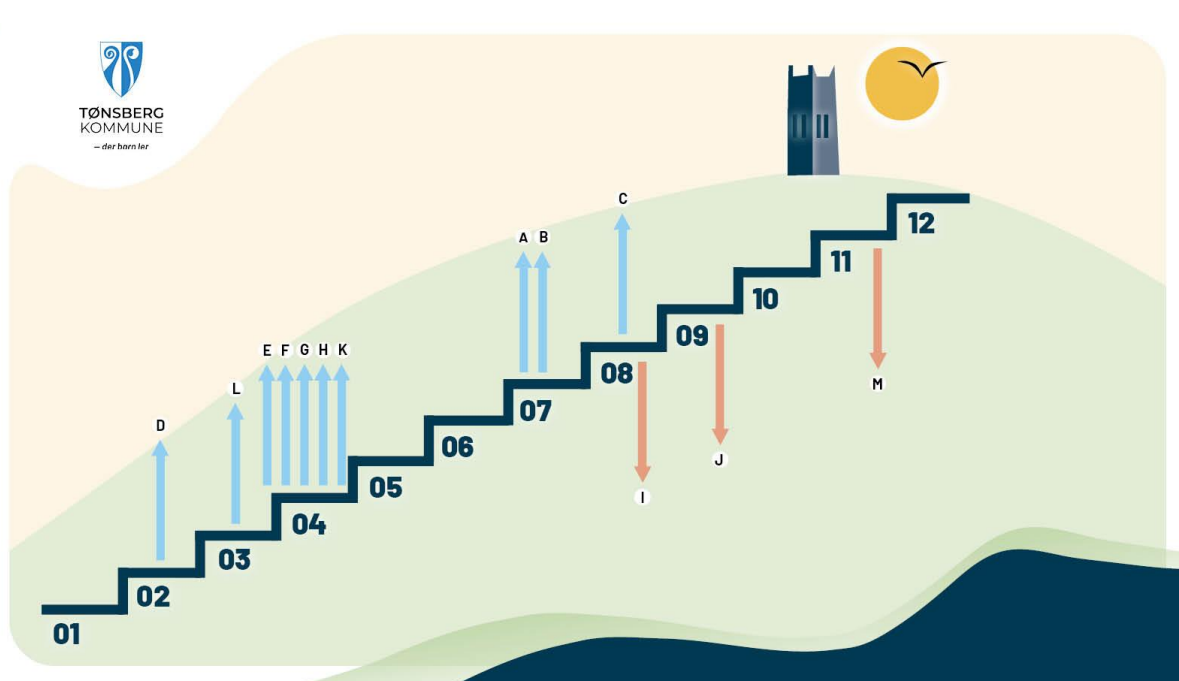
Vridning av tjenester

Tønsberg kommune står ovenfor store rammereduksjoner og utfordringer. Det er umulig å gjennomføre en slik omstilling uten at innbyggerne opplever det som en svekkelse av dagens tilbud. Gjennom innsiktsarbeidet som er levert fra Agenda Kaupang er det identifisert flere områder der kommunen kan gjøre endringer, for først og fremst å skape rom for andre tiltak tidligere i trappen. Når de økonomiske kuttene blir så store som de er i dette handlingsprogrammet vil det være lite eller ingen midler som kan styrke tiltak, med mindre det gjøres andre grep som fristiller midler. I 2024 er det vedtatt en endring på dekningsgrad som gir kommunen noe økonomisk handlingsrom, men midlene kan ikke brukes til en ren innsparing, de må også brukes til å skape nye eller forsterke tiltak tidligere i trappen.

Analysene viser at Tønsberg kommune har "få trinn" i trappen slik at tjenestetildelingen blir noe snever og lite fleksibel. Dersom kommunen skal klare å håndtere den store økningen av tjenestemottakere så må det etableres "flere trinn" som gjør at kommunen får flere virkemidler gjennom hele sykdomsforløpet. I budsjett 2025 er det lagt opp til at det etableres flere nye tiltak lavere ned i trappen. Disse tiltakene etableres med mål og hensikt om å redusere behov for tjenester høyere opp i trappen i fremtiden. Fra kommunedirektørens side må 2025 bli et omstillingsår, der det skapes nye tiltak og

reduseres på andre. Videre utover i økonomiplanperioden vil det være behov for å bruke midler til å håndtere befolkningsøkning, samtidig som kommunalområdet skal gjennomføre store kutt.

Kommunedirektøren har i 2025 valgt å tildele den rammeøkningen som skyldes demografi til mestring og helse. For 2025 innebærer det 25 mill. kroner som skal gjøre at kommunen kan håndtere nye brukere og økt behov i tråd med økende antall eldre. Overføringen er i budsjettet lagt inn på sentralt område innenfor mestring og helse, og vil bli fordelt ut i drift i tråd med anbefalinger i Agenda Kaupang rapportene og vridning av tjenestene. Kommunedirektøren har ikke fordelt midlene eller kuttene ut på virksomhetene, men vil her skissere hvordan vridningen er tenkt. Det vil flyttes midler innenfor de fleste virksomhetsområdene, i størrelsesorden 40 mill. kroner i løpet av budsjettåret. Vridningen er synliggjort i nedenfor stående illustrasjon av Tønsbergtrappa, med markeringer der det reduseres ellers styrkes. (Bokstav i parentes i beskrivelsen henviser til bokstavmerking i illustrasjon)

I 2025 legges det opp til at antall sykehjemsplasser reduseres (M) ved at enkelte avdelinger pauses. Det legges ikke ned plasser da kommunen vil trenge samtlige plasser i løpet av økonomiplanperioden. Dette grepet vil skape rom for å etablere noen nye tiltak lavere ned i trappen.

Innsiktsarbeidet fra Agenda Kaupang viser at Tønsberg kommune arbeider godt med tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse, men det viser også at det tildeles tjenester for høyt i trappen i forhold til når behovet oppstår. Det vil være behov for å skape nye tilbud lenger ned i trappa som kan sørge for at familier kan få hjelp hjemme i dagliglivet slik at de kan håndtere utfordringene der. I dag har ikke Tønsberg tilbud om ambulerende familieoppfølging (A) for disse familiene og vi ønsker å se på muligheten for å opprette denne tjenesten, det kan utsette behov for avlastning og i ytterste konsekvens barnebolig. Samtidig ser vi at enkelte barn tildeles avlastning kun på døgnbasis, ikke alle barn har behov for å sove hjemmefra, men behovet for flere kvelds avlastninger (J) kan være større.

For voksne med psykisk utviklingshemming så viser arbeidet med mulighetsstudiet for fremtidig utbygging at kommunen også her mangler det ambulerende tilbudet (B) som kan sette flere av innbyggerne i stand til å bo i egne boliger. Gjennom å opprette et ambulerende tilbud til denne gruppen vil det skape flere bo muligheter og mulighet for å differensiere tilbud.

Hjemmeboende med behov for hjemmesykepleie omtales i Agenda Kaupang rapporten. Rapporten viser av det i Tønsberg tildeles mange små vedtak som bør vurderes, enten ved å avslutte eller å redusere omfanget. Dette arbeidet er forventet å gi en større innsparing på vedtakstimer (I), en slik innsparing kan igjen brukes til å nå nye brukere eller økt behov hos andre brukere. Hjemmesykepleien vil også ha behov for noe økte rammer (C) som følge av økning i større vedtak, det vil i 2025 opprettes en budsjettmodell som i større grad gjør at finansieringen følger vedtaksutviklingen. Innenfor hjemmetjenesten har det i flere år vært prosjektstilling for å følge opp frivillige innsats. I 2025 ønsker kommunedirektøren å styrke dette tiltaket som ligger helt nederst i trappen gjennom å gjøre stillingen permanent (D). Fra 2025 vil det driftes en heldigital hjemmesykepleie sone, der innbyggerne får den hjelpen de trenger digitalt. Her er Tønsberg kommune den første kommunen i landet som tar i bruk denne teknologien, som har vært i bruk i flere år i Finland og Sverige. Målsetningen er at det skal gjøre det mulig å hjelpe enda flere innbyggere med enkle behov ved at personellet ikke trenger å bruke tid på å forflytte seg mellom de ulike besøkene. Videreutvikling av velferdsteknologi utover dette vil også være et satsningsområde i økonomiplanperioden (L).

For å avlaste pårørende og hjemmetjenesten vil kommunedirektøren utvide dagtilbud for både demens og somatikk. Kommunedirektøren ønsker å opprette flere dagplasser for personer med demens, spesielt på Eik eller Nes da ventelistene der er lange (H). På Re helsehus vil det være mulighet for å opprette et nytt dagtilbud for pasienter uten kognitiv svikt, men med somatiske utfordringer (E). Alle steder vil det vurderes tilbud utover ettermiddagen og i helgen. Begge disse tilbudene vil være en styrkning av tidlig innsats som vil gjøre at flere av innbyggerne vil kunne klare seg hjemme lenger og de vil gjennom tilbudene oppleve meningsfulle aktiviteter og trening. En slik styrkning av dagtilbud vil ikke være mulig uten at kommunen samtidig styrker transporttjenesten (G), både i omfang, men ikke minst i åpningstid. Det er et stort behov for å spre transportene utover dagen slik at ikke alle tilbud starter samtidig på morgen og avsluttes samtidig på ettermiddag.

For innbyggere som benytter aktivitetshusene vil det sees på muligheten for å øke åpningstiden utover ettermiddagene (F). Det er flere eldre som opplever at ettermiddagene kan bli lange og et tilbud på aktivitetshusene vil kunne forebygge ensomhet og isolasjon, også for denne gruppen.

Gjennom tidligere innsparingstiltak har det blitt besluttet at mange av kommunens fritidstilbud eller andre tilbud skal stenges i skolens ferier. Det er gitt tilbakemeldinger om at dette oppleves som spesielt krevende da dette er en periode der mange andre tilbud også stenger ned. F.eks. vil det for barn og unge være krevende når både skolehverdag og fritidstilbud stenges i samme tidsperiode. Kommunedirektøren vil se på muligheten for å gjenopprette tilbudene i ferier for å forebygge isolasjon og ensomhet (K). Dette vil også gjelde for enkelte av de voksne innbyggerne som får dagaktivitetstilbud eller tilrettelagt arbeid i regi av kommunen, i mange tilfeller må boligene bemanne opp i feriene fordi beboerne da blir hjemme på dagtid. Kommunedirektøren vil se på om det vil være formålstjenlig å heller opprettholde tilbud, enn å bemanne opp i boligene.

Helsetjenestens viktigste ressurs er de ansatte. Kommunedirektøren ser at turnus er et viktig virkemiddel for å opprettholde et godt arbeidsmiljø og være en attraktiv arbeidsgiver. Samtidig ser kommunedirektøren at selve utarbeidelsen av turnus i dag spres på mange hender med ulik erfaring og kompetanse. Det vil derfor i 2025 opprettes et eget turnuskontor i samarbeid mellom mestring og helse og HR avdelingen. Et slikt kontor vil frigjøre ressurser for den enkelte leder, som heller kan bruke mer tid til oppfølging av personalet. Det vil også føre til en mer likebehandling av turnuser og redusere feil som oppstår.

Kommunedirektøren har så langt beskrevet mange tiltak som i sum overstiger det som er satt av som demografimidler, så for å få til vridningen av tjenester som beskrevet over er det nødvendig å hente midler fra andre steder i sektoren. Et av grepene som er gjort i 2024 er reduksjon i dekningsgrad som i 2025 vil frigjøre midler til å opprette flere av tilbudene som er beskrevet så langt. Når

kommunedirektøren ikke har fordelt midlene ut til virksomhetene eller satt summer på de enkelte tiltakene så skyldes det den videre prosessen med Agenda Kaupang rapporten. Det vil i etterkant av analyse arbeidet og utarbeidelse av Tønsbergtrappa legges frem en sak med foreslåtte tiltak for politisk behandling i første møterunde i 2025. Kommunedirektøren ønsker å avvete den endelige fordelingen av midler til dette arbeidet er ferdigstilt.

Investeringer

For å sikre en planmessig tilnærming til utbygginger er det i 2024 fremmet en politisk sak som tar for seg hvilke utbygginger og evt. utvidelser som må planlegges i økonomiplan periodene fremover, for å sikre at antallet institusjonsplasser og boliger med heldøgns omsorg møter behovet. Detaljer rundt kostnadene ved disse utbyggingene vil komme til politisk behandling så fort de foreligger.

Hjelpemiddelsentralen trenger nye lokaler, og det har vært utredet flere ulike alternativer, det er nå lagt inn ytterligere midler for å realisere en flytting av hjelpemiddelsentralen til nye lokaler som er rigget for fremtidig drift.

Det er satt av en felles post til utstyr til sykehjemmene, denne fordeles internt mellom institusjonene etter behov gjennom året. Virksomhetene er så store at det vil være et kontinuerlig behov for utskiftning, for å bedre kunne prioritere og bruke ressursene best mulig.

Det er i satt av 1 mill. kroner årlig til investeringer knyttet til tilrettelegging for brukere, diverse solavskjerming- og vedlikeholdsprosjekter i boliger/institusjoner. Tiltak prioriteres i dialog mellom Tønsberg kommunale eiendom (TKE) og kommunalsjef for mestring og helse.

Investeringsoversikt 2025-2028

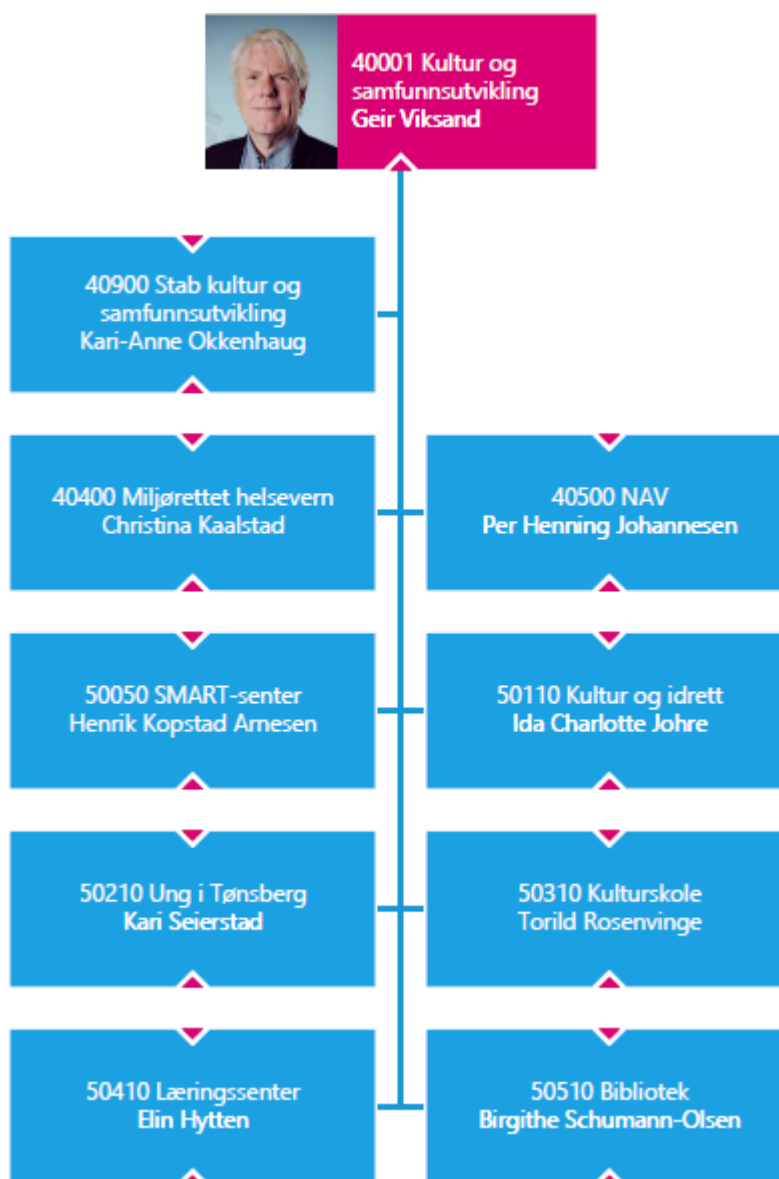
Beløp i 1000 kr

Investering	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Mestring og helse	25 001	500	500	500
Ny investering	8 190	0	0	0
El-biler hjemmetjenesten	4 500	0	0	0
Ny bil til feltpleien/MO-senter	300	0	0	0
Ny kommunikasjonsløsning på legevaktsentralen	840	0	0	0
Nødnett hjemmetjenestene	150	0	0	0
Tjenestebiler ergoterapeuter MFT	2 400	0	0	0
Tidligere vedtatt	16 811	500	500	500
Brannvern vanntåkeanlegg i private hjem	500	0	0	0
Elektrisk minibuss til transport tjenesten	5 000	0	0	0
Nytt hjelpemiddellager	10 811	0	0	0
Utskifting senger / utstyr sykehjemmene 2021	500	500	500	500

Tabellen viser netto investeringer (uten moms/momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Kultur og samfunnsutvikling

Beskrivelse av rammeområdet

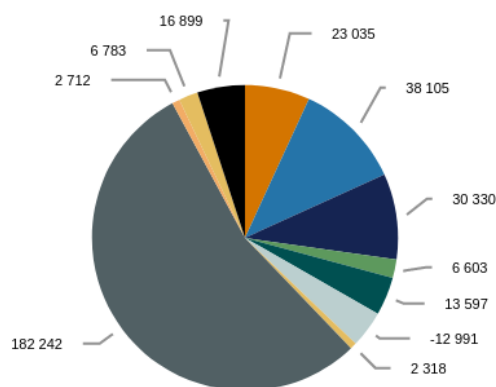

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

— Bibliotek — Kirkelig fellesråd — Kultur og idrett — Kultur og samfunnsutvikling — Kulturskole — Læringscenter — Miljørettet helsevern — NAV
— SMART-senter — Stab kultur og samfunnsutvikling — Ung i Tønsberg

Tabellen under viser rammeområdet netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering, endringer gitt i statsbudsjett og politisk vedtatt endringer.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	305 557	305 557	305 557	305 557
Nye tiltak og realendringer	4 076	5 898	9 437	2 437
Kommunedirektørens budsjettforslag	309 633	311 455	314 994	307 994

Kommunedirektørens forslag til ekstern støtte fra området Kultur og samfunnsutvikling:

Kysten 1	1 250 000
Færder nasjonalparksenter	500 000
Evangeliesenteret	200 000
Bakgårdsfestivalen	200 000
Tønsbergfest	200 000
Julegater	80 000
Kirkens bymisjon	2 895 000
Ettervern - Frelsesarmeen	500 000
Vestfoldmuseene	5 256 000
Vestfold kunstnersenter	310 000
Idrettslag	4 791 000
Kultur	3 713 000
Sum	19 895 000

Inntekter fra idrettsanlegg har vært underfinansiert med 1 mill. kroner de siste årene. For å komme i balanse må satsene for leie av anlegg øke med 24 prosent. Kommunedirektøren ser at den økonomiske rammen for idrettslag allerede er trang, og foreslår derfor å øke rammen til Kultur, idrett og folkehelse med kr 500.000 for å unngå for stor økning i satsene. I tillegg foreslår kommunedirektøren at rammen for tilskudd til lag og foreninger innen idrett og friluftsliv fryses på 2024-nivå. Med noe mindre kjøp av utstyr og annet støtte, kan det legges til grunn at økningen i leie av anlegg ikke overstiger deflator (4,1 prosent).

Tønsberg kommune har støttet Færderfestvalen med kr 300 000. Færdern flytter i 2025 til Moss. Tønsberglivet ønsker å erstatte Færderfestvalen med en Tønsbergfest som skal vise fram mangfoldet av kultur og idrett i Tønsbergregionen. Tønsberglivet søker kommunen om kr 300 000 i støtte til arrangementet. Kommunedirektøren foreslår at det gis støtte på kr 200 000. Resten av det tidligere tilskuddet går til å dekke underfinansieringen av inntekter for idrettsanlegg.

Forskuttering moms og spillemidler

Kommunestyret vedtok i sak 62/24: "Opprettelsen av et fond for finansiering av idrettsanlegg til forskuttering av spillemidler og momskompensasjon med en ramme på inntil kr 20 000 000 vurderes innarbeidet i budsjettet for 2025". Kommunedirektøren foreslår at det bevilges 20 mill. kroner til et fritt fond, som finansieres fra disposisjonsfondet. Etter hvert som de forskuttede midlene betales tilbake, tilføres midlene det frie fondet. Tiden fra forskutteringen utbetales fra fondet til det tilbakebetales kan ta 1-4 år, slik at det må ved hvert budsjettår vurderes om fondet må tilføres ny bevilgning. Over tid vil imidlertid fondets størrelse ligge på 20 mill. kroner (utbetalinger og innbetalinger balanserer). Kommunedirektøren vil tidlig i 2025 utarbeide retningslinjer for det frie fondet. Retningslinjene vil utarbeides slik at kommunens risiko minimeres.

Tiltak i virksomhetene

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
4 - Kultur og samfunnsutvikling	4 565	-66	-7 066	-14 066
Innsparingstiltak	-3 000	-7 000	-14 000	-21 000
"Sunn kommuneøkonomi" - foreløpig uidentifisert	0	-4 000	-11 000	-18 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - styrke arbeidet mot ungt utenforskap	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering satsinger - utgifter til midlertidig bolig	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Lønns- og prisvekst	5 949	5 949	5 949	5 949
Prisjustering - billettinntekter Middelalderfestivalen	-12	-12	-12	-12
Prisjustering - brukerbetaling	-30	-30	-30	-30
Prisjustering - brukerbetaling kulturskole	-118	-118	-118	-118
Prisjustering - grunnskole Færder	-194	-194	-194	-194
Prisjustering - husleie Frivillighetssentralen	9	9	9	9
Prisjustering - husleie og renhold	148	148	148	148
Prisjustering - husleie sosiale boliger	146	146	146	146
Prisjustering - inntekter svømmehallen	-129	-129	-129	-129
Prisjustering - instrumentopplæring/dirigentordning	-53	-53	-53	-53

Prisjustering - kjøpt tjeneste som ikke dekkes av lønnsoppgjør	35	35	35	35
Prisjustering - salgsinntekter	-81	-81	-81	-81
Prisjustering - sosialhjelpssatser	4 235	4 235	4 235	4 235
Prisjustering - Tilskudd DS Kysten	51	51	51	51
Prisjustering - Tilskudd Frelsesarmeen	21	21	21	21
Prisjustering - Tilskudd Kirkens bymisjon	119	119	119	119
Prisjustering - tilskudd lag og foreninger	317	317	317	317
Prisjustering - Tilskudd Nasjonalparksenter	16	16	16	16
Prisjustering - tilskudd Oslofjorden Friluftsråd	15	15	15	15
Prisjustering - tilskudd Skjærgårdstjenesten	24	24	24	24
Prisjustering - Tilskudd Tønsberglivet	21	21	21	21
Prisjustering - tilskudd Vestfoldmuseene	158	158	158	158
Prisjustering - Tønsberg kirkelig fellesråd	1 491	1 491	1 491	1 491
Prisjustering - utleie Støperiet	-55	-55	-55	-55
Prisjustering - Velle	-185	-185	-185	-185

Tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen

Kultur og samfunnsutvikling skal bidra til å løse disse oppdragene med følgende tiltak:

Samfunnsutvikler

Kommunen skal sammen med næringslivet og innbyggerne redusere klimautslipp

Tønsberg kommune skal videreutvikle konseptet "Godt nok" der brukte møbler formidles fra de som har overskudd til de om har nye behov. "Godt nok" administreres nå av NAV, der ungdom med aktivitetsplikt henter og bringer møblene. Organiseringen skal vurderes, og det er en målsetting at møbler i tillegg skal "fornyes".

Klimahensyn skal vurderes i alle relevante kommunale beslutninger

Det skal alltid som førstevalg vurderes å kjøpe brukt.

Videreutvikle tiltak som skal bedre folkehelsen

Styrke bruken av Friskus som (kommunens foretrukne) kanal for markedsføring av aktiviteter til folk i alle aldre.

Tydligere kommunikasjon internt og eksternt. Det er fornuftig at kommunikasjonsavdelingen tar kontakt med aktuelle virksomheter når de skal utvikle kommunikasjon mot enkeltgrupper.

Gjennom et mangfold av kultur- og idrettsaktiviteter utvikler aktuelle virksomheter møteplasser og arenaer for sosiale fellesskap hvor folk kan møtes på tvers av alder, etniske og sosiale ulikheter.

Solsmart kommune, informasjons-/holdningskampanjer, tematilsyn og veiledning av ledere og ansatte.

Jobbe sammen med frivilligheten for å tilrettelegge for tilbud for kvinner med minoritetsbakgrunn og kople barn med innvandrerbakgrunn opp mot fritidsaktiviteter via Friskus.

Legge til rette for bedre medvirkning for barn og unge gjennom prosjekt “Ung medvirkning”. Det skal utvikles nye, og ta i bruk ulike metoder for medvirkning som øker deltagelse og innflytelse.

Utvikle boliger for unge og barnefamilier som på grunn av økonomi ikke får mulighet til å eie sitt eget hjem

Øke volumet på startlån. Det har vært for lavt volum på startlån de siste årene, og saksbehandlingstiden har vært lang. Bemanningen styrkes med ett årsverk for å redusere saksbehandlingstiden. Vilklårene for å motta startlån har vært noe strengere i Tønsberg enn en del andre kommuner. Det skal lempes noe på vilklårene, dog slik at kommunens risiko ikke øker. Målgruppen for startlån skal i samråd med Husbanken defineres mindre strengt. Det vil også vurderes mulighetene for å delta i forsøksordningen med startlån for førstegangsetablerere.

Normalt skal man ha fast inntekt for å motta startlån. Det skal i 2025 gjøres et forsøk med 5 familier som skal få godkjent startlån med alternativ inntekt. Familiene skal få tett oppfølging av økonomirådgivere. Det skal følge “Housing first” konseptet.

Behovet for midlertidige boliger skal utredes.

Avtalen med Kirkens Bymisjon om det boligsosiale arbeidet skal gjennomgås, for å sikre god oppfølging som et boligsosialt tiltak.

I neste 4-årsperiode skal det vurderes om kommunen selv skal igangsette et nytt “Anders Madsensgate” prosjekt, eller inngå en avtale med en privat boligutvikler om et tilsvarende konsept.

Mulighetene til å ta i bruk elementer fra «Barn first» modeller skal utredes.

Strategisk samarbeid med frivilligheten, herunder gjennomføre tiltak i frivillighetsplanen

Jobbe sammen med frivilligheten for å tilrettelegge for tilbud for kvinner med minoritetsbakgrunn

Frivillighetsplanen skal ha årlig oppfølging hvor kommunen sammen med frivilligheten oppsummerer status og prioriterer nye tiltak.

Prioriterte tiltak i 2025:

- Synliggjøre kontaktnettet i frivilligheten
- Øke frekvensen på møter med frivilligheten

Kulturskolen samarbeider tett med skolekorpene, blant annet i form av regelmessige møteplasser for de frivillige.

I 2025 skal det utarbeides mulighetsstudie for Kulturhavna som et tilbud for frivilligheten.

Jobbe på nye måter

Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet

Ung Arena+: Et samhandlingsprosjekt mellom Tønsberg kommune og Sykehuset i Vestfold HF. Prosjektet er forankret i Helsefelleskapet i Vestfold. Oppdraget er å utvikle og teste «en tjeneste som integrerer

kommunale tjenester, spesialisthelsetjenester og evt. andre velferdstjenester og frivillige i et felles lavterskeltilbud for unge / unge voksne.» Åpning 6. mars 2024. Pilotperioden varer til mars 2026.

Nettverk for forebyggende tjenester: Skal jobbe for å øke kvaliteten og sikre flyt i alle overganger for kommunens brukere, designe tjenestereiser, ha fokus på «Petter i midten» fremfor hvilket ansvarsnummer som dekker regningen, og sørge for informasjonsflyt og kompetanseoverføring.

Styrke fellesskapet

Kulturskolen arrangerer et årlig seminar for alle kommunens 5 skolekorps, dette i samarbeid med de frivillige. Her bidrar både frivillige og ansatte.

Utvikling av Kulturhavna kan gi en arena for frivilligheten og være en lavterskel møteplass.

Arrangering av utesvømming for 7. trinn har vist seg å være en spennende arena som nettopp har fremmet sosial kontakt og felleskap i tillegg til viktig læring

Biblioteket er møteplass for kompetanse- og erfaringsdeling for skolebibliotekarene i skolene.

Følge opp frivillighetsplanen

Inkludering

Utvikle tiltak for å motvirke og forebygge familiefattigdom

I KSU jobber aktuelle virksomheter sammen om søknad til BUFDIR for å sikre midler til aktiviteter for barn og unge uavhengig av økonomisk bakgrunn. Spesielt med fokus på skolens ferier.

Det skal jobbes aktivt med 5 familier (familiefattigdomsplan) med målsetting om at familien skal få bedre økonomi og helse. Dette er et tverrsektorielt tiltak. Målgruppen er familier som ikke er så mye i kontakt med kommunen. Kirkens Bymisjon skal hjelpe til med å identifisere aktuell familie. I tillegg til målsettingen om at de 5 familiene skal ut av fattigdom, er formålet å skaffe kunnskap, og utvikle en metode for hvordan kommunen kan jobbe målrettet for å forebygge familiefattigdom.

Det er nylig opprettet et team, med to dedikerte stillinger som jobber med barnefamilier fra landgruppe 3. Dette betyr tett og koordinert oppfølging og ønsket effekt er overgang til arbeid for aktuelle foreldre, mer integrerte familier og reduksjon på sosialhjelp.

Tønsberg Læringscenter har boveiledere. Dersom flyktningstrømmen avtar noe, kan kompetansen benyttes på andre målgrupper.

“Min første sommerjobb”: Sommerjobb for ungdom som er i risikogruppen for utenforskap. Tiltaket gir ungdom en smakebit på arbeid, og kan bidra til nærmere tilknytning til arbeidslivet.

Friskus aktivitetskalender som sikrer unge fra lavinntektsfamilier å kunne delta på ulike fritidsaktiviteter gjennom fritidskontoen. Her samarbeides det på tvers av alle virksomheter i kommunen som jobber med barn og unge.

Kulturskolen har friplassordning. Gratis aktiviteter på SFO på utvalgte skoler.

Biblioteket har satt i gang et eget leseprosjekt i samarbeid med helsestasjonene for småbarnsfamilier og barn opp til 6 år

Ung i Tønsberg identifiserer unge i lavinntektsfamilier gjennom sine åpne møteplasser, aktiviteter, utekontakten og oppsøkende sosialfaglig arbeid.

Gratis leie av idrettshaller for aktiviteter til barn og unge i ukedager. Noen idretter også i helger.

Styrke kunnskapsgrunnlag om hvem som blir marginalisert i Tønsberg-samfunnet og hvilke tiltak som best fremmer inkludering i alle aldersgrupper.

Samarbeid med USN om temaer og tilrettelegge for masteroppgaver som belyser temaet.

Systematisk analyse av ungdatabasundersøkelsen

Videreutvikle tiltak som hindrer utenforskap i alle aldre

Det legges vekt på å fange opp unge på et tidlig tidspunkt gjennom UngArena+, Drivhuset, helsestasjoner, familiehuset og forebyggende barnevern. Det er etablert et samarbeid på tvers av tjenestene for å bedre samordne tiltakene og kunnskapen om de enkelte sårbare grupper. Konkrete tiltak er

- Godt nok
- Min første sommerjobb
- Arbeidstrening
- Språkpraksis
- Brobygger'n
- Ungdomskafe
- Møteplasser
- FLYT (program for å forebygge frafalle fra skole)
- SLT

I partnerskapet mellom Tønsberg kommune og NAV V/T tar kommunen et initiativ til et samarbeid rettet mot fastleger med sikte på å redusere sykemeldte unge med psykiske helseutfordringer. Det skal utarbeides en verktøykasse som legene kan benytte seg av. Eksempel er UngArena+

Sikre aktivitetstilbud som fanger alle

Kommunen har selv mange aktivitetstilbud, og gir støtte til frivillige lag og foreninger som gir gode aktivitetstilbud.

Det er viktig å aktivisere unge for å forebygge utenforskap. Fritidskonto og friplasser i kulturskolen er direkte virkemidler for å gjøre aktivitetstilbudene tilgjengelige for barn og unge fra familier med begrenset økonomi,

Det ble i 2024 etablert et nettverk hvor kommunen, politiet, Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen, Røde Kors, Tønsberglivet og næringslivet deltar. Målet er å legge til rette for aktivitetstilbud for alle og begrense ungdomskriminalitet. Kommunen skal ta initiativ til å videreføre og videreutvikle nettverket. Nettverket skal jobbe med konkrete prosjekter.

For å styrke de lave trinnene i Tønsbergtrappen, skal det vurderes å styrke aktivitetstilbud for voksne og eldre i kommunen.

Bærekraftig økonomi

“Sunn kommuneøkonomi”

Kultur og samfunnsutvikling skal redusere den økonomiske rammen med 8 mill. kroner i handlingsprogramperioden. For å klare det uten å redusere for mye på forebyggende tjenester, er målsettingen å redusere kostnadene til sosialhjelp ved å få ned antall mottakere. Det skal jobbes målrettet for å unngå utenforskap. Dette krever tiltak på tvers av hele kommunen, men NAV har en spesiell rolle med å hjelpe personer inn i arbeidsmarkedet. Videre er resultatet av integreringsarbeidet helt sentralt.

Legge til rette for tilflytting til kommunen

Det skal sikres et godt fritidstilbud i kommunen. Med begrensede midler må vi få mest mulig ut av kulturkronene.

Samarbeidet med Tønsberglivet for å lage gode arrangementer er sentralt

Identifisere trender, behov og muligheter

Gjennom litteratursøk og analyse av statistikk

Evaluere måloppnåelse av egne tiltak

Vi ser nå en økning i bruk av rusmidler blant unge. Vi må fortsette å bygge relasjoner og holde oversikt over trender og miljøer disse ungdommene søker seg mot. Oppsøkende ungdomsarbeid, samarbeid med videregående skoler, politiet og tett tverrfaglig samarbeid er viktig. Gode strukturer i arbeidet med SLT og radikaliseringsarbeid er med på å legge til rette for at å få dette til.

Ta i bruk hele Tønsbergtrappen, som synliggjør at tiltak i ulik grad, griper inn i folks liv med behov for helse- og omsorgstjenester.

Det skal etableres et tverrfaglig gruppe som skal utrede hvordan kommunen kan tilrettelegge for boliger for eldre som skal sikre at innbyggerne skal kunne bo så lenge som mulig i eget hjem. Arbeidsgruppen skal utrede:

- Bruk av tilvisningsavtaler
- I byggeprosjekter skal det vurderes å benytte forkjøpsrett for å sikre kommunalt disponerte boliger i tråd med kommunens behov
- Utrede kommunens tomter i forhold til de ulike boligbehovene som har kommet frem i planen. Utrede kommunens tomter i forhold til de ulike boligbehovene som har kommet frem i boligplanen
- Vurdere kommunens bygningsmasse med tanke rehabilitering til egnede boligformål til enkelte grupper
- Utrede mulighetene for satellitter («cluster») til bruk for ulike grupper vanskeligstilte hvor man benytter bemanningen i eksisterende bolig eller institusjon

Samarbeid med frivillighetens innsats er viktig for å lykkes med tiltak på de lave trinnene i trappen gjennom:

- Invitere frivilligheten tidlig inn i aktuelle planprosesser og utviklingsprosesser som angår frivillighet
- Legge til rette for samarbeid og nyutvikling av tiltak og løsninger som sikrer et rikt frivillighetsliv
- Legge til rette for at frivilligheten kan være en synlig ressurs i kommunens arenaer som barnehage, skole og kommunale aktivitetssentre
- Invitere til "Åpent forum" for frivillighet som møtes to ganger pr. år til dialog og samarbeid
- Opprette et samarbeidsutvalg med representanter fra ulike organisasjoner som fungerer som en planleggingskomite for "Åpent forum"
- Arrangere Frivilligbørs en gang hvert år i samarbeid med frivilligheten og næringsliv
- Lage et digitalt årshjul med oversikt over sentrale hendelser som berører frivilligheten

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Kultur og samfunnsutvikling skal gjennomføre flere tilpasninger for å bidra til "Sunn kommuneøkonomi". I 2025 skal rammeområdet foreta en kostnadsreduksjon på 5,4 mill. kroner. Beløpet inneholder reversering av tidligere satsinger og opptrappinger på til sammen 3,0 mill. kroner.

Det er en vakant stilling som advokat som fjernes fra budsjettet i 2025.

Økning i kostnader til midlertidige boliger ble kompensert i 2024-budsjettet med 2,0 mill. kroner. Kostnadene falt imidlertid noe i 2024, slik at bevilgningen trekkes ut fra 2025.

Rammene skal ytterligere reduseres med 23,4 mill. kroner fra 2028, med en opptrapping fra 7,0 mill. kroner fra 2027.

Tønsberg kommune bruker mer på kulturområdet enn sammenlignbare kommuner. Det er noe høyere kostnader på bibliotek og museer. Overføring til Vestfoldmuseene IKS er høyere enn andre kommuner i Vestfold som følge av at det er 2 museer i Tønsberg (Haugar kunstmuseum og Slottsfjellsmuseet). Det er midlertid innen drift av idrettsanlegg/-bygg kommunen bruker mer enn tilsvarende kommuner. Kostnadene ligger innenfor kommunalomsråde Plan, eiendom og tekniske tjenester. Innsparingskravet må derfor gjøres sammen med dette området.

Tønsberg kommune har også høye kostnader til sosialhjelp. Det gjennomføres en rekke tiltak for å redusere sosialhjelpsmottakere. Dette gjøres gjennom direkte arbeid med ungdom i NAV (Drivhuset). Det jobbes forebyggende for å unngå ungt utenforskap (se tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen).

Viktig for å lykkes med å redusere utenforskap og antall personer som mottar sosialhjelp, er kommunens integreringsarbeid. Det jobbes systematisk for å gjøre flyktninger arbeidsklare etter introduksjonsprogram. Kommunen lykkes nå relativt godt, men målsettingen er å ytterligere øke andelen som går ut i jobb eller utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram. Den er i da i underkant av 70 prosent og mål er 80 prosent.

Investeringer

Anleggsplan kunst og kultur

Kommunedirektøren foreslår å øke den årlige bevilgningen til anleggsplan for kunst og kultur fra 1 mill. kroner til 2 mill. kroner. Bevilgningen er kommunens bidrag til de ulike prosjektene vedtatt i planen. I tillegg kommer spillemidler og eventuelle tilskudd fra stiftelser. I 2025 vil arbeid med bruksendring av Stoltenberggata 58 (Kulturhavna) ha prioritet. En fullstendig tilrettelegging til kulturhus krever eksterne tilskudd. I henhold til planen skal Eik samfunnshus tilrettelegges for kulturaktiviteter, med spesiell fokus på øvingslokale for musikkorps.

Anleggsplan idrett og friluftsliv

I 2025 skal, i henhold til planen, Tønsberg gressbane oppgraderes. Kunstgress skal rehabiliteres uten plastholdig fyll inkl. vanningsanlegg og rehabilitering av undervarmeanlegg ved å koble på overskuddsvarme fra Tønsberg Ishall og Maier Arena.

Barkåkerhallen er finansiert med 3 mill. kroner fra anleggsplanen. Resten av finansieringen er egen post i investeringsbudsjettet.

Kirkebygg

Bevilgningen i 2025 vil i hovedsak gå til lukking av avvik ift. branntilsyn av alle kirkene i "gamle Tønsberg". Gjelder i hovedsak Søndre Slagen kirke. Kirkelig fellesråd viderefører prosjekter i forhold til universell utforming som gjelder Domkirken, Søndre Slagen kirke, Vallø kirke og Vear kirke.

Kirkegårder

I 2025 vil fokus være på rehabilitering av Vallø kapell kirkegård. Fellesrådets fortsettelse med utbygging av navnedde minnelunder, slik at det blir et tilbud på alle gravplasser i kommunen. Forhåpentlig kan det bidra til en fortsatt øking i kremasjonsandelen.

Maier Arena

Kommunestyret har vedtatt en intensjonsavtale med Tønsberg Turn om bygging av tak og vegger på Maier Arena. Forutsetningen er at det fremskaffes tilstrekkelig eksterne tilskudd. Totalkostnaden er beregnet til 95 mill. kroner inkl. mva. Foreløpig er det fremskaffet 28,3 mill. kroner som regnes som sikre tilskudd. Dette inkluderer spillemidler og tilskudd fra fylkeskommunen og stiftelser. Maier Arene er et interkommunalt anlegg, så dersom Færder kommune bidrar finansielt til vegger og tak, vil det utløse ytterligere 3,6 mill. kroner i spillemidler. Vegger og tak på anlegget vil føre til driftsbesparelser, noe som kan forsvare kommunal finansiering. Det er også søkt om ytterligere eksterne tilskudd.

Kommunedirektøren har ikke lagt inn prosjektet i denne økonomiplanen. Det må jobbes ytterligere med finansiering, og når dette er mer avklart, vil kommunedirektøren legge fram en egen politisk sak.

Investeringsoversikt 2025-2028

Beløp i 1000 kr

Investering	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Kultur og samfunnsutvikling	44 773	12 100	12 100	12 100
Tidligere vedtatt	44 773	12 100	12 100	12 100
"Bil, og truck til prosjektet "Godt nok"	700	0	0	0
Anleggsplan for kunst og kultur	2 400	2 000	2 000	2 000
Anleggsplan idrett 2021	1 185	0	0	0
Anleggsplan idrett 2022	3 773	0	0	0

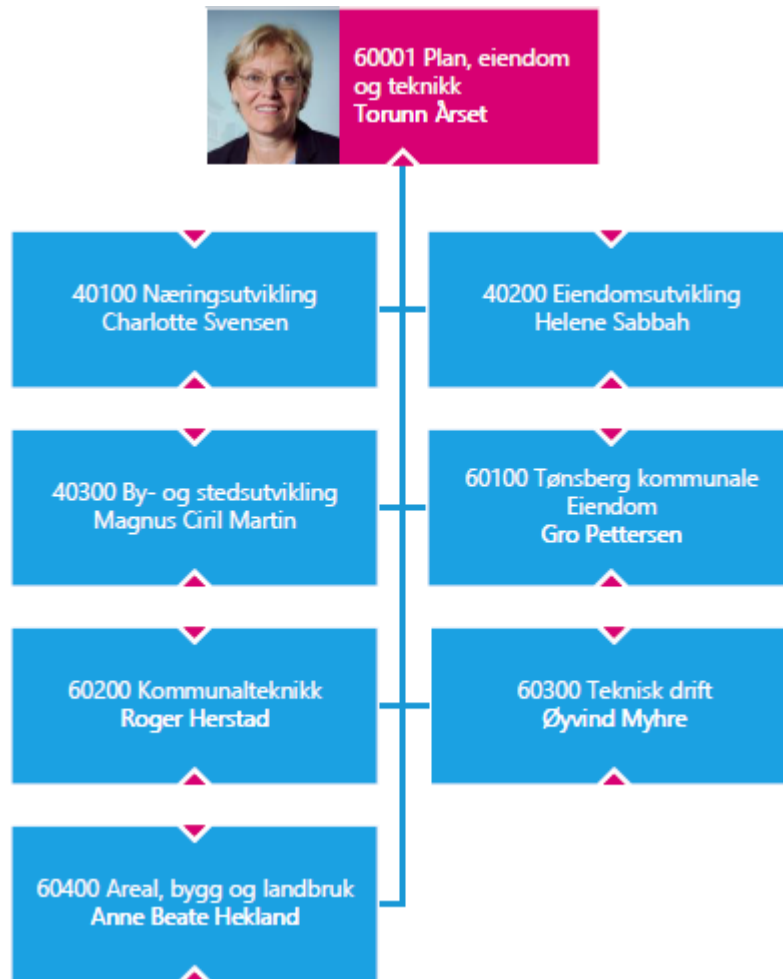
Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Anleggsplan idrett 2023	7 852	0	0	0
Anleggsplan idrett 2024	13 052	5 200	5 200	5 200
Friluftsområde Karlsvika ansvar 50130	1 411	0	0	0
Infrastruktur Slottsfjell	3 000	0	0	0
Kirkebygg 2024	2 400	2 400	2 400	2 400
Kirkegård 2024	2 500	2 500	2 500	2 500
Ny svømmehall fase 1	6 000	0	0	0
Utredning ny svømmehall 2023	500	0	0	0

Tabellen viser netto investeringer (uten moms/momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Plan, eiendom og teknikk

Beskrivelse av rammeområdet

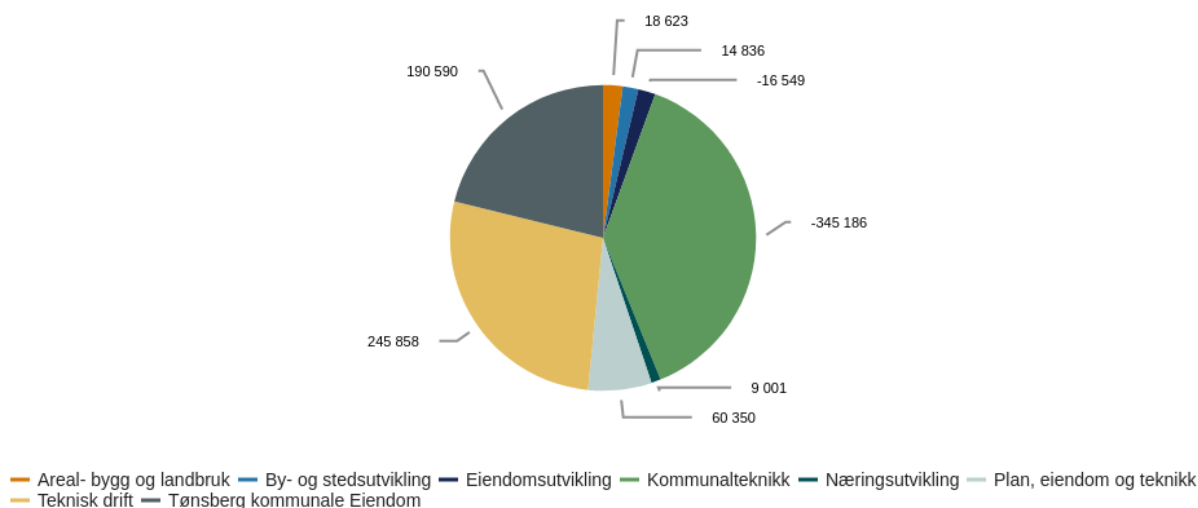

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Tabellen under viser rammeområdet netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2024 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering, endringer gitt i statsbudsjett og politisk vedtatt endringer.

	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	215 111	224 243	221 486	224 803
Nye tiltak og realendringer	-37 588	-73 509	-106 443	-109 943
Kommunedirektørens budsjettforslag	177 523	150 734	115 043	114 860

Tiltak i virksomhetene

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
6 - Plan, eiendom og teknikk	-1 955	-5 455	-9 955	-13 455
Innsparingstiltak	-1 800	-5 300	-9 800	-13 300
"Sunn kommuneøkonomi" - foreløpig uidentifisert	0	-1 000	-5 500	-9 000
"Sunn kommuneøkonomi" - Redusere omløpstiden på kommunale utleieboliger	0	-500	-500	-500
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering opptrapping - drift av Ole 4	0	-2 000	-2 000	-2 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering satsinger - oppgradering av tilfluktsrom flyttes til investering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
"Sunn kommuneøkonomi" - reversering satsinger - økning i drift av parker og uteareal	-800	-800	-800	-800
Lønns- og prisvekst	-155	-155	-155	-155

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Prisjustering – brøytekontrakter	626	626	626	626
Prisjustering - lisenser Kommunalteknikk	9	9	9	9
Prisjustering - utleie offentlige arealer	-94	-94	-94	-94
Prisjustering - avtale vedlikehold veilys	90	90	90	90
Prisjustering - avtaler for næringslivet	34	34	34	34
Prisjustering – byggesak	-855	-855	-855	-855
Prisjustering - drift og vedlikehold TkE	1 212	1 212	1 212	1 212
Prisjustering – eierseksjonering	-33	-33	-33	-33
Prisjustering – festeavgifter	259	259	259	259
Prisjustering – festeinntekter	-1 327	-1 327	-1 327	-1 327
Prisjustering - geografisk informasjon	-90	-90	-90	-90
Prisjustering - inntekter gjestehavn	-94	-94	-94	-94
Prisjustering - internhusleie Areal, bygg og landbruk	106	106	106	106
Prisjustering – landbruk	-7	-7	-7	-7
Prisjustering - lisenser Areal, bygg og landbruk	18	18	18	18
Prisjustering - lisenser Teknisk drift	20	20	20	20
Prisjustering – oppmåling	-192	-192	-192	-192
Prisjustering – parkeringsinntekter	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Prisjustering – plansaker	-266	-266	-266	-266
Prisjustering - Prestegaten 3	9	9	9	9
Prisjustering - Vestfold Interkommunale Brannvesen	2 291	2 291	2 291	2 291
Prisjustering - økt husleieinntekt Taranrød	-694	-694	-694	-694
Prisjustering avtaler/lisenser parkering/håndheving	48	48	48	48
Prisjustering husleieutgifter og husleieinntekter TkE	-150	-150	-150	-150
Prisjustering kontrakt vårfeieing i Re	15	15	15	15
Prisjustering oljevernøvelse	-40	-40	-40	-40

Tiltak for å nå målsettinger i kommuneplanen

Plan, eiendom og teknikk skal løse disse oppdragene med følgende tiltak:

Samfunnsutvikler

Kommunen skal sammen med næringslivet og innbyggerne redusere klimautslipp og Klimahensyn skal vurderes i alle relevante kommunale beslutninger

Tønsberg kommune har som del av den ordinære budsjett og økonomiplan et eget klimabudsjett. Dette kapitlet redegjør samlet for kommunens innsats for å redusere kommunens klimafotavtrykk og bør ses i sammenheng med opplisting av ulike tiltak under disse to oppdrag. I tråd med gjeldene planverk i kommunen og nasjonale føringer er det vanskelig å skille naturhensyn og klimaarbeid, slik at beskrivelsen under inneholder også tiltak for ivareta naturens økosystemer.

Det vil derfor i økonomiplanperioden og budsjettåret 2025 være særlig oppmerksomhet på følgende:

- Bedre kompetansen på å øke kvaliteten på vurderinga av klima og miljø i politiske saksutredninger
- Bruke innkjøp og anskaffelser strategisk for å redusere miljøbelastningen, samt direkte og indirekte klimagassutslipp.
- Håndtere masser på en miljø- og klimavennlig måte, og gjenbruke disse dersom kvaliteten tillater det.
- Jobbe systematisk for å oppnå en kretsløpsbasert ressursåndtering.
- Redusere kommunens reisevirksomhet og øke andel reiser som skjer med klimavennlig transport.
- Tilrettelegge for fornybare energikilder i kommunale bygg
- Være pådriver for klimanøytrale/klimavennlige prosjekter og aktører både der vi selv er utbyggere og i dialogen/samhandlingen med andre.
- Benytte kjøretøy, herunder maskiner, med lavest mulig klimagassutslipp
- Være pådriver for klimanøytrale/klimavennlige prosjekter og aktører både der vi selv er utbyggere og i dialogen/samhandlingen med andre
- Gjenbruk og vedlikehold vurderes før alle nyanskaffelser, herunder møbler, materialer og bygningsmasse.
- Kontinuerlig videreutvikling av planverk som tilrettelegger for klimavennlige løsninger
- Jobbe systematisk med kompetanseheving og kunnskapsdeling både internt og i samarbeid med næringsliv og sivilsamfunn
- Sertifiseres som bærekraftig reisemål
- Oppfølging av handlingsplan for biologisk mangfold
- Arbeide systematisk for å iverksette tiltak fra "Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv
- Opprettholde en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR)

Videreutvikle tiltak som skal bedre folkehelsen

- Ha høy kvalitet på vurderinger av folkehelsekonsekvenser i planarbeid og saksutredninger
- Ha tilfredsstillende inneklima og renholds-kvalitet i kommunale bygg
- Utvikle park- og grøntarealer slik at alle innbyggere i Tønsberg har tilgang på dette i sitt nærmiljø

Utvikle boliger for unge og barnefamilier som på grunn av økonomi ikke får mulighet til å eie sitt eget hjem

- Gjennom reguleringsplaner stille krav til boligmiks, som kan følges opp gjennom utbyggingsavtaler
- Prioritere kjøp av boliger tilpasset unge og barnefamilier når det gjøres endringer i boligmassen kommunen eier selv.
- Ved salg av grunneiendom vurdere vilkår til boligsammensetning og profil

Strategisk samarbeid med frivilligheten, herunder gjennomføre tiltak i frivillighetsplanen

- Legge til rette for god involvering og deltakelse fra frivillig sektor i planlegging og drift av kommunen

Jobbe på nye måter

Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet

- Aktivt delta i tversektorielle arbeidsgrupper og frigjøre ressurser til å bidra til oppgaveløsning på tvers

Styrke fellesskapet

- Gjennom samarbeid med Tønsberglivet, næringsforeningen og Tønsberg inkluderer skal det skapes mange møteplasser som har som formål å styrke fellesskapet.
- Parker, byrom og rekreasjonsarealer skal designes for å senke terskelen for sosial kontakt
- Personer som blir berørt av et kommunalt vedtak eller en planprosess skal enkelt kunne gi innspill

Utrede muligheten for bruk av KI og tørre ta nye muligheter i bruk

- Innfase bruk av KI i saksbehandling og utredning

Inkludering

Utvikle tiltak for å motvirke og forebygge familiefattigdom

- Prioritere barnefamilier ved tildeling av kommunale boliger og sørge for at barnefamilier ikke må bo i midlertidige boliger

Bærekraftig økonomi

Legge til rette for tilflytting til kommunen

- Oppfølging av nylig vedtatt arealplan for å sikre at det er reelle utbyggingsmuligheter for kommunens arealmessige boligreserver
- Oppdatere skole- og barnehagestruktur
- Tilby, legge til rette for og videreutvikle attraktive uteområder
- Systematisk arbeid med trafikkisikkerhetsarbeid og hjertesoner
- Starte på områderegulering av Stasjonsområdet, mulighetsstudie Revetal og Undrumsdal samt lage interkommunalt planprogram Kaldnes vest
- Utvide prosjektperiode for Handlingsprogram for sentrum (HPS) og legge til rette for behandling av ny periode fra 2026
- Gjennom tett samarbeid med Tønsberglivet jobbe strategisk og målrettet med omdømmet slik at vi styrker de tre B-ene. Bo, besøk og bedrift
- Legge til rette for at flere bedrifter starter opp i Tønsberg, flere bedrifter vokser i Tønsberg og flere bedrifter flytter til Tønsberg.

Prosjekt "Sunn kommuneøkonomi"

Plan, eiendom og teknikk skal gjennomføre flere tilpasninger for å bidra til "Sunn kommuneøkonomi". I 2025 skal rammeområdet foreta en kostnadsreduksjon på 5,5 mill. kroner. Beløpet inneholder kostnadsreduksjoner fra tidligere økonomiplaner og reversering av tidligere satsinger på 1,8 mill. kroner. Tidligere bevilgning til oppgradering av tilfluktsrom i drift er flyttet til investering og til rammeområde kommunedirektør, staber og folkevalgte.

Tønsberg kommune har en forventet vekst i innbyggertall på ca. 0,9 prosent per år, og det forventes ca. 400 nye boliger etablert i kommunen pr år, med tilhørende infrastruktur. Denne utviklingen

representerer en oppgavevekst som det ikke er funnet rom for å kompensere i dette budsjettforslaget. Videre er det på enkelte områder et vedlikeholdsetterslep, og forventet utvikling i klima vil ytterligere øke behovet for vedlikehold av bygningsmasse og infrastruktur. Oppgaveveksten må løses innenfor gjeldene økonomiske rammer, samt med en foreslått total reduksjon av ramme på 17,0 mill. pr år i 2028. (Beløpet inneholder innsparinger i gjeldende økonomiplan på 3,7 mill. kroner). Det jobbes iherdig for å løse dette med så små konsekvenser som mulig for tjenestetilbudet. Det må likevel påregnes noe redusert kvalitet og omfang, samt økning i brukerbetaling på enkelte områder. Slike justeringer og endringer vil bli behandlet i egne saker.

Det er satt i gang tiltak for å redusere tomgangstid i kommunale utleieboliger, blant annet ved raskere befaringer, større krav til leverandører på leveringstid og redusert oppussing mellom leietakere i kommunale utleieboliger. Husbankens dataprogram KOBO er tatt i bruk for å lette søknad- og tildelingsprosess og gi bedre oversikt over tomgangstid.

Gjennom nye rammer for dekningsgrad innen heldøgns bemannede institusjonsplasser, vil det nå startes opp revidering av utbyggingsplaner, hvor tilrettelegging for omsorgsboliger vil øke.

Det jobbes gjennom «Byggeløftet» både for å øke kvaliteten på behandlingen, samtidig som man skal tilpasse seg en hverdag med reduserte gebyrinntekter. På grunn av generell nedgang i store prosjekter innen byggeaktivitet utgjør det en forventet nedgang i gebyrinntekter.

Investeringer

Nye formålsbygg

Budsjettforslaget legger opp til bygging på følgende anlegg i 2025:

Presterød barneskole, Hedrumsgate, hjelpemiddellageret.

Det er foreslått rammer for videre planlegging for utbygging på følgende anlegg:

Vear Ungdomsskole, Eiktunet omsorgsboliger, Træleborg omsorgsboliger, Oldsrød omsorgsboliger, , samt regulering for Barkåker flerbrukshallm, Kongsåsen og Korten

Tiltak i kommunale bygg

Det omfattende arbeidet med sprinkling og annen brannsikring av kommunale boliger fortsetter. Sprinklingsanlegg i Tønsberg kommunes boliger har slukket flere branner de siste årene og trolig også spart liv.

ENØK-arbeidet fortsetter både for å spare penger, men også mhp reduksjon av utslipp i klimabudsjettet. Det satses især på automatisering og bedre kontroll over driftstider på tekniske anlegg.

Utskifting til LED er også prioritert da det ikke lenger produseres tradisjonelle lysrør.

Det jobbes for ytterligere etablering av solceller på kommunal bygningsmasse. Planlagte bygninger i 2025 er Kirkevoll skole, og 2 til 3 anlegg til.

Det utføres en rekke tiltak på større vedlikehold og oppgraderings prosjekt, men det er fortsatt et vedlikeholdsetterslep, og det er økende.

Kommunen eier mange utleieboliger, og det er fortløpende utskiftninger av disse etter aktuelt behov. Det er især behov for boliger med flere soverom og boliger for personer med redusert boevne.

Teknisk drift uteområder

Budsjettet åpner opp for en rekke mindre tiltak innen park, lekeplasser og friluftsliv.

En viktig prioritering er videre utskifting av veilyst til mer energivennlige løsninger. Videre er tredekke på Honnørbrygga planlagt byttet i 2025

Jevnlig oppgradering av maskinpark fortsetter, men utskiftingstakten er ikke i tråd med ambisjoner om rask endring til mer klimavennlige anleggsmaskiner.

Byrom og andre tiltak i sentrum, områdesenter og lokalsenter

Det er foreslått å videreføre handlingsplan for Re, Sem og Vear. I Tønsberg sentrum planlegges det for å opprettholde arbeidet med Byromsstrategi, Kanalen som byrom, mobilitetspunkt og tilrettelegging for sykkel. Flere av disse tiltakene inngår også i kommunens forventede egenandel til Bypakke Tønsberg.

Kommunal teknisk infrastruktur.

Asfaltprogram og oppgradering kommunale veier er foreslått videreført på nivå som i dag, det er også tiltak for trafikksikkerhet og hjertesoner. Tønsberg kommune har over år hatt en tilfredsstillende utskiftingstakt på vann og avløpsinfrastruktur som opprettholdes i dette budsjettforslaget. Arbeidet med planlegging for nitrogenrenseanlegg videreføres.

Ny svømmehall

Bevilgning i gjeldende handlingsprogram er foreslått forskjøvet utover handlingsprogramperioden 2025-2028. I investeringsoversikten vises 10 mill. kroner i investering på dette prosjektet i 2025. Dette er bevilgning fra 2024 som er forskjøvet til 2025 i perioderapporten. Midlene vil bli liggende som ubrukte lånemidler i kommunes balanse og vil kunne dekke noe av fremtidig investeringsbehov i ny svømmehall.

Ungdomshus på Revetal

Kommunedirektøren skal vurdere alternativ plassering av ungdomshus på Revetal og vil komme tilbake med egen sak i 2025. I kommunedirektørens budsjettforslag er derfor bygging av nytt ungdomshus tatt ut i handlingsprogram 2025-2028. I investeringsoversikten vises netto 19 mill. kroner i investering på dette prosjektet i 2025. Dette er bevilgning fra tidligere år som er forskjøvet til 2025 i perioderapporten og som vil kunne benyttes til en eventuell fremtidig investering.

Investeringsoversikt 2025-2028

Beløp i 1000 kr

Investering	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Plan, eiendom og teknikk	716 844	446 930	657 380	771 640
Ny investering	4 750	1 500	1 000	1 000
Bytte av treporter kilengata 24	500	500	0	0
Oppgradering diverse mestring og helse	1 000	1 000	1 000	1 000

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Utskifting av ventiler i 8 kummer til undervarmen på torvet	1 250	0	0	0
Ventilasjon på verksted kilengata 24	2 000	0	0	0
Tidligere vedtatt	712 094	445 430	656 380	770 640
Asfaltprogram	11 340	11 340	11 340	11 340
Barkåker flerbrukshall	3 000	0	40 000	37 000
Bemannede boliger Hedrumsgate - 2019	1 000	0	0	0
Bemannede omsorgsboliger Olsrød	5 146	5 000	95 000	350 000
Bidrag reguleringsamarbeid Kongsåsen D-3	-150	0	0	0
Biler og maskiner 2020	10 872	8 500	8 500	8 500
Biler, vaktmester og renhold 2021	1 720	1 400	1 400	1 400
Brannsikring boliger 2023	24 000	4 000	4 000	4 000
Brannsikring formålsbygg 2021	2 000	2 000	2 000	2 000
Brannsikring omsorgsboliger i Granatveien 2B og Temsengen 18 - sprinkling	14 800	0	0	0
Brårsenteret inkl boliger - utvendig bod for lager og lagring	1 500	0	0	0
Byromsstrategi og kanalen som byrom 2024	4 000	3 000	3 000	0
Byskogen -Ombygging/utvidelse av forsterket avdeling	2 500	0	0	0
Den magiske fabrikken linje 3 2018	-23 922	0	0	0
Effektmålere på gatelys	2 500	2 625	2 625	2 625
Effektmålere til belysning i lysløyper	500	500	0	0
Eierskap til og utvikling av nordtomten til Rygg Miljøpark 2022	1 200	0	0	0
Eik sykehjem kjøling 2021	2 000	0	0	0
ENØK kommunale bygg 2021	6 000	6 000	6 000	6 000
Forprosjekt nytt parkeringsanlegg	2 000	0	0	0
G/S-vei Bjuneveien, Bispev.-Linnestad	1 500	0	0	0
Gebyrområde VA: Vannmålere digitalisering, fornying, etterslep gamle målere.	2 000	1 000	0	0
Gjennomføring av utbyggingsavtaler 2018	3 000	0	0	0
Granatv 2 - utvendig bod for lagring og plass til lading av hjelpemidler	2 800	0	0	0
Handlingsplan Sem	3 000	1 000	1 000	1 000
Handlingsplan Vear	3 000	1 000	1 000	1 000
Hogsnesbakken - innløsning av boliger 2022-2025	300	0	0	0
Honnørbygga tredekke	4 000	0	0	0
Jarberg, Heianveien G/S-vei	3 000	0	0	0
Kai på Kaldnes ved gangbrua	400	400	0	0
Kjøp av boliger til flyktninger og vanskeligstilte på boligmarkedet 2024	8 000	8 000	8 000	8 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte - ikke selvfinansierende 2024	5 000	5 000	5 000	5 000

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Kjøp/salg eiendomsutvikling	-19 400	-8 200	-8 200	-10 000
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 900	0	0	0
Ladestasjoner elbiler 2017	1 721	0	0	0
Lekeapparater i barnehager 2020	800	860	860	860
Lekeplasser gamle Re	300	315	315	315
Lekeplasser/aktivitetsplasser 2020	1 500	1 575	1 575	1 575
Maskiner og utstyr	318	0	0	0
Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser vei, g/s vei og park	4 060	0	0	0
Midtløkken ventilasjon/kjøling	3 000	0	0	0
Mulighetsstudie - Tinghus og egne administrasjons arealer 2020	1 568	0	0	0
Ny svømmehall (bygging)	10 000	0	0	0
Ny utedo Smørberg	250	350	350	350
Nye bysykler 2018	300	0	0	0
Nytt lekeområde i nedre bydel 2019	2 000	0	0	0
Olsgård oppgradering - ansvar 60100	7 000	0	0	0
Oppgradering diverse skoler 2022	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering kommunale bygninger	8 000	4 000	4 000	4 000
Oppgradering kommunale veier	2 200	2 200	2 200	2 200
Oppmålingsutstyr	375	0	0	0
Oppstart barnehage- og skolestruktur	1 500	0	0	0
Parkeringsautomater	590	590	590	0
Pilot innfartsparkering	2 000	0	0	0
Presterød barneskole utbygging 2016	203 405	0	0	0
Presterød skole ENØK-tiltak	5 000	0	0	0
Reguleringsplan Skallevold 65702 - 2021	18	0	0	0
Robotgulvvaskere idrettshaller	700	1 400	0	0
Robotklippere	3 472	500	500	500
Samlebevilgning VA	266 300	258 300	258 300	258 300
Sensorteknikk - alarmautomatikk i avløpssystemet	250	250	0	0
Solenergi investering	9 370	5 000	5 000	5 000
Stjerneplassen mulighetsstudie og regulering - 2016	-562	0	0	0
Tilbygg til 2 garderobes, småtrinnet Vear skole. Pålegg fra miljøretta helsevern	2 000	0	0	0
Tilrettelegging for mobiltetspunkt og delingsordning	4 000	0	0	0
Tilrettelegging økt sykkelbruk 2021	11 404	3 000	3 000	3 000
Tiltak Re sentrum	1 750	750	750	0
Trafikksikkerhetsarbeid hjertesoner og annet	1 250	1 000	0	0
Trafikksikkerhetstiltak	1 750	2 000	2 000	2 000
Trespunt gjestehavn	500	0	0	0
Træleborg barnehage vognskur 2021	600	0	0	0
Træleborg omsorgsboliger 2019	9 010	50 000	90 000	3 400
Ulvikv 11-15 - Bemannede boliger - utvendig lagringsplass	900	0	0	0

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Ungdomshus Revetal	19 000	0	0	0
Utredning av parkeringsanlegg 2018	119	0	0	0
Utskifting HQL lamper skole, bhg og eldresenter	500	525	525	525
Utvidelse Eik bo og behandlingssenter - prosjektering/regulering	2 000	0	0	0
Utvidelse Re helsehus - prosjektering/regulering	2 000	0	0	0
Utvikling av Lindahlplan	1 000	8 000	0	0
Utvikling bobilparkering	1 829	750	0	0
Utvikling gjestehavn	350	750	0	0
Vear ungdomsskole (fra skolestrukturplan)	9 000	45 000	100 000	55 000
Veglys fornying 2021	1 500	1 575	1 575	1 575
Veglys råtekontroll 2021	1 500	1 575	1 575	1 575
Ventilasjonsanlegg Kilengata 24	6 091	0	0	0
Ventilasjonsanlegg Teie hovedård, kulturskolen	4 000	0	0	0
Vognskur barnehager 2022	3 100	1 600	1 600	1 600

Tabellen viser netto investeringer (uten moms/momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Satsingsområder

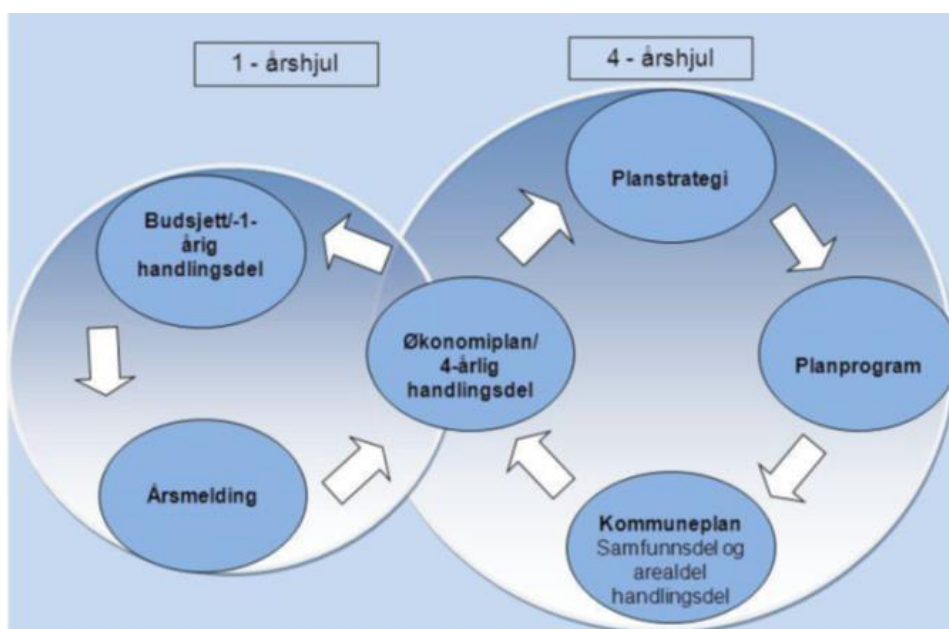
Kommuneplanens handlingsdel er en sentral del av kommunens plan- og styringssystem. Øverst i planhierarkiet er kommuneplanens samfunnsdel. Denne angir mål og strategier for kommunens satsninger og utvikling de neste 12 årene. For å nå disse målene, må den følges opp av tiltak. Det er disse tiltakene vi finner i handlingsdelen. Med andre ord, skal handlingsdelens tiltak bygge opp under strategiene for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

I kommuneplanens samfunnsdel er det angitt noen satsingsområder som gjenspeiler hvilken retning vi ønsker at kommunen skal gå. Denne igjen bygger på kommunens misjon «Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Retningene i kommuneplanen er: Trygge oppvekstmiljø, klima- og miljøvennlig vekst og utvikling, helsefremmende og inkluderende stedsutvikling, innovasjon og samskaping samt kommunen som organisasjon. I tillegg består kommuneplanen av en arealstrategi som skal legge føringer for kommuneplanens arealdel.

Mens kommuneplanens mål og strategier ble utarbeidet i et samspill mellom interne arbeidsgrupper og en omfattende innbyggerinvolvering, er handlingsdelens tiltak mer internt styrt. Her har kommunens virksomheter sett på hvordan de med sine ressurser og kompetanse kan støtte opp under kommuneplanens mål. Det er likevel noen spor etter innbyggerinvolveringen. Selv om innbyggere, lag og foreninger først og fremst skulle se på kommunens mål og strategier, kom det mange gode innspill som hadde preg av tiltak. Disse er vurdert og hensyntatt i handlingsdelen på lik linje som innspill gjennom øvrige planer som bygger på kommuneplanen er vurdert.

Handlingsdelen har en 4- års horisont, men revideres av kommunestyret hvert år. Handlingsdelen sørger for at det er en link mellom kommuneplanen og økonomiplanen.

Figuren under viser sammenhengen i det kommunale plansystemet.

Verdier

Samarbeid, nytenking, trygghet og bærekraft

- formulert i setningen: “Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune”.

Kommunestyret har vedtatt at kommuneplanen skal revideres i denne perioden, og planprogram er sendt på høring. I planstrategien er det vedtatt at det skal gjennomføre en begrenset revisjon av samfunnsdelen. Revisjonen skal bidra til tydeligere mål og strategier for løpende tjenesteproduksjon og at gjeldende arealstrategier får egne strategier for fornybar energi og transformasjonsområder i randsonen av bysentrum. I henhold til fremdriftsplan skal ny kommuneplan (samfunnsdel) vedtas november 2025.

Kommunedirektørens oppdrag for å nå målene i kommuneplanen

For å nå kommunens målsettinger i kommuneplanen vil kommunedirektøren i neste periode (2025-2028) arbeide etter følgende strategier:

Kommunedirektøren har gitt følgende oppdrag til kommunalområdene:

Oppdrag	Beskrivelse
Samfunnsutvikler	
Kommunen skal sammen med næringslivet og innbyggerne redusere klimautslipp	Tønsberg skal redusere klimautslippene med 60% innen 2030, men ligger langt etter dette målet. Kommunen som samfunnsutvikler, drifter og innkjøper skal være en pådriver, koordinator, tilrettelegger og samarbeide med befolkning og næringsliv for å redusere klimagassutslipp. Kommunen skal gå foran som et godt eksempel og bidra til å modne lokalt leverandørmarked.
Klimahensyn skal vurderes i alle relevante kommunale beslutninger	I alle beslutninger som medfører bruk av ressurser, skal tiltakene gjennomføres på en klimavennlig måte. Alt kommunens foretar seg har en eller annen form for ressursbruk.

Videreutvikle tiltak som skal bedre folkehelsen	For å redusere fremtidig behov for helsetjenester, er det sentralt å bedre folkehelsen til kommunens innbyggere. Fysisk aktivitet, kosthold og sosiale relasjoner styrker folkehelsen. Det finnes tiltak, men tilgjengeligheten kan økes. Holdningsskapende arbeid er også viktig for at innbyggerne skal ta mer hensyn til egen helse.
Utvikle boliger for unge og barnefamilier som på grunn av økonomi ikke får mulighet til å eie sitt eget hjem	Boligprisene er høye, noe som medfører at mange, spesielt unge ikke får mulighet til eie sin egen bolig. Kommunen må bruke tiltakene i Boligplanen aktivt. Det skal også utvikles trygge leiealternativer.
Strategisk samarbeid med frivilligheten, herunder gjennomføre tiltak i frivillighetsplanen	Vi står overfor en verden i rask endring og kommunens oppgaver er mer sammensatte og komplekse enn noensinne. Det innebærer at vi må finne nye løsninger på de utfordringene vi står overfor. Forskning viser oss at løsningene finnes ikke ett sted, men i samarbeid mellom kommune, frivillighet, innbyggere, forsknings- og kompetansemiljø og næringsliv.
Jobbe på nye måter	
Ansattes kompetanse skal brukes der det er størst behov, uavhengig av organisasjonstilhørighet	Den virksomheten den enkelte ansatte tilhører, skal ikke ensidig være førende for oppgaver de skal være med å løse. Mål og tiltak skal være førende for hvor og hvordan ansattes kompetanse skal benyttes.
Styrke fellesskapet	Det skal legges til rette for møteplasser og arrangement som fremmer sosial kontakt, samarbeid og fellesskap på tvers både internt og eksternt.
Utrede muligheten for bruk av KI og tørre ta nye muligheter i bruk	Vi må avdekke muligheter og forutsetninger for ansvarlig bruk av KI, og vurdere hvilke gevinster kommunen kan få av mer bruk av KI-baserte løsninger.
Utvikle en verktøykasse for innovasjon og endring	For å være godt rustet til å møte forventinger og oppgaver som skal løses i dag og i fremtiden, må vi jobbe på nye måter. TønsbergLøftet har fått et utviklingsansvar for innovasjonsarbeidet i kommunen, og skal se samlet på kommunens kompetanse innen innovasjon og nytenkning. I dette arbeidet er det viktig å se samlet på kommunens kompetanse og å lære av hverandre. Vi bygger derfor opp en verktøykasse for endring og innovasjon med gode eksempler som vi kan lære av fra ulike miljøer i Tønsberg kommune. Målet er å samle og videreutvikle de endringsverktøyene vi allerede bruker, samt utvikle nye. Vi har et praksisnært fokus i dette arbeidet. Hva fungerer i vår hverdag, i vår kontekst? Eierne av verktøyene er en naturlig del av et kompetansenettverk i TønsbergLØFTET.
Inkludering	
Utvikle tiltak for å motvirke og forebygge familiefattigdom	Antall familier/personer som lever i fattigdom er økende. Etter bestilling fra kommunestyret skal arbeidet mot familiefattigdom forsterkes.
Styrke kunnskapsgrunnlag om hvem som blir marginalisert i Tønsberg-samfunnet og hvilke tiltak som best fremmer	Beslutninger skal bygge på forskning, statistikk og presise definisjoner for å sikre at de rette tiltakene settes i gang, og at riktig målgruppe nås.

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

inkludering i alle aldersgrupper.	
Videreutvikle tiltak som hindrer utenforskap i alle aldere	Utenforskap er et av de store samfunnsutfordringene. Sannsynligheten for å havne i utenforskap starter ofte tidlig i livet. Tønsberg kommune skal iverksette tiltak som både forebygger utenforskap i ung alder og jobbe aktivt med å få alle i alle aldersgrupper i en aktivitet.
Sikre aktivitetstilbud som fanger alle	For å forebygge utenforskap og ensomhet skal kommunen sikre at alle har mulighet til organiserte aktiviteter. Det skal samarbeides med frivilligheten, veldedige organisasjoner og næringslivet
Bærekraftig økonomi	
Sunn kommuneøkonomi	Kommunen skal neste 4 år redusere budsjetttrammene (reelt) med 286 mill. kroner. Gjennom prosjektet «sunn kommuneøkonomi» skal legge føringer for de årlige budsjettene og neste økonomiplan.
Legge til rette for tilflytting til kommunen	Gjennom strategiene i de tre B'ene (Bo, Besøk og Bedrift) skal Tønsberg øke sin attraksjonskraft. Vi skal ha tiltak som øker både bostedsattraksjon og næringsattraksjon.
Identifisere trender, behov og muligheter	Gjennom kunnskapsinnhenting få en oversikt over hvilke tiltak som i best mulig grad når våre målsettinger for på den måten bruke våre begrensede ressurser mest mulig effektivt.
Ta i bruk hele Tønsbergtrappen, som synliggjør at tiltak i ulik grad, griper inn i folks liv med behov for helse- og omsorgstjenester.	Legge til rette for bolig- og stedsutvikling, som gjør at mennesker i alle livsfaser i størst mulig grad kan bo i egne, egnede boliger.

Mål fra kommuneplanens handlingsdel

Trygge oppvekstmiljø

Hovedmål for kommunen

1. I samhandling med barn og unge skaper Tønsberg varierte arenaer for inkludering og mangfold, mestring og aktivitet

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Trygge oppvekstmiljø	1. I samhandling med barn og unge skaper Tønsberg varierte arenaer for inkludering og mangfold, mestring og aktivitet	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 5-Likestilling mellom kjønnene 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene	T-1: I Tønsberg opplever alle barn og unge å tilhøre et inkluderende og trygt fellesskap. T-2: I Tønsberg opplever alle barn og unge like muligheter for en god oppvekt som ruster for framtida T-3: I Tønsberg opplever alle barn og unge å utvikle robust fysisk og psykisk helse og gis mulighet til å mestre livsutfordringer i sin oppvekt. T-4: I Tønsberg opplever alle barn og unge trygge nærmiljø T-5: I Tønsberg opplever alle barn å bli sett og gis trygghet og nødvendig kompetanse for framtida.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Hovedmål for kommunen

2. I Tønsberg tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at framtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling	2. I Tønsberg tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at framtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss.	3-God helse og livskvalitet 6-Rent vann og gode sanitærforhold 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst	K-1: Klimagassutslipp innenfor Tønsberg kommune er redusert med 60 %.

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
		9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene 17-Samarbeid for å nå målene	<hr/> K-2: I Tønsberg utnyttes økonomiske, materielle og naturlige ressurser på en effektiv og forsvarlig måte. <hr/> K-3: I Tønsberg er det utviklet klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger <hr/> K4: I Tønsberg ivaretas naturens økosystemer og de anvendes bærekraftig. <hr/> K-5: Tønsberg har en bærekraftig industri- og næringsutvikling

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Hovedmål for kommunen

3. I Tønsberg har vi helsefremmende hverdagsliv

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling	3. I Tønsberg har vi helsefremmende hverdagsliv	3-God helse og livskvalitet 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene	<hr/> H-1: I Tønsberg blir alle sett og verdsatt <hr/> H-2: I Tønsberg får alle brukt sine ressurser. <hr/> H-3: I Tønsberg er folk aktive, trives og kan bo hele livet. <hr/> H-4: Tønsberg har en blågrønn og kompakt by- og senterutvikling med særpreg. <hr/> H-5: I Tønsberg har vi bærekraftig matkultur og godt matvaner.

Innovasjon og samskaping

Hovedmål for kommunen

4. Tønsberg kommune har en høy kompetanse og en kultur for nytenking/innovasjon som bygger sosial - miljø og økonomisk bærekraft. I Tønsberg jobber kommunen, innbyggere, næringsliv, frivillige og kompetansemiljøer sammen for å skape fremtidens

samskapingskommune.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Innovasjon og samskaping	4. Tønsberg kommune har en høy kompetanse og en kultur for nytenking/innovasjon som bygger sosial - miljø og økonomisk bærekraft. I Tønsberg jobber kommunen, innbyggere, næringsliv, frivillige og kompetansemiljøer sammen for å skape fremtidens samskapingskommune.	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene	I-1: Tønsberg kommunes innovative tilnærming bidrar til økt kvalitet og en mer effektiv ressursutnyttelse. I-2: Tønsberg kommune har en høy digital kompetanse. I-3: Tønsberg kommune tar med eksterne og interne samarbeidspartnere på medvirkningsprosesser/samskaping på et tidlig stadium når kommunens tjenester skal utvikles.

Kommunen som organisasjon

Hovedmål for kommunen

5. Tønsberg kommune er en attraktiv arbeidsgiver hvor ansatte har kompetanse som samsvarer med de oppgaver kommunen skal løse.

Måltabell for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Kommunen som organisasjon	5. Tønsberg kommune er en attraktiv arbeidsgiver hvor ansatte har kompetanse som samsvarer med de oppgaver kommunen skal løse.	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 6-Rent vann og gode sanitærforhold 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene 17-Samarbeid for å nå målene	KO-1 Alle i kommuneorganisasjonen tilegner seg raskt ny kunnskap og innfører løsninger som skaper ny praksis. KO-2: Alle i kommuneorganisasjonen gjør hverandre gode og deler kompetanse med hverandre alik at alle ansatt mestrer, samhandler og yter sitt beste.

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
			<hr/> <p>KO-3: Lederne motiverer hver enkelt medarbeider og legger til rette for egenutvikling og læring.</p> <hr/> <p>KO-4: Organisasjonsstrukturen er tilpasset kommunens behov for utvikling og endring.</p> <hr/> <p>KO-5: Økonomiske rammer eller mangel på ressurser og verktøy hindrer oss ikke i å levere tjenester av god kvalitet eller å nå våre mål.</p> <hr/> <p>KO-6: Tønsberg kommune har ivarettatt viktige samfunnsfunksjoner og befolkningens sikkerhet og sikret disse mot menneskeskapte og naturbaserte trusler.</p>

Gebyrliste

Tønsberg og Færder bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Administrasjonsgebyr erstatningskrav	kr per faktura	209,0	218,0	9,0	4,3%

Skole

Det betales for 11 måneder i løpet av et skoleår

Det gis søskenmoderasjon på 30 % for barn nr. 2 og 50 % for barn nr. 3.

For husholdninger med elever i SFO er det en inntektsavhengig moderasjonsordning som sikrer at maksimalt 6 % av husholdningens inntekt skal gå til oppholdsbetaling i SFO.

Veiledende sats for overnattingshelg på skoler for lokale lag og foreninger er kr 8 500,-.

All overnatting i kommunale bygg faktureres etter faktiske utgifter. Det signeres egen kontrakt. Veiledende sats for overnattingshelg på skoler for lokale lag og foreninger er minimum kr 8.500,-.

Skolefritidsordning SFO - 4. trinn (gjelder skoleåret 24/25)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - annenhver uke	kr per mnd.	1 907,0	1 985,0	78,0	4,1%
b. Opphold - 2 dager per uke	kr per mnd.	1 659,0	1 727,0	68,0	4,1%
c. Opphold - 3 dager per uke	kr per mnd.	2 290,0	2 384,0	94,0	4,1%
d. Opphold - 4 dager per uke	kr per mnd.	2 921,0	3 041,0	120,0	4,1%
e. Opphold - 5 dager per uke	kr per mnd.	3 552,0	3 698,0	146,0	4,1%
f. Opphold 5 dager i uken med kun morgenplass	kr per mnd.	563,0	586,0	23,0	4,1%
g. Kost - annenhver uke	kr per mnd.	120,0	125,0	5,0	4,2%
h. Kost - 2 dager per uke	kr per mnd.	107,0	111,0	4,0	3,7%
i. Kost - 3 dager per uke	kr per mnd.	155,0	161,0	6,0	3,9%
j. Kost - 4 dager per uke	kr per mnd.	203,0	211,0	8,0	3,9%
k. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	251,0	261,0	10,0	4,0%

Skolefritidsordning SFO - 1., 2. og 3. trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - annenhver uke	kr per mnd.	933,0	971,0	38,0	4,1%
b. Opphold - 5 dager per uke	kr per mnd.	1 605,0	1 671,0	66,0	4,1%
c. Opphold - 12 timer gratis kjernetid	kr per mnd.	0	0	0	0%
d. Kost - annenhver uke	kr per mnd.	120,0	125,0	5,0	4,2%
e. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	251,0	261,0	10,0	4,0%
f. Kost - 12 timers gratis kjernetid	kr per mnd.	251,0	261,0	10,0	4,0%

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - 2 dager per uke - 50 pst. av full plass	kr per mnd.	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0%
b. Opphold - halv plass - 60 pst. av full sats	kr per mnd.	1 200,0	1 200,0	0,0	0,0%
c. Opphold - 3 dager per uke - 70 pst. av full sats	kr per mnd.	1 400,0	1 400,0	0,0	0,0%
d. Opphold - 4 dager per uke - 90 pst. av full sats	kr per mnd.	1 800,0	1 800,0	0,0	0,0%
e. Opphold - 5 dager per uke - 100 pst. av full sats	kr per mnd.	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0%
f. Kost - 2 dager per uke	kr per mnd.	137,0	143,0	6,0	4,4%
g. Kost - halv plass	kr per mnd.	171,0	178,0	7,0	4,1%
h. Kost - 3 dager per uke	kr per mnd.	205,0	213,0	8,0	3,9%
i. Kost - 4 dager per uke	kr per mnd.	273,0	284,0	11,0	4,0%
j. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	342,0	356,0	14,0	4,1%

Kommunen følger makspris som fastsettes av Stortinget. Makspris fra 1.1.2024 videreføres i 2025.

Det betales for 11 måneder i løpet av et barnehageår.

Søskenmoderasjon. 30% barn nummer to, gratis for barn nummer tre.

For husholdninger med redusert betalingsevne finnes det en inntektsavhengig ordning for redusert foreldrebetaling som sikrer at maksimalt 6 pst. av husholdningens inntekt skal gå til oppholdsbetaling i barnehage.

Barn over 2 år som bor i husholdninger med lav inntekt har krav på 20 timers gratis oppholdstid per uke.

Egenbetaling Mestring og Helse

Den maksimale egenandelen for inntekt under 2G, korttidsopphold på institusjon og dag/nattopphold vedtas av Stortinget i statsbudsjettet og står i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Satsen justeres etter Rundskriv I-1/2025 om endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester som mottas i desember.

G = Grunnbeløp i folketrygden. Satsen justeres 01.05 hvert år. Sats pr 01.05.2024 er kr 124 028 pr år/10 335,7 pr mnd.

Egenbetaling for praktisk bistand er maks 8 timer pr mnd.

Hjemmetjenester - praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Inntekt 2G - 3G	kr per time	171,0	178,0	7,0	4,1%
Inntekt 3G - 4G	kr per time	318,0	331,0	13,0	4,1%
Inntekt 4G - 5G	kr per time	452,0	471,0	19,0	4,2%
Inntekt 5G og høyere	kr per time	536,0	558,0	22,0	4,1%
Inntekt inntil 2G	kr per mnd.	230,0	240,0	10,0	4,3%

Sykehjem, helsehus og omsorgsboliger

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Dagaktivitet for personer med demens	kr per dag	190,0	198,0	8,0	4,2%
Forbruksvarer lintøy	kr per mnd.	343,0	357,0	14,0	4,1%
Forbruksvarer omsorgsboliger	kr per mnd.	90,0	94,0	4,0	4,4%
Korttidsopphold sykehjem	kr per døgn	193,0	200,0	7,0	3,6%
Kostpenger omsorgsboliger	kr per mnd.	3 671,0	3 822,0	151,0	4,1%
Langtidsopphold sykehjem. Individuell fastsetting basert på Skattemelding.	kr per mnd.				
Opphold dagsenter	kr per dag	110,0	115,0	5,0	4,5%

Trygghetsalarmer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Trygghetsalarm	kr per mnd.	615,0	640,0	25,0	4,1%

Salg av mat

Re helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Menyvalg middag fra kr 120,- til kr 200,-	kr per stk.				

Sykehjem og helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Lunsj til besøkende	kr per stk.	57,0	59,0	2,0	3,5%

Frisør

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Hårbehandling fra kr 200,- til kr 1 770,-	kr per stk.				

Fotterapi

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Fotterapi fra kr 520,- til kr 830,-	kr per stk.				

Frisklivssentralen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Friskliv gruppe, deltakelse 1 x per uke	kr per kurs	541,0	563,0	22,0	4,1%
Friskliv gruppe, deltakelse 2 x per uke	kr per kurs	866,0	902,0	36,0	4,2%
Friskliv hverdagsglede kurs	kr per kurs	324,0	300,0	-24,0	-7,4%
Gruppe fysioterapi, fallforebyggende gruppe	kr per kurs	541,0	563,0	22,0	4,1%

Diverse gebyrer - Mestring og helse

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Aktivitetssenter - dessert/suppe	kr per stk.	37,0	39,0	2,0	5,4%
Aktivitetssenter – frokost	kr per stk.	37,0	39,0	2,0	5,4%
Aktivitetssenter - middag	kr per stk.	92,0	96,0	4,0	4,3%
Dagaktivitet – lunsj	kr per stk.	35,0	36,0	1,0	2,9%
Terapiridning	kr per time	100,0	250,0	150,0	150,0%
Transport dagsenter	kr per dag	67,0	70,0	3,0	4,5%

Hogsnes helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Leie pårørende leilighet	kr per døgn	400,0	416,0	16,0	4,0%

Salg av mat - institusjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Dagsenter for personer med demens - middag	kr per stk.	90,0	94,0	4,0	4,4%

Utleie idrettsanlegg

- Idrettshall 40x20m - Tønsberg idrettshall, Semsbyen idrettshall, Vearhallen, Slagenhallen (gjelder 1/3 hall), Ramneshallen, Vålehallen og Revetalhallen.
- Idrettshall 35x20m - Eik idrettshall (gjelder 1/2 hall), Vearhallen (4/5 hall).
- Idrettshall 24x16m - Barkåker idrettshall, Sandeåsen idrettshall, Messhall A - idrettshall, Messehall.

Innenbys organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	438,0	456,0	18,0	4,1%
Basseng – opplæring	kr per time	260,0	271,0	11,0	4,2%
Basseng – Revetal	kr per time	364,0	379,0	15,0	4,1%
Basseng 25m	kr per time	475,0	494,0	19,0	4,0%
Fotball kunstgressbane 11er – trening	kr per time	201,0	209,0	8,0	4,0%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	201,0	209,0	8,0	4,0%
Gymsal	kr per time	191,0	199,0	8,0	4,2%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	294,0	306,0	12,0	4,1%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	353,0	367,0	14,0	4,0%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	438,0	456,0	18,0	4,1%
Ishall 60x26m	kr per time	678,0	706,0	28,0	4,1%
Kampsportsal	kr per time	294,0	306,0	12,0	4,1%
Kiosk/cafe	kr per time	178,0	185,0	7,0	3,9%
Klatreanlegg – innendørs	kr per time	294,0	306,0	12,0	4,1%
Samfunnssal	kr per time	294,0	306,0	12,0	4,1%
Skøytearena – utendørs	kr per time	222,0	231,0	9,0	4,1%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	294,0	306,0	12,0	4,1%
Ungdomsklubb	kr per time	340,0	354,0	14,0	4,1%

Utenbys organisasjoner og privatpersoner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	668,0	695,0	27,0	4,0%
Basseng – opplæring	kr per time	535,0	557,0	22,0	4,1%
Basseng – Revetal	kr per time	727,0	757,0	30,0	4,1%
Basseng 25m	kr per time	986,0	1 026,0	40,0	4,1%
Fotball kunstgressbane 11er – trening	kr per time	304,0	316,0	12,0	3,9%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	304,0	316,0	12,0	3,9%
Gymsal	kr per time	382,0	398,0	16,0	4,2%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	590,0	614,0	24,0	4,1%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	555,0	578,0	23,0	4,1%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	668,0	695,0	27,0	4,0%
Ishall 60x26m	kr per time	1 101,0	1 146,0	45,0	4,1%
Kampsportsal	kr per time	555,0	578,0	23,0	4,1%
Kiosk/cafe	kr per time	256,0	266,0	10,0	3,9%
Klatreanlegg – innendørs	kr per time	555,0	578,0	23,0	4,1%
Samfunnssal	kr per time	555,0	578,0	23,0	4,1%
Skøytearena – utendørs	kr per time	337,0	351,0	14,0	4,2%
Skøytearena – utendørs	kr per time	585,0	609,0	24,0	4,1%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	555,0	578,0	23,0	4,1%
Ungdomsklubb	kr per time	525,0	547,0	22,0	4,2%

Bedrifter/offentlige institusjoner/skoler/private skoler

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	1 160,0	1 208,0	48,0	4,1%
Basseng – opplæring	kr per time	758,0	789,0	31,0	4,1%
Basseng 25m	kr per time	1 646,0	1 713,0	67,0	4,1%
Fotball kunstgressbane 11er – trening	kr per time	530,0	552,0	22,0	4,2%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	530,0	552,0	22,0	4,2%
Gymsal	kr per time	536,0	558,0	22,0	4,1%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	878,0	914,0	36,0	4,1%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	945,0	984,0	39,0	4,1%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	1 160,0	1 208,0	48,0	4,1%
Ishall 60x26m	kr per time	1 894,0	1 972,0	78,0	4,1%
Kampsportsal	kr per time	711,0	740,0	29,0	4,1%
Kiosk/cafe	kr per time	416,0	433,0	17,0	4,1%
Klatreanlegg – innendørs	kr per time	711,0	740,0	29,0	4,1%
Samfunnssal	kr per time	711,0	740,0	29,0	4,1%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	711,0	740,0	29,0	4,1%
Ungdomsklubb	kr per time	651,0	678,0	27,0	4,1%

Kommersielle arrangementer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	1 275,0	1 327,0	52,0	4,1%
Basseng – opplæring	kr per time	835,0	869,0	34,0	4,1%
Basseng 25m	kr per time	1 811,0	1 885,0	74,0	4,1%
Fotball kunstgressbane 11er – trening	kr per time	582,0	606,0	24,0	4,1%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	582,0	606,0	24,0	4,1%
Gymsal	kr per time	585,0	609,0	24,0	4,1%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	1 200,0	1 249,0	49,0	4,1%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	1 053,0	1 096,0	43,0	4,1%
Idrettshall 40x20m -*1	kr per time	1 275,0	1 327,0	52,0	4,1%
Ishall 60x26m	kr per time	2 115,0	2 202,0	87,0	4,1%
Kampsportsal	kr per time	791,0	823,0	32,0	4,0%
Kiosk/cafe	kr per time	467,0	486,0	19,0	4,1%
Klatreanlegg – innendørs	kr per time	791,0	823,0	32,0	4,0%
Samfunnssal	kr per time	791,0	823,0	32,0	4,0%
Skøytearena – utendørs	kr per time	644,0	670,0	26,0	4,0%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	791,0	823,0	32,0	4,0%
Ungdomsklubb	kr per time	749,0	780,0	31,0	4,1%

Tønsberg gressbane

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2. divisjon	kr per kamp	6 628,0	6 900,0	272,0	4,1%
3.-8. divisjon	kr per kamp	1 865,0	1 941,0	76,0	4,1%
Aldersbestemte lag	kr per kamp	399,0	415,0	16,0	4,0%
Landskamper o.l.	egne avtaler				
OBOS-ligaen (1.divisjon)	kr per kamp	17 989,0	18 727,0	738,0	4,1%
Private/bedrifter/kommersielt	kr per kamp	1 865,0	1 941,0	76,0	4,1%
Reklamerettigheter Tønsberg gressbane	kr per kamp	65 294,0	67 971,0	2 677,0	4,1%
Tippeliga/Toppserien	kr per kamp	43 772,0	45 567,0	1 795,0	4,1%

Svømmehall

Tønsberg

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Halv-sesongkort barn u/16 år og uføre	kr per kort	868,0	904,0	36,0	4,1%
Halv-sesongkort voksen/pensjonist	kr per kort	1 619,0	1 685,0	66,0	4,1%
Hel-sesongkort barn u/16 år og uføre	kr per kort	1 619,0	1 685,0	66,0	4,1%
Hel-sesongkort voksen/pensjonist	kr per kort	2 999,0	3 122,0	123,0	4,1%
Inngang bad barn u/16 år og uføre	kr per bad	58,0	60,0	2,0	3,4%
Inngang bad u/16 år bedriftsavtale	kr per bad	52,0	54,0	2,0	3,8%
Inngang bad voksen – bedriftsavtale	kr per bad	71,0	74,0	3,0	4,2%
Inngang bad voksen/pensjonist	kr per bad	88,0	92,0	4,0	4,5%
Klippekort 10 bad, barn u/16 år og uføre	kr per kort	372,0	387,0	15,0	4,0%
Klippekort 10 bad, voksne/pensjonist/bedrift	kr per kort	727,0	757,0	30,0	4,1%
Klippekort 20 bad, barn u/16 år og uføre	kr per kort	727,0	757,0	30,0	4,1%
Personell (minimum 2 timer)	kr per bad	572,0	595,0	23,0	4,0%
RFID-kort (elektronisk adgangskort for periodekort)	kr per kort	58,0	60,0	2,0	3,4%

Revetal

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Inngang bad barn u/16 år	kr per bad	41,0	43,0	2,0	4,9%
Inngang bad voksen	kr per bad	58,0	60,0	2,0	3,4%

Støperiet

Retningslinjer for bruk av Støperiet

- Arrangør må selv ha nødvendig kvalifisert personell til stede.
- Ved bruk av Støperiets tekniske utstyr må det være minst en tekniker som er sertifisert av Støperiet til stede og som lønnes av Tønsberg kommune.
- Minimum antall timer for en tekniker er 8 timer.
- Minimum antall timer per person for 2 personer å rigge scene er 4 timer nedrigg og 4 timer opprigg.
- Arrangør er selv ansvarlig for skjenking og nødvendig vakthold.
- Andel omsetning er basert på billettinntekter fratrukket billettavgift, og må vurderes i hvert tilfelle.
- Ved avlysning eller avbestilling av kontraktsfestet arrangement faktureres avbestillingsgebyr etter følgende satser:

Mindre enn 8 uker før: 25 pst. av leiesum.

Mindre enn 4 uker før: 50 pst. av leiesum.

Mindre enn 2 uker før: 100 pst. av leiesum.

Leietider som ikke blir benyttet og som ikke er avbestilt, faktureres det full leie for.

- Leietakerne er selv ansvarlig for å sette frem og rydde vekk utstyr med mindre det er gjort avtale om noe annet.
- Leietaker er ansvarlig for å avvikle arrangementet i hht. gjeldene lover og regler, samt gjennomføre nødvendige ROS analyser og innhente nødvendige tillatelser fra aktuelle myndigheter.
- Arrangør er selv ansvarlig for å rydde og klargjøre lokalene for vask.
- Dersom lokalene ikke er tilfredsstillende ryddet eller klargjort for vask, faktureres det minimum 2 timer for dette.
- All skjenking, også i garderober og oppholdsrom, skal avsluttes senest kl. 02.00.

Støperiet - pris inkl. bar/kafe

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Event/fest/russekro	kr per dag	27 344,0	28 465,0	1 121,0	4,1%
Event/fest/russekro – riggedag	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Internleie i Tønsberg kommune	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Lokale lag, foreninger og kulturskoler	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%
Preproduksjoner	kr per dag	6 961,0	7 246,0	285,0	4,1%
Privat fest	kr per dag	13 672,0	14 233,0	561,0	4,1%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid	kr per dag	8 149,0	8 483,0	334,0	4,1%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid - riggedag hvis ledig	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Timepris personell kr 594,-. 50 pst. tillegg kl. 24-06. kr 858,-.					
Utenbys foreninger	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Åpne kulturarr. - riggedag og øvelser hvis ledig	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Åpne kulturarrangementer. Pris per dag eller ev. 20 pst. av billettsalg - må avtales på forhånd	kr per dag	10 197,0	10 615,0	418,0	4,1%

Støperiet - teknikk, lys og lyd - uten tekniker

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Event/fest/russekro	kr per dag	6 961,0	7 246,0	285,0	4,1%
Internleie i Tønsberg kommune	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%
Lokale lag, foreninger og kulturskoler	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%
Privat fest	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%
Utenbys foreninger	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%
Åpne kulturarr. - riggedag og øvelser hvis ledig	kr per dag	2 146,0	2 234,0	88,0	4,1%
Åpne kulturarrangementer. Pris per dag eller ev. 20 pst. av billettsalg - må avtales på forhånd	kr per dag	4 307,0	4 484,0	177,0	4,1%

Haugarock

Haugarock - medlemmer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Etter nyttår	kr per person	757,0	788,0	31,0	4,1%
Medlemskontingent over 20 år	kr per person	0,0	2 700,0	2 700,0	0,0%
Medlemskontingent under 20 år	kr per person	1 297,0	1 350,0	53,0	4,1%

Haugarock - ikke medlemmer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Leie av Haugarock til eksternt arrangement	kr per dag	4 191,0	4 363,0	172,0	4,1%
Leie av sanganlegg	kr per dag	323,0	336,0	13,0	4,0%
Leie Haugarock lag og foreninger	kr per dag	1 259,0	1 311,0	52,0	4,1%
Timepris personell: kr 594,-. Minimum 2 timer					
Øving i konsertsal	kr per dag	1 259,0	1 311,0	52,0	4,1%
Øvingsrom	kr per time	198,0	206,0	8,0	4,0%

Haugarock - ikke medlemmer - teknikk

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Backline	kr per dag	1 259,0	1 311,0	52,0	4,1%
Leie av Haugarock til eksternt arrangement	kr per dag	2 212,0	2 303,0	91,0	4,1%
Leie Haugarock lag og foreninger	kr per dag	1 259,0	1 311,0	52,0	4,1%
Timepris personell: kr 594,-. Minimum 2 timer					
Øving i konsertsal	kr per dag	1 259,0	1 311,0	52,0	4,1%

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Elevplass	kr per år	3 963,0	4 125,0	162,0	4,1%
Instrumentleie	kr per år	745,0	776,0	31,0	4,2%

- Det gis 30 pst. moderasjon fra og med plass nr. 2.
- Inntektsgradert sats når familiens samlede inntekt er under kr 550.000,-: kr 2.887,50,- per år.
- Friplass kan gis når familiens samlede inntekt er under kr 247.000,-.

Læringscenter

Priser gjelder for de som ikke har rett til gratis opplæring eller prøver.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Norsk kurs - dagkurs 276 timer	kr per kurs	18 768,0	19 596,0	828,0	4,4%
Norsk kurs - kveldskurs 90 timer	kr per kurs	6 570,0	6 840,0	270,0	4,1%
Norsk kurs – nettkurs	kr per time	78,0	81,0	3,0	3,8%
Prøve - norsksprøve muntlig	kr per prøve	1 000,0	1 100,0	100,0	10,0%
Prøve - norsksprøve skriftlig	kr per prøve	1 000,0	1 100,0	100,0	10,0%
Prøve – samfunnskunnskap	kr per prøve	700,0	800,0	100,0	14,3%
Prøve – statsborgerskap	kr per prøve	1 000,0	1 100,0	100,0	10,0%

Kommunaltekniske gebyrer - selvkostområder

Oversikten gjelder priser for normalhusholdning basert på stipulert forbruk, 71-300m², og 200m³. Beløpene er inkl. mva på 25 pst. Dersom forslag til statsbudsjett vedtas med redusert sats for mva for vann og avløp vil dette innarbeides i endelig gebyroversikt.

1 Normalhusholdning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
1a) Fastledd avløp	kr per år	2 688,0	2 841,0	153,0	5,7%
1b) Avløpsgebyr bolig 71-300m ²	kr per år	6 108,0	6 658,0	550,0	9,0%
1c) Fastledd vann	kr per år	1 363,0	1 509,0	146,0	10,7%
1d) Vanngesbyr bolig 71-300m ²	kr per år	3 798,0	4 375,0	577,0	15,2%
1e) Standard renovasjon	kr per år	3 430,0	3 688,0	258,0	7,5%
1f) Tilsyn- og feiegebyr	kr per år	492,0	521,0	29,0	5,9%

2 Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2a) Vanngesbyr - Fastledd (bolig og andre bygg)	kr per boenhet/bruksenhet	1 363,0	1 509,0	146,0	10,7%
2b) Vanngesbyr bolig 0-70 m ²	kr per boenhet	2 848,0	3 281,0	433,0	15,2%
2c) Vanngesbyr bolig 71 -300 m ²	kr per boenhet	3 798,0	4 375,0	577,0	15,2%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring
		2024	2025	i kr	i %
2d) Vanngesbyr bolig 301m ² -og over	kr per boenhet	5 696,0	6 563,0	867,0	15,2%
2e) Vanngesbyr vannmåler	kr per m ³	18,99	21,88	2,89	15,22%
2f) Vanngesbyr andre bygg 0-300m ²	kr per bruksenhet	3 798,0	4 375,0	577,0	15,2%
2g) Vanngesbyr andre bygg 301m ² og over	kr per bruksenhet	5 696,0	6 563,0	867,0	15,2%
2h) Midlertidige gebyrer vann pr bolig opp til 3 boenheter/seksjoner- 1 fastledd		1 363,0	1 509,0	146,0	10,7%
2i) Midlertidige gebyrer vann pr. bolig fom. 4 boenheter/seksjoner- 4 fastledd		5 450,0	6 035,0	585,0	10,7%
2j) Midlertidige gebyrer vann andre bygg- 4 fastledd		5 450,0	6 035,0	585,0	10,7%

3 Avløp

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring
		2024	2025	i kr	i %
3a) Avløpsgebyr - Fastledd (bolig og andre bygg)	kr per boenhet/bruksenhet	2 688,0	2 841,0	153,0	5,7%
3b) Avløpsgebyr bolig 0-70 m ²	kr per boenhet	4 581,0	4 994,0	413,0	9,0%
3c) Avløpsgebyr bolig 71 -300 m ²	kr per boenhet	6 108,0	6 658,0	550,0	9,0%
3d) Avløpsgebyr bolig 301m ² -og over	kr per boenhet	9 161,0	9 987,0	826,0	9,0%
3e) Avløpsgebyr vannmåler	kr per m ³	30,54	33,29	2,75	9,00%
3f) Avløpsgebyr andre bygg 0-300m ²	kr per bruksenhet	6 107,0	6 658,0	551,0	9,0%
3g) Avløpsgebyr andre bygg 301m ² og over	kr per bruksenhet	9 161,0	9 987,0	826,0	9,0%
3h) Midlertidige gebyrer avløp pr bolig opp til 3 boenheter/seksjoner- 1 fastledd		2 688,0	2 841,0	153,0	5,7%
3i) Midlertidige gebyrer avløp pr. bolig fom. 4 boenheter/seksjoner- 4 fastledd		10 750,0	11 365,0	615,0	5,7%
3j) Midlertidige gebyrer avløp andre bygg- 4 fastledd		10 750,0	11 365,0	615,0	5,7%

4 Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring i	Endring i
		2024	2025	kr	%
4a) Renovasjon standard - 140l restavfall, 140 l matavfall, 140 l glass- og metallemballasje, 140 l papp og papir, plastemballasje i sekk	kr per boenhet	3 430,0	3 688,0	258,0	7,5%
4b) Renovasjon standard- rabatt fellesløsning, 15% på standard abonnement	kr per boenhet				
4c) Renovasjon standard- rabatt delt standardvolum, 35% på standard abonnement	kr per boenhet				
4d) Renovasjon standard - rabatt redusert restavfallsvolum. God kildesortering belønnes. Benyttes for 80 l beholder	kr per boenhet	-1 800,0	-1 800,0	0,0	0,0%
4e) Renovasjon- tillegg volum restavfall	kr per antall	1 800,0	1 800,0	0,0	0,0%
4f) Renovasjon- tillegg bleier restavfall, småbarnavtale - (frem til barnet fyller 3 år)	kr per antall	500,0	500,0	0,0	0,0%
4g) Renovasjon -leie 240 l - beholder for plastemballasje	kr per antall	400,0	400,0	0,0	0,0%
4h) Renovasjon -leie 360 l - beholder for plastemballasje* gebyr splittes pr andel av Vesar ved flere i samarbeid	kr per antall	500,0	500,0	0,0	0,0%
4i) Renovasjon -leie 660 l - beholder for plastemballasje* gebyr splittes pr andel av Vesar ved flere i samarbeid	kr per antall	700,0	700,0	0,0	0,0%
4j) Renovasjon -leie 660l og 1000l beholder for plastemballasje - gratis for store fellesløsninger og borettslag, dvs. fra 4 boenheter og oppover	kr per antall	0,0	0,0	0,0	0,0%
4k) Renovasjon- beholder for matavfall, økt volum. God kildesortering belønnes	kr per antall	0,0	0,0	0,0	0,0%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
4l) Renovasjon -beholder for papp og papir, økt volum. God kildesortering belønnes	kr per antall	0,0	0,0	0,0	0,0%
4m) Renovasjon -beholder for glass- og metallemballasje, økt volum. God kildesortering belønnes	kr per antall	0,0	0,0	0,0	0,0%
4n) Renovasjon -hageavfallssekker, rull med 15 stk.	kr per antall	125,0	125,0	0,0	0,0%
4o) Renovasjon -hageavfall, enkelthenting	kr per henting	450,0	450,0	0,0	0,0%
4p) Renovasjon -grovavfall, enkelthenting	kr per henting	650,0	650,0	0,0	0,0%
4q) Renovasjon- restavfall, ekstra sekker (5 sekker per rull)	kr per rull	450,0	500,0	50,0	11,1%
4r) Renovasjon- ekstra tømming utenfor oppsatt rute	kr per henting	1 250,0	1 250,0	0,0	0,0%
4s) Renovasjon- gangtillegg inntil 15 m * Krever skriftlig søknad og befarung. Gjelder ikke beholdere på 4 hjul	kr per boenhet	2 250,0	2 250,0	0,0	0,0%
4t) Renovasjon- gangtillegg inntil 20 m * Krever skriftlig søknad og befarung. Gjelder ikke beholdere på 4 hjul	kr per boenhet	3 000,0	3 000,0	0,0	0,0%
4u) Renovasjon- gangtillegg inntil 25 m * Krever skriftlig søknad og befarung. Gjelder ikke beholdere på 4 hjul	kr per boenhet	3 750,0	3 750,0	0,0	0,0%
4v) Sommerrenovasjon - gjelder fritidsboliger. 140l restavfall, 140 l matavfall, 140 l glass- og metallemballasje, 140 l papp og papir, plastemballasje i sekk	kr per boenhet	2 573,0	2 766,0	193,0	7,5%
4w) Sommerrenovasjon - rabatt fellesløsning, 15% på sommerrenovasjon	kr per boenhet				
4x) Sommerrenovasjon - rabatt delt standardvolum, 35% på standard abonnement	kr per boenhet				
4y) Sommerrenovasjon - rabatt redusert restavfallsvolum. God kildesortering belønnes. Benyttes for 80 l beholder	kr per boenhet	-1 800,0	-1 800,0	0,0	0,0%
4z) Sommerrenovasjon - tillegg volum restavfall	kr per boenhet	1 800,0	1 800,0	0,0	0,0%

5 Slam

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
5a) Miljøgebyr* fritatt mva.	kr per stk.	800,0	800,0	0,0	0,0%
5b) Slam - private renseanlegg og utslipp	kr per år	782,0	1 251,0	469,0	60,0%
5c) Tett tank mindre enn eller lik 6m ³ - private renseanlegg og utslipp	kr per tømming	1 565,0	2 503,0	938,0	59,9%
5d) Minirensanlegg mindre enn eller lik 6m ³ - private renseanlegg og utslipp	kr per tømming	1 174,0	1 877,0	703,0	59,9%
5e) Tillegg tett tank og minirensanlegg over 6m ³ - private renseanlegg og utslipp	kr per tømming	231,0	370,0	139,0	60,2%

6 Feiing

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
6a) Tilsyn- og feiegebyr* fritatt mva.	kr per år	492,0	521,0	29,0	5,9%

BYGGESAK

Gebyrregulativ for kommunens arbeid med bygge- og delingsøknader etter Plan- og bygningsloven § 33-1

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Saksbehandlingen som er svært enkel eller angjeldende arbeider av ubetydelig investeringsverdi kan kommunen fastsette et redusert gebyr. Gebyret som er oppgitt er minimumsgebyr.	gebyr i kr	3 515,0	3 659,0	144,0	4,1%

1 Generelt

1.1 Alle gebyrer betales til kommunekassen etter oppgave fra bygningsmyndigheten. Alle som får utført tjeneste etter dette regulativet skal betale gebyr. Ved purring påløper purregebyr etter gjeldende satser. Gebyret beregnes på det tidspunkt det fattes et vedtak. Gebyret rettes den som har underskrevet søknaden som tiltakshaver, rekvirent eller bestiller. Gebyret faktureres, som hovedregel, når vedtaket fattes eller tjenesten er levert.

1.2 Gebyrene dekker kommunens arbeid med saken og må betales selv om søknaden avslås.

1.3 Kommunen kan rekvirere sakkyndig bistand etter plan- og bygningslovens § 33-1 for tiltakshavers regning.

1.4 Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar det påfølgende år.

1.5 For tegninger og prosjekt som revideres eller endres etter at førstegangsvedtak er fattet, fastsettes et nytt gebyr på: 25% av ordinært gebyr for tiltaket som revideres (ingen endring i matrikkelen). 50% av ordinært gebyr for tiltaket som revideres (endring i matrikkelen).

1.6 Klageadgang. Når gebyret er hjemlet i PBL § 33-1 er det ikke klageadgang på gebyret i den enkelt sak.

1.7 Påbegynte saker som trekkes før vedtak: 50% av satsen for alle delegerte saker og for politiske saker hvor kommunedirektørens innstilling ikke er offentlig enda - når første tilbakemelding er gitt, 75% av satsen når kommunedirektørens innstilling i politiske saker er offentlig.

1.8 Hvis ikke annet er oppgitt, henviser areal til bruksareal.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Dersom saksbehandlingen er svært enkel eller angjeldende arbeider av ubetydelig kan kommunen fastsette et redusert gebyr.	gebyr minimum i kr	3 515,0	3 659,0	144,0	4,1%
Gebyr etter medgått tid	gebyr per time	1 550,0	1 614,0	64,0	4,1%

2 Byggesaker

2.1 Søknad etter PBL § 20-4

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.1.1a) Ett enkelt tilbygg hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 50 m ² . Tilbygget kan i tillegg være underbygget med kjeller.	gebyr i kr	12 114,0	12 611,0	497,0	4,1%
2.1.1b) Enkelt frittliggende bygning som ikke skal brukes til beboelse og hvor ikke samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 70 m ² . Inntil én etasje og kan være underbygget m/kjeller.	gebyr i kr	12 114,0	12 611,0	497,0	4,1%
2.1.2a) Oppføring av driftsbygning inntil 1000 m ² bruksareal (BRA).	gebyr i kr	12 114,0	22 999,0	10 885,0	89,9%
2.1.2b) Tilbygg til driftsbygning dersom bygningens totale areal inkludert tilbygget ikke overstiger 1000 m ² bruksareal (BRA)	gebyr i kr	12 114,0	12 611,0	497,0	4,1%
2.1.2c) Riving av driftsbygning under 100 m ²	gebyr i kr	0,0	5 200,0	5 200,0	0,0%
2.1.2d) Riving av driftsbygning over 100 m ²	gebyr i kr	0,0	13 520,0	13 520,0	0,0%
2.1.3a) Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet	gebyr i kr	0,0	12 599,0	12 599,0	0,0%
2.1.3b) Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet med etablering av hybel	gebyr i kr	0,0	18 560,0	18 560,0	0,0%
2.1.3c) Etablering av hybel uten bruksendring	gebyr i kr	0,0	12 599,0	12 599,0	0,0%
2.1.4. Mikrohush uten krav til ansvarsrett og uten innlagt VA og/eller graving/grunnarbeider	gebyr i kr	0,0	11 954,0	11 954,0	0,0%
Avholdelse av formell forhåndskonferanse	gebyr i kr	7 000,0	7 287,0	287,0	4,1%

2.2 Helårsboliger og fritidsboliger etter PBL § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.2.1 Enebolig/fritidsbolig	gebyr i kr	32 823,0	34 169,0	1 346,0	4,1%
2.2.2 Enebolig med sekundærleilighet (inntil 60m ²)	gebyr i kr	49 240,0	51 259,0	2 019,0	4,1%
2.2.3 Boligbygg 2-4 boenheter (pr. boenhet i én bygningskropp)	gebyr i kr	29 538,0	30 749,0	1 211,0	4,1%
2.2.3a) For hver boenhet i én bygningskropp utover de fire første.	gebyr i kr	12 234,0	12 736,0	502,0	4,1%
2.2.4 Oppdeling til boenhet (pr. enhet)	gebyr i kr	29 538,0	30 749,0	1 211,0	4,1%

2.3 Øvrige søknadspliktige bygg etter PBL § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.3.1 Areal 0-50 m ²	gebyr i kr	9 350,0	16 640,0	7 290,0	78,0%
2.3.2 Areal 51-70 m ²	gebyr i kr	21 416,0	22 294,0	878,0	4,1%
2.3.3 Areal 71-100m ²	gebyr i kr	28 703,0	29 880,0	1 177,0	4,1%
2.3.4 Areal 101-200 m ²	gebyr i kr	35 874,0	37 345,0	1 471,0	4,1%
2.3.5 Areal 201-500 m ²	gebyr i kr	44 312,0	46 129,0	1 817,0	4,1%
2.3.6 Areal 501 m ² og større (gebyr oppgitt for de første 500m ² og deretter med kr/m ² : kr 72 under sats 2022.	gebyr i kr	44 312,0	46 129,0	1 817,0	4,1%
2.3.7 Minirensanlegg	gebyr i kr	0,0	5 977,0	5 977,0	0,0%

Andre kategorier nybygg samt tilbygg, påbygg, hovedombygging og bruksendring beregnes etter bruksareal iht. NS 3940.

2.4 Øvrige tiltak

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.1 Riving under 100m ²	gebyr i kr	4 464,0	5 200,0	736,0	16,5%
2.4.2 Riving over 100m ²	gebyr i kr	9 382,0	13 520,0	4 138,0	44,1%
2.4.3 Riving over 100 m ² - i tiltaksklasse 2 og 3. Forslag 20.000,-	gebyr i kr	0,0	20 800,0	20 800,0	0,0%
2.4.4 Igangsettingstillatelse etter 1. Igangsetting	gebyr i kr	15 895,0	16 547,0	652,0	4,1%
2.4.5a) Skiltplan	gebyr i kr	11 353,0	11 818,0	465,0	4,1%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.4.5b) Skilt	gebyr i kr	7 567,0	7 877,0	310,0	4,1%
2.4.5c) Mindre folieringer	gebyr i kr	3 786,0	3 941,0	155,0	4,1%
2.4.6a) Midlertidig brukstillatelse som følges av ferdigattest	gebyr i kr	4 537,0	4 723,0	186,0	4,1%
2.4.6a1) Midlertidig tidsbegrenset brukstillatelse med tillatelse før 1998, uten tidligere gitt brukstillatelse	gebyr i kr	0,0	9 360,0	9 360,0	0,0%
2.4.6a2) Midlertidig tidsbegrenset brukstillatelse med tillatelse før 1998, med tidligere gitt brukstillatelse	gebyr i kr	0,0	4 718,0	4 718,0	0,0%
2.4.6b) Ferdigattest som utstedes mer enn 5 år etter at igangsettingstillatelse er gitt	gebyr i kr	7 567,0	7 877,0	310,0	4,1%
2.4.6c) Ressursbruk for bekreftelse på lovlig etablert bruk vil variere så mye at det gebyrsettes etter tidsbruk, dog ikke under	gebyr i kr	5 500,0	5 726,0	226,0	4,1%
2.4.6d) Øvrige tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven § 20-3 som ikke har bruksareal	gebyr i kr	11 494,0	11 965,0	471,0	4,1%
2.4.6d1) Tiltak med krav til tiltaksklasse 1 for prosjektering	gebyr i kr	0,0	13 520,0	13 520,0	0,0%
2.4.6d2) Tiltak med krav til tiltaksklasse 2 og 3 for prosjektering	gebyr i kr	0,0	20 800,0	20 800,0	0,0%
2.4.7 Mikrohus, inkl. innlagt VA m/graving og/eller fundament/grunnarb.	gebyr i kr	0,0	23 908,0	23 908,0	0,0%

2.5 Mangelfulle søknader

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.5.1a) Der søknaden returneres som mangelfull ilegges et tilleggsgebyr. For søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	5 356,0	5 576,0	220,0	4,1%
2.5.1b) Der søknaden returneres som mangelfull ilegges et tilleggsgebyr. For søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	1 189,0	1 238,0	49,0	4,1%
2.5.2a) 1. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	2 200,0	2 290,0	90,0	4,1%
2.5.2b) 2. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	4 400,0	4 580,0	180,0	4,1%
2.5.3a) 1. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	750,0	781,0	31,0	4,1%
2.5.3b) 2. gangs etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	1 550,0	1 614,0	64,0	4,1%

2.6 Dispensasjoner etter PBL kap. 19-2 og fravik tekniske krav, jf. PBL § 31-2, 4. ledd

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2.6.1 For dispensasjoner i henhold til plan- og bygningslovens kap. 19 betales et gebyr pr. dispensasjon pålydende	gebyr i kr	9 835,0	10 238,0	403,0	4,1%
2.6.2 Ved dispensasjon etter PBL kap. 19 der regionale og statlige myndigheter er høringspart betales et gebyr pålydende	gebyr i kr	18 164,0	18 909,0	745,0	4,1%
2.6.3 Fravik tekniske krav, jf. PBL § 31-2, 4. ledd	gebyr i kr	12 865,0	13 392,0	527,0	4,1%

For søknadspliktige tiltak etter PBL § 20-2 som er i strid med kommuneplanens utfyllende bestemmelse punkt 1.1 – plankrav, kan kommunen redusere gebyret, dog ikke under 50 % av 2.6.1.

2.7 Delingssøknader etter PBL § 20-1 (alle gebyrer pr. enhet)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Innløsning av festetomt	gebyr i kr	5 742,0	5 977,0	235,0	4,1%
Regulert område, deling i samsvar med plan hvor tomtegrenser er regulert	gebyr i kr	5 298,0	5 515,0	217,0	4,1%
Regulert område, deling i samsvar med plan uten tomtegrenser	gebyr i kr	11 895,0	12 383,0	488,0	4,1%

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Regulert område, deling i strid med plan (disp. kommer i tillegg)	gebyr i kr	14 279,0	14 864,0	585,0	4,1%
Tilleggsparcell, felles avkjørsel m.m.	gebyr i kr	7 139,0	7 432,0	293,0	4,1%
Uregulerte områder, pr. enhet	gebyr i kr	17 846,0	18 578,0	732,0	4,1%

3 Forurensningsaker

Gebyr for saksbehandling av søknad om godkjenning av tiltaksplan ved opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Saksbehandling og kontroll etter forurensningsforskriftens kpt 2.

3.1 Gebyr for saksbehandling av søknad om godkjenning av tiltaksplan - jfr.§ 4 bokstav b. i lokal gebyrforskrift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.1.1 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, enkel sak	gebyr i kr	9 841,0	10 244,0	403,0	4,1%
3.1.2 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, middels sak	gebyr i kr	18 925,0	19 701,0	776,0	4,1%
3.1.3 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, komplisert sak	gebyr i kr	36 234,0	37 720,0	1 486,0	4,1%

3.2 Gebyr for kontroll/tilsyn med forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider jfr.§ 4 bokstav b. i lokal forskrift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.2.1 Gebyrsats for kontroll/tilsyn	gebyr i kr	3 786,0	3 941,0	155,0	4,1%

OPPMÅLINGS OG DELINGSSAKER

Gebyrregulativ for oppmålingsarbeider etter Matrikkellovens §§ 30 og 32, Lov 2005-06-17 nr. 101.

Det skal betales gebyr for alle rekvirerte oppmålingsarbeider. Rekvirenten er ansvarlig for gebyrinnbetaling.

Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene. Saken kan ikke bli trukket etter at oppmålingsforretning er avsluttet. Rekvisisjonen kan likevel ikke trekkes dersom enheten er opprettet i matrikkelen.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan kommunedirektøren eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Betalingsbestemmelser

Gebyret fastsettes etter det regulativet og de satser som gjelder på rekvisisjons tidspunktet og kreves inn etterskuddsvis. Gebyrsatsene inkluderer hjelpemannskap, bilgodtgjørelse, administrasjonsutgifter, merkemateriell og arbeidet med merking av grenser. Tinglysningsgebyr kommer i tillegg.

Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

-

1 Oppretting av matrikkelenhet

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

1.1a) Gebyr for oppretting av grunneiendom og festegrunn.	gebyr i kr	33 141,0	34 500,0	1 359,0	4,1%
---	------------	----------	----------	---------	------

Dersom oppmålingsarbeidet krever ekstra tidsbruk på grunn av vesentlig større areal enn 2000 m², krevende terrengform eller mye vegetasjon benyttes anvendt tid. Se punkt 8.

Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 80 % av satsene f.o.m. den 6. eiendomsenhet.

1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

Ved krav om oppmåling av eiendomsgrenser benyttes gebyrsatser og arealgrenser for pkt. 1.1 ellers pkt 2.

1.3 Oppretting av anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

Grunnflate areal 0-2000 m ²	gebyr i kr	17 841,0	18 572,0	731,0	4,1%
Grunnflate areal 0-2000 m ² osv. med tillegg pr. påbegynt 1000m ² .	gebyr i kr	1 153,0	1 200,0	47,0	4,1%

Gebyret beregnes etter grunnflates areal for oppmålt volum.

2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

Gebyret er fastsatt til	gebyr i kr	7 134,0	7 426,0	292,0	4,1%
-------------------------	------------	---------	---------	-------	------

Setter loven krav til oppmålingsforretning benyttes gebyret kun ved rekvirentens skriftlig begjæring av matrikkelføring uten at oppmålingsforretningen er fullført. Gebyr for fullført oppmålingsforretning etter pkt. 1.1, 1.2, 1.3 eller 1.4 kommer i tillegg.

3 Grensejustering

3.1 Grunneiendom og festegrunn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gebyret er pr. eiendom som avstår grunn. En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.					
Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²).	gebyr i kr	12 970,0	13 502,0	532,0	4,1%

3.2 Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Anleggseiendom kan justeres med inntil 5% av grunnflates areal, men maksimale grensen settes til 1000 m ² .	gebyr i kr	10 101,0	10 515,0	414,0	4,1%

4 Arealoverføring

4.1 Grunneiendom og festegrund

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For areal inntil 2000m ² er gebyret fastsatt til	gebyr i kr	33 141,0	34 500,0	1 359,0	4,1%
For areal over 2000m ² brukes gebyrsatsen som for oppretting av grunneiendom og festegrund.					
Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål					

4.2 Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet.					
Gebyret fastsettes jf. regulativets punkt 12.					
Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.					

5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen er koordinatbestemt ved en tidligere oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For inntil 2 grensepunkt	gebyr i kr	7 134,0	7 426,0	292,0	4,1%
For overskytende grensepunkt, pr punkt	gebyr i kr	3 056,0	3 181,0	125,0	4,1%

6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning / eller klarlegging av rettigheter

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Dersom hele eiendommen skal klarlegges brukes gebyrsatser og arealgrenser som for pkt. 1.1. Gebyr for kun klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.					
For inntil 2 grensepunkt	gebyr i kr	17 340,0	18 051,0	711,0	4,1%
For overskytende grensepunkt, pr punkt	gebyr i kr	3 056,0	3 181,0	125,0	4,1%

7 Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Endring i gebyr for matrikkelbrev reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.					
For matrikkelbrev inntil 10 sider	gebyr i kr	193,0	201,0	8,0	4,1%
For matrikkelbrev over 10 sider	gebyr i kr	391,0	407,0	16,0	4,1%

8 Andre kart- og oppmålingsarbeider

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gebyr etter medgått tid	gebyr per time	1 550,0	1 614,0	64,0	4,1%
Gebyr for oppmålingstekniske arbeider som ikke kan beregnes etter de foranstående satser, beregnes på grunnlag av anvendte timeverk.					
Minstebeløpet	gebyr i kr	4 650,0	4 841,0	191,0	4,1%

REGULERINGSPLANER

Gebyrregulativ for kommunens arbeid med saksbehandling av reguleringsplaner m.v., etter plan- og bygningsloven § 33-1.

- Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar påfølgende år.
- **Tidspunkt for beregning av gebyr:** Gebyr for behandling av planinitiativ (punkt 1A) beregnes når Tønsberg kommune har mottatt planinitiativet. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av planinitiativet. Gebyr for oppstartsmøte (punkt 1B) beregnes og påløper ved avtalt tidspunkt for oppstartsmøte. Gebyr for behandling av planprogram (punkt 1C) beregnes når Tønsberg kommune har mottatt forslag til planprogram. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av forslaget til planprogram. Gebyrer beskrevet under regulativets punkt 2 og 3 beregnes på det tidspunkt Tønsberg kommune har mottatt planforslaget. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av planforslaget.
- **Betalingsplikt:** Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter de satser som fremgår av regulativet. Dette gjelder privatpersoner, private og offentlige foretak, og Tønsberg kommune. Listen er ikke uttømmende.
- **Nedsettelse av gebyr:** Kommunen kan redusere gebyret dersom gebyrets størrelse åpenbart er i strid med selvs kostprinsippet. Slik reduksjon kan gjøres på eget initiativ eller etter søknad fra forslagsstiller. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Forberedende behandling

1A Behandling av planinitiativ

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Behandling av planinitiativ i samsvar med overordnet plan	gebyr i kr	9 705,0	10 103,0	398,0	4,1%
Behandling av planinitiativ i strid med overordnet plan	gebyr i kr	38 826,0	40 418,0	1 592,0	4,1%

Gjelder alle reguleringsplanarbeider, også endring etter plan- og bygningsloven §12-14

1B Oppstartsmøte

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Oppstartsmøte	gebyr i kr	38 826,0	40 418,0	1 592,0	4,1%

1C Behandling av planprogram

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Behandling av planprogram	gebyr i kr	38 826,0	40 418,0	1 592,0	4,1%

Gjelder kun planprosesser med krav om planprogram.

2 1. gangs behandling av planforslag

Samlet gebyr for 1. gangsbehandling av planforslag, herunder forslag om endring som ikke faller inn under plan- og bygningslovens §14-2, 2. ledd, er summen av punktene 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F. Ved vesentlige endringer av planforslag og nye saksforberedelser, skal 50% av fullt gebyr betales. 2F skal betales i sin helhet. Det beregnes ikke gebyr for areal, bygning eller anlegg regulert til grav- og urnelunder, offentlig grønnstruktur, vern av kulturmiljø eller kulturminne, særlige landskapshensyn, naturvern eller friluftsområder, der hovedformålet med regulering er å avsette areal til ett eller flere av angjeldende formål.

2A Gebyrer etter planområdets størrelse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2A 1) Areal inntil 1999 m2	gebyr i kr	68 755,0	71 574,0	2 819,0	4,1%
2A 2) Areal 2000-4999 m2	gebyr i kr	137 509,0	143 147,0	5 638,0	4,1%
2A 3) Areal 5000-9999 m2	gebyr i kr	206 264,0	214 721,0	8 457,0	4,1%
2A 4) Areal 10000-19999 m2	gebyr i kr	247 509,0	257 657,0	10 148,0	4,1%
2A 5) Areal 20000-29999 m2	gebyr i kr	277 772,0	289 161,0	11 389,0	4,1%
2A 6) Areal 30000-49999 m2	gebyr i kr	308 019,0	320 648,0	12 629,0	4,1%
2A 7) Areal over 50000 m2	gebyr i kr	343 773,0	357 868,0	14 095,0	4,1%

2B Gebyrer etter bebyggelsens areal (BRA)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2B 1) Areal inntil 999 m2	gebyr i kr	49 501,0	51 531,0	2 030,0	4,1%
2B 2) Areal 1000-2999 m2	gebyr i kr	82 501,0	85 884,0	3 383,0	4,1%
2B 3) Areal 3000-4999 m2	gebyr i kr	132 007,0	137 419,0	5 412,0	4,1%
2B 4) Areal 5000-9999 m2	gebyr i kr	165 008,0	171 773,0	6 765,0	4,1%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2B 5) Areal 10000-19999 m2	beløp i kr	198 014,0	206 133,0	8 119,0	4,1%
2B 6) Areal 20000-29999 m2	gebyr i kr	231 014,0	240 486,0	9 472,0	4,1%
2B 7) Areal 30000-49999 m2	gebyr i kr	247 509,0	257 657,0	10 148,0	4,1%
2B 8) Areal over 50000 m2	gebyr i kr	264 015,0	274 840,0	10 825,0	4,1%

For reguleringsplaner som ikke har BRA, men som åpner for søknadspiktig tiltak gjelder minstekravet innenfor punkt 2B (inntil 999 m²).

2C. Detaljreguleringer i byområdet, områdesentrene og lokalsentrene

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For detaljreguleringer i byområdet, områdesentrene og lokalsentrene betales et tilleggsgebyr på 50% av gebyret etter punkt 2A og 2B.

2D. Detaljreguleringer i strid med overordnet plan

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For detaljreguleringer med formål i strid med områderegulering, kommunedelplan eller kommuneplanens arealdel, betales et tilleggsgebyr på 25% av gebyret etter pkt. 2A og 2B.

2E. Detaljreguleringer med konsekvensutredning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For reguleringsplaner som krever konsekvensutredning betales et tilleggsgebyr på 30% av gebyret etter punkt 2A.

2F Bearbeiding av digitale kartdata som ikke oppfyller kommunens krav

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Gebyr beregnes etter anvendt tid. Oppgitt sats er minstesats.	gebyr i kr	4 650,0	4 841,0	191,0	4,1%
Timesats	gebyr i kr	1 550,0	1 614,0	64,0	4,1%

3 Endring av reguleringsplan

3A Endring av reguleringsplan med full prosess (plan og bygningsloven § 12-14, 1. ledd)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For endring av reguleringsplan med full planprosess, jamfør plan og bygningslovens §12-14, 1. ledd, beregnes gebyr på grunnlag av punkt 1 og 2.

3B Endring av reguleringsplan med forenklet prosess (plan- og bygningsloven §12-14, 2. ledd)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For endringer der endelig vedtak er delegert til administrasjonen gebyr i kr 19 410,0 20 206,0 796,0 4,1%

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For endringer som behandles politisk der planareal er inntil 5000 m2.	gebyr i kr	38 826,0	40 418,0	1 592,0	4,1%
For endringer som behandles politisk der planareal er over 5000 m2.	gebyr i kr	77 651,0	80 835,0	3 184,0	4,1%

Ved behov for bearbeiding av digitale kartdata som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon, påløper gebyr i tråd med punkt 2F.

SEKSJONERING

Gebyr for behandling av søknader om seksjonering/reseksjonering etter Lov om eierseksjoner av 1. januar 2018.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Gebyrer for seksjonering og reseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
1a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	12 062,0	12 557,0	495,0	4,1%
1b) 9 - 48 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	605,0	630,0	25,0	4,1%
1c) 49 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	297,0	309,0	12,0	4,0%
1d) 89 og flere seksjoner	gebyr i kr	48 270,0	50 249,0	1 979,0	4,1%
For trukket søknad eller ikke innvilget søknad betales	gebyr i kr	1 283,0	1 336,0	53,0	4,1%
Gebyr for sak som avsluttes før saksbehandling er påbegynt	gebyr i kr	0,0	0,0	0,0	0,0%
Gebyr for å slette seksjoner på en eiendom	gebyr i kr	0,0	0,0	0,0	0,0%
Sak som avbrytes etter at saksbehandling er påbegynt belastes med 1/2 av gebyr for seksjonering/reseksjonering eller gebyr beregnet etter anvendt timer.					
Ved behov for befaring vil prisen øke pr. sak med	gebyr i kr	2 420,0	2 519,0	99,0	4,1%

4 Regulering av satsene

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar påfølgende år.					

3 Gebyr for oppmåling av tilleggsareal

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
3.1a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	12 062,0	12 557,0	495,0	4,1%
3.1b) tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	605,0	630,0	25,0	4,1%
Er eiendomsgrenser usikre må det holdes oppmålingsforretning ref. Matrikkelloven av 2010. Det kommer gebyr i tillegg for klarlegging av eksisterende grenser, se gebyrregulativ oppmålingsarb. pkt. 5/6					
Er gebyret urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan kommunedir. eller den som er gitt fullmakt, fastsette et passende gebyr					

2 Gebyr for registrering av tilleggsareal

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
2a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	6 029,0	6 276,0	247,0	4,1%
2b) 9 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	605,0	630,0	25,0	4,1%
2c) 89 og flere seksjoner	gebyr i kr	48 270,0	50 249,0	1 979,0	4,1%

Det kreves dokumentasjon fra søker med koordinater på SOSI-format, målemetode og nøyaktighet.

LANDBRUKSSAKER

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjonssaker etter Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28.11.2003 og delingssaker etter Lov om jord (Jordlova) av 12.05.1995 samt fellingsavgift for vilt etter Lov om jakt og fangst av vilt (Viltloven) av 29.05.1981.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Konsesjonssaker

Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28. november 2003 og Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker av 14. desember 2011

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For behandling av søknader om konsesjon etter konsesjonsloven	gebyr i kr	5 000,0	5 000,0	0,0	0,0%

2 Delingsgebyr

Lov om jord (jordlova) av 12. mai 1995 nr. 23 § 12

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
For behandling av søknader om delingssamtykke etter jordloven	gebyr i kr	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0%

3 Fellingsavgift for vilt

Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) av 29.05.1981 og Forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

Satsene for fellingsavgifter for vilt settes lik maksimalsatsene vedtatt i statsbudsjettet.

Kirkelig fellelsråd

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Plass i navnet minnelund og på barneminnelund med 20 års stell og navneskilt.	gebyr i kr	4 998,0	5 203,0	205,0	4,1%

Kremasjonsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Egenandel kremasjon	gebyr i kr	4 056,0	4 222,0	166,0	4,1%

Festeavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %
Festeavgift for urnegrav per år	gebyr i kr	431,0	449,0	18,0	4,2%
Kistegrav per år etter 20 år: Fortsatt feste eller gjenbruk av gravsted	gebyr i kr	431,0	449,0	18,0	4,2%
Kistegrav per år: avdøde bosatt utenfor kommunen (ikke frigrav)	gebyr i kr	431,0	449,0	18,0	4,2%

Vedlegg

Vedlegg - Investeringer per program

Kommunedirektør, staber og folkevalgte

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Tidligere vedtatt					
Digital satsning barnehager	3 000	0	0	0	3 000
Digital strategi for Tønsbergkolene 2022	9 500	9 500	9 500	9 500	38 000
Digitalisering 2024	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Oppgradering IKT mestring og helse 2020	300	300	300	300	1 200
Sum Tidligere vedtatt	22 800	19 800	19 800	19 800	82 200
Ny investering					
Oppgradering av tilfluktsrom	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Velferdsteknologi	10 000	0	0	0	10 000
Sum Ny investering	11 000	1 000	1 000	1 000	14 000
Sum	33 800	20 800	20 800	20 800	96 200

Oppvekst og læring

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Tidligere vedtatt					
Erstatning leasingbiler barnevern	2 247	0	0	0	2 247
Sum Tidligere vedtatt	2 247	0	0	0	2 247
Sum	2 247	0	0	0	2 247

Mestring og helse

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Tidligere vedtatt					
Brannvern vanntåkeanlegg i private hjem	500	0	0	0	500
Elektrisk minibuss til transport tjenesten	5 000	0	0	0	5 000
Nytt hjelpemiddellager	10 811	0	0	0	10 811
Utsifting senger / utstyr sykehjemmene 2021	500	500	500	500	2 000
Sum Tidligere vedtatt	16 811	500	500	500	18 311
Ny investering					
El-biler hjemmetjenesten	4 500	0	0	0	4 500
Ny bil til feltpleien/MO-senter	300	0	0	0	300
Ny kommunikasjonsløsning på legevaktssentralen	1 300	0	0	0	1 300
Nødnett hjemmetjenestene	150	0	0	0	150

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Tjenestebiler ergoterapeuter MFT	2 400	0	0	0	2 400
Sum Ny investering	8 650	0	0	0	8 650
Sum	25 461	500	500	500	26 961

Kultur og samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Tidligere vedtatt					
Anleggsplan for kunst og kultur	2 400	2 000	2 000	2 000	8 400
Anleggsplan idrett 2021	1 491	0	0	0	1 491
Anleggsplan idrett 2022	12 212	0	0	0	12 212
Anleggsplan idrett 2023	16 291	0	0	0	16 291
Anleggsplan idrett 2024	21 491	5 200	5 200	5 200	37 091
Bil, og truck til prosjektet "Godt nok"	700	0	0	0	700
Friluftsområde Karlsvika ansvar 50130	1 411	0	0	0	1 411
Infrastruktur Slottsfjell	3 000	0	0	0	3 000
Kirkebygg 2024	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Kirkegård 2024	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Ny svømmehall fase 1	6 000	0	0	0	6 000
Utredning ny svømmehall 2023	800	0	0	0	800
Sum Tidligere vedtatt	70 696	12 100	12 100	12 100	106 996
Sum	70 696	12 100	12 100	12 100	106 996

Plan, eiendom og teknikk

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Tidligere vedtatt					
Asfaltprogram 2022	11 340	11 340	11 340	11 340	45 360
Barkåker flerbrukshall	3 000	0	40 000	55 000	98 000
Bemannede omsorgsboliger Olsrød	5 146	5 000	95 000	350 000	455 146
Bidrag reguleringssamarbeid Kongsåsen D-3	-150	0	0	0	-150
Biler og maskiner 2020	10 872	8 500	8 500	8 500	36 372
Biler, vaktmester og renhold 2021	1 720	1 400	1 400	1 400	5 920
Brannsikring boliger 2023	24 000	4 000	4 000	4 000	36 000
Brannsikring formålsbygg 2021	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Brannsikring omsorgsboliger i Granatveien 2B og Temsengen 18 - sprinkling	14 800	0	0	0	14 800
Brårsenteret inkl boliger - utvendig bod for lager og lagring	1 500	0	0	0	1 500
Byromsstrategi og kanalen som byrom 2024	4 000	3 000	3 000	0	10 000
Byskogen -Ombygging/utvidelse av forsterket avdeling	2 500	0	0	0	2 500
Effektmålere på gatelys	2 500	2 625	2 625	2 625	10 375
Effektmålere til belysning i lysløyper	500	500	0	0	1 000
Eierskap til og utvikling av nordtomten til Rygg Miljøpark 2022	1 200	0	0	0	1 200
Eik sykehjem kjøling 2021	2 000	0	0	0	2 000
ENØK kommunale bygg 2021	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Erstatningsbolig Cappelens vei - 2019	12 150	0	0	0	12 150
Forprosjekt nytt parkeringsanlegg	2 000	0	0	0	2 000
G/S-vei Bjuneveien, Bispev.-Linnestad	1 500	0	0	0	1 500

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Gebyrområde VA: Vannmålere digitalisering, fornying, etterslep gamle målere.	2 000	1 000	0	0	3 000
Gjennomføring av utbyggingsavtaler 2018	3 000	0	0	0	3 000
Granatv 2 - utvendig bod for lagring og plass til lading av hjelpemidler	2 800	0	0	0	2 800
Handlingsplan Sem	3 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Handlingsplan Vear	3 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Hogsnesbakken - innløsning av boliger 2022-2025	19 800	0	0	0	19 800
Honnørbygga tredekke	4 000	0	0	0	4 000
Jarberg, Heianveien G/S-vei	3 000	0	0	0	3 000
Kai på Kaldnes ved gangbrua	400	400	0	0	800
Kjøp av boliger til flyktninger og vanskeligstilte på boligmarkedet 2024	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte - ikke selvfinansierende 2024	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 900	0	0	0	1 900
Ladestasjoner elbiler 2017	1 721	0	0	0	1 721
Lekeapparater i barnehager 2020	800	860	860	860	3 380
Lekeplasser gamle Re	300	315	315	315	1 245
Lekeplasser/aktivitetsplasser 2020	1 500	1 575	1 575	1 575	6 225
Maskiner og utstyr	318	0	0	0	318
Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser (bl.a VA og sykkel)	4 060	0	0	0	4 060
Midtløkken ventilasjon/kjøling	3 000	0	0	0	3 000
Mulighetsstudie - Tinghus og egne administrasjons arealer 2020	1 568	0	0	0	1 568
Ny svømmehall (bygging)	10 000	0	0	0	10 000
Ny utedo Smørberg	250	350	350	350	1 300
Nye bussykler 2018	300	0	0	0	300
Nytt lekeområde i nedre bydel 2019	2 000	0	0	0	2 000
Olsgård oppgradering	7 000	0	0	0	7 000
Oppgradering diverse skoler 2022	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Oppgradering kommunale bygninger	8 000	4 000	4 000	4 000	20 000
Oppgradering kommunale veier	2 200	2 200	2 200	2 200	8 800
Oppmålingsutstyr	375	0	0	0	375
Oppstart barnehage- og skolestruktur	1 500	0	0	0	1 500
Parkeringsautomater	590	590	590	0	1 770
Pilot innfartsparkering	2 000	0	0	0	2 000
Presterød barneskole utbygging 2016	203 405	0	0	0	203 405
Presterød skole ENØK-tiltak	5 000	0	0	0	5 000
Reguleringsplan Skallevold 65702 - 2021	18	0	0	0	18
Robotgulvvaskere idrettshaller	700	1 400	0	0	2 100
Robotklippere	3 472	500	500	500	4 972
Samlebevilgning VA 2022	266 300	258 300	258 300	258 300	1 041 200
Sensorteknikk - alarmautomatikk i avløpssystemet	250	250	0	0	500
Solenergi investering	9 370	5 000	5 000	5 000	24 370
Stjerneplassen mulighetsstudie og regulering - 2016	1 238	0	0	0	1 238
Tilbakekjøp og salg leiligheter Anders Madsens gt	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Tilbygg til 2 garderober, småtrinnet Vear skole.	2 000	0	0	0	2 000
Pålegg fra miljøretta helsevern	4 000	0	0	0	4 000
Tilrettelegging for mobilitetspunkt og delingsordning	4 000	0	0	0	4 000
Tilrettelegging økt sykkelbruk 2021	11 404	3 000	3 000	3 000	20 404
Tiltak Re sentrum	1 750	750	750	0	3 250
Trafikksikkerhetsarbeid hjertesoner og annet	1 250	1 000	0	0	2 250
Trafikksikkerhetstiltak	1 750	2 000	2 000	2 000	7 750

Handlingsprogram 2025-2028 – budsjett 2025

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Trespunt gjestehavn	500	0	0	0	500
Træleborg barnehage vognskur 2021	600	0	0	0	600
Træleborg omsorgsboliger 2019	9 010	50 000	90 000	51 000	200 010
Ulvikv 11-15 - Bemannede boliger - utvendig lagringsplass	900	0	0	0	900
Ungdomshus Revetal	29 000	0	0	0	29 000
Utredning av parkeringsanlegg 2018	119	0	0	0	119
Utskifting HQL lamper skole, bhg og eldresenter	500	525	525	525	2 075
Utvidelse Eik bo og behandlingssenter - prosjektering/regulering	2 000	0	0	0	2 000
Utvidelse Re helsehus - prosjektering/regulering	2 000	0	0	0	2 000
Utvikling av Lindahlplan	1 000	8 000	0	0	9 000
Utvikling bobilparkering	1 829	750	0	0	2 579
Utvikling gjestehavn	350	750	0	0	1 100
Vear ungdomsskole (fra skolestrukturplan)	9 000	45 000	100 000	55 000	209 000
Veglys fornying 2021	1 500	1 575	1 575	1 575	6 225
Veglys råtekontroll 2021	1 500	1 575	1 575	1 575	6 225
Ventilasjonsanlegg Kilengata 24	6 091	0	0	0	6 091
Ventilasjonsanlegg Teie hovedård, kulturskolen	4 000	0	0	0	4 000
Vognskur barnehager 2022	3 100	1 600	1 600	1 600	7 900
Sum Tidligere vedtatt	809 866	465 630	676 580	858 240	2 810 316
Ny investering					
Bytte av treporter kilengata 24	500	500	0	0	1 000
Oppgradering diverse mestrings og helse	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Utskifting av ventiler i 8 kummer til undervarmen på torvet	1 250	0	0	0	1 250
Ventilasjon på verksted kilengata 24	2 000	0	0	0	2 000
Sum Ny investering	4 750	1 500	1 000	1 000	8 250
Sum	814 616	467 130	677 580	859 240	2 818 566

Felleskostnader

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Tidligere vedtatt					
Egenkapitalinnsk KLP	11 830	12 330	12 830	13 330	50 320
Sum Tidligere vedtatt	11 830	12 330	12 830	13 330	50 320
Sum	11 830	12 330	12 830	13 330	50 320

Nye ønskede tiltak utenfor kommunedirektørens budsjettforslag

Nedenfor vises tabeller over ønskede tiltak i drift og investering fra klimabudsjettet. Disse var det ikke mulig å finne finansiering for innenfor disponibel ramme i kommunedirektørens budsjettforslag.

Drift

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2 - ID og beskrivelse	Tiltak	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Sum
6 - Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - handlingsplan for uterom på Revetal - Bekkeparken	1 500	1 500	1 500	1 500	Nye tiltak og realendringer
6 - Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - restaurering av natur - utredning egnede arealer	500	0	0	0	Nye tiltak og realendringer
6 - Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - sykkelvennlig arbeidsplass	60	60	60	60	Nye tiltak og realendringer
6 - Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - treplantingsprosjekt	500	500	500	500	Nye tiltak og realendringer
6 - Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - treplantingsprosjekt skjøtsel av trær i by, drift	500	500	500	500	Nye tiltak og realendringer
Totalsum		3 060	2 560	2 560	2 560	

Investering

Beløp i 1000 kr

Eiende org 2 (T)	Prosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - infrastrukturfond Kilen	8 000	8 000	8 000	8 000
Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - Ladestasjon anleggsmaskiner Kilen	2 000	0	0	0
Plan, eiendom og teknikk	Klimatiltak - Oppfølgingav prosjekt Beredskap i det frønne skiftet	1 000	1 000	1 000	1 000
Totalsum		11 000	9 000	9 000	9 000

Tilskudd til private barnehager

Barn 0-2 år	kr 291 159
Barn 3-6 år	kr 150 257
Kapitalsats, byggeår til og med 2016	kr 13 300
Kapitalsats 2017-2019	kr 25 500
Kapitalsats 2020-2022	kr 32 500
Kapitalsats 2023-2025	kr 39 000

Familiebarnehager	
Driftstilskudd små barn	kr 227 500
Driftstilskudd store barn	kr 177 600
Kapitaltilskudd per barn	kr 39 000

Åpne barnehager	
Åpningstid 6-15 timer	Kr 27 900
Åpningstid 16 timer eller mer	Kr 41 300

Ord og uttrykk

Bevilgningsoversikter/økonomiske oversikter/forskriftskjemaer: Økonomiske oversikter i økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding etter veileder til budsjett- og regnskapsforskriften §§5-4, 5-5, 5-6 og 5-7.

- Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, 1 ledd: brutto og netto driftsresultat som resultatbegreper samt disponering eller dekking av netto driftsresultat.
- Bevilgningsoversikt drift etter §5-4 2 ledd: netto driftsbudsjett på vedtaksnivå (rammeområde).
- Bevilgningsoversikt investering etter §5-5, 1. ledd: Viser bevilgningene i investering til både varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler og utlån.
- Bevilgningsoversikt investering etter §5-5, 2. ledd: Bevilgning i investering på vedtaksnivå (rammeområde).
- Økonomisk oversikt etter art, § 5-6.
- Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplan og årsbudsjett, § 5-7.
- Bevilgningsoversikter (tilpasset) sammenlignet med andre bevilgningsoversikter som ikke er tilpasset (§5-4 første og andre ledd): Bevilgningsoversiktene som ikke er tilpasset følger budsjett- og regnskapsforskriften. I de tilpassede bevilgningsoversiktene presenteres og spesifiseres sentrale utgifter med bl.a. fellesutgifter som lønnsjustering og pensjon. Dette er gjort for å kunne budsjettere og rapportere samlet på fellesutgifter som ikke har noe direkte med tjenester til innbyggeren og gjøre. Handlingsprogram og budsjett må vedtas med begge skjemaer.

Bundne fond: Avsetninger av øremerkede tilskudd i regnskapet for bruk til det øremerkede formålet senere år. Midlene må være bundet av 3. part.

Disposisjonsfond: Frie avsetninger i budsjett/regnskap for bruk i senere år. Kan være gjenstand for strykninger ved merforbruk.

Frie inntekter: De frie inntektene til kommunen består av skatteinntekter og rammetilskudd. Dette er inntekter som kan disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene fordeles til kommunene gjennom inntektssystemet.

Handlingsprogram: Handlingsprogrammet inneholder overordnede målsettinger, økonomiplan og årsbudsjett. Planperspektivet for handlingsprogrammet er fire år, med en årlig rullering.

Investering: Anskaffelse av varige driftsmidler med kostnad over kr 100 000, inkl. merverdiavgift og med en forventet levetid på over 3 år.

I KRS nr. 4 er kommunal regnskapsstandard fastsatt av foreningen for God Kommunal Regnskapsskikk (GKRS) for avgrensning mellom drifts- og investeringsregnskapet.

Netto driftsramme for et rammeområde: Summen av alle driftsutgifter for rammeområdet fratrukket alle driftsinntekter for tjenesteområdet, tilsvarende bevilgningsoversikt §5-4, 2. ledd (tilpasset)

Rammeområde(budsjettområde)/Virksomhet/Tjenestested: Kommunens rammeområder styres av hver sin kommunalsjef og er direkte underlagt kommunedirektøren. Det er på dette nivået kommunestyret vedtar netto budsjettområde. En virksomhet er et område som er ledet av en virksomhetsleder med økonomi- og personalansvar og som er direkte underlagt kommunalsjef. Et

tjenesteområde er et område som er ledet av en tjenesteleder og som er direkte underlagt virksomhetsleder.

Selvkost: Tønsberg kommune utarbeider budsjett og etterkalkyle for betalingstjenester iht. forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften) av 1.1.2020. For renovasjon skal brukerbetalingen dekke selvkost, men for resterende tjenester innenfor selvkostområdet har kommunen mulighet til å subsidiere tjenesten. I Tønsberg kommune er det budsjettert med full selvkost på områdene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing.

Det foretas etterkalkyle hvert år av de reelle kostnadene innenfor disse tjenesteområdene for å føre kontroll med at gebyrinntektene kun går til å dekke tjenestens kostnader. Dette ut fra generasjonsprinsippet som sier at dagens brukere skal betale dagens kostnader. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Et eventuelt overskudd på tjenesteområdene skal avsettes til bundet driftsfond og kan ikke disponeres til andre formål. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Dette innebærer at hvis kommunen har overskudd som er eldre enn fire år så må disse i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene i det kommende budsjettåret. Et eventuelt underskudd for tjenestene vann, avløp, renovasjon, slam eller feiing skal tilbakeføres til kommunen i kommende år før eventuell avsetning til bundet driftsfond for tjenestene. For tjenestene arealplan, byggesak, eierseksjonering og oppmåling skal et eventuelt underskudd hos tjenesten dekkes av kommunekassen i året det oppstår.

Økonomiplan og årsbudsjett: Årsbudsjettet er identisk med første året i økonomiplanen. Prioriteringene i kommuneplanens langsiktige del konkretiseres i 4-års økonomiplan og årsbudsjett. Økonomiplan og årsbudsjettet består av et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

Øremerket tilskudd: Midler mottatt fra andre (staten, fylkeskommuner, andre kommuner, private m.m.) som er øremerket et bestemt formål.

TØNSBERG
KOMMUNE

Tønsberg kommune

postmottak@tonsberg.kommune.no

Postboks 2410, 3110 Tønsberg

Telefon 33 40 60 00

www.tonsberg.kommune.no